

Proleter DEVRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

3 Dergisi

Kadının kurtuluşu için
SOSYALİZM!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2016 Sayı: 49

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

Faşizmin en azgın saldırılarını gerçekleştirdiği günleri yaşıyoruz. Başta Kürt halkı olmak üzere, tüm halka karşı açılmış topyekün bir savaş var.

Cizre ve Sur'dan sonra şimdi de İdil'de, Yüksekova'da operasyonlar başladı. Üç aydır süren bu saldırılarda yaklaşık bin kişi hayatını kaybetti. Yüzbinlercesi evinden-yurdundan oldu. Bombalar ve kurşunlarla delinmeyen ev ve işyeri kalmamış durumda.

Bunun savaştan bir farkı var mıdır? Zaten Cizre ve Sur'un son halini, Irak, Suriye, Filistin gibi savaş halinde olan ülkelerden ayırmak mümkün değildir.

En şiddetlisi Kürt illerinde yaşanmakla birlikte, egemenlerin açtığı savaş orasıyla sınırlı değil. Karadeniz'de de başka biçimde bir saldırı var. Dağlar, ormanlar, yaşam alanları yok ediliyor.

Bütün bunlar "maden çıkarma" adı altında yapılıyor. Gerçekte ise, bir avuç burjuva, karlarına kar kat-sın, yandaşlara yeni rant alanları açılsın, Mehmet Cengiz gibi halka küfreden işadamları, "havuz medya"sını beslemeye devam etsin diye yapılıyor.

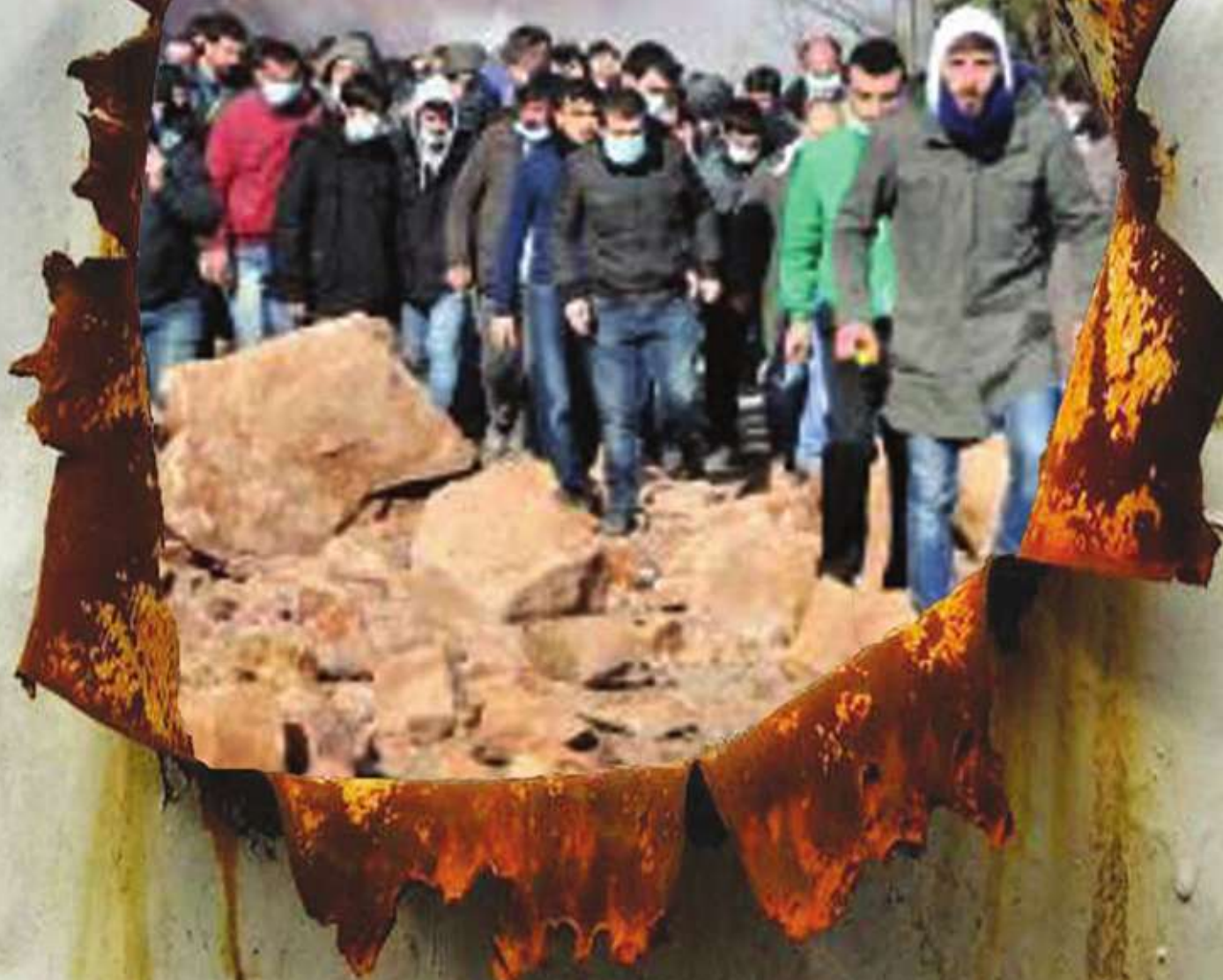
Son 10 yıl içinde 400 bin maden arama ruhsatının verildiği söyleniyor. Memleketin hemen her yeri kazılıyor, dağlar tıraşlanıyor, ağaçlar kesiliyor ve her tarafa zehir saçılıyor. Böylece hem doğanın, hem de orada yaşayan insanların geleceği ile oynuyorlar.

Geçtiğimiz yıl Artvin ilçelerini sel basması, her aşırı yağmurda Karadeniz yolunun kapanması, tamamen aşırı kar hırsının sonuçlarıdır. Dik yamaçların ortasında kurulan bu şehirde, daha önce hiç heyelan yaşanmamış iken, şimdi bu tehlike ile de karşı karşıya.

Sayfa 2'de sürüyor

Kavganın baharına merhaba!

SON SÖZÜ DİRENEENLER SÖYLEYECEK!

Kavganın baharına merhaba! SON SÖZÜ DİRENENLER SÖYLEYECEK!

Karadeniz halkı, bu yağma ve talanın yol açtığı sonuçları kendi yaşamında çok iyi gördüğü için, yıllardır direniyor. Bazen HES'lere karşı, bazen "Yeşil Yol" dedikleri kapkara projeye karşı ölümü göze alan bir direniş sergilediler. Şimdi de Cengiz Holding'in Cerattepe'de maden aramasına bedenleriyle-arabalarıyla barikat kurdular.

Günlerce süren direniş, Artvin'i aşarak diğer illere de sıçradı. Bunun Gezi direnişinde olduğu gibi daha da yayılmasından korkan AKP hükümeti, görüşme yoluyla durumu kontrol altına almaya çalıştı. "Hukuksal süreç bitene kadar" diyerek zaman kazanma yolunu seçti. Bu süre içinde hem gerekli hukuksal düzenlemeyi yapmayı, hem de direnişin gücünü kırmayı planlıyorlar.

Fakat Karadeniz halkı da deneyimli. Bu tür planları daha önce nasıl mücadele ile boşa düşürdüyse, bugün de bunu başarabilir. Başta Artvin halkı olmak üzere muhalif tüm kesimleri daha zorlu bir mücadele dönemi bekliyor.

Erdoğan, kendisine karşı olan herkese yaptığı gibi, Artvin halkına da saldırıya geçmekte gecikmedi. Zaten önceki yıllarda Artvin'de karşılaştığı protestolar üzerine, "bunlar eşkiya" demişti. Metin Lokumcu'nun ölümüne neden olan polis saldırısı, onun üzerine gerçekleşmişti. Artvinliler "Hepimiz eşkiyayız! Hepimiz Metin'iz" diyerek gösteriler yapmıştı.

Şimdi de Artvinlilere "bunlar yavru Gezi'ci" diyor. Zenginden alıp yoksula veren "eşkiya"lığı reddetmeyen Artvinliler, "Gezi'ci" olmayı bir onur nişanesi olarak göğüslerine takarlar. Ama anlaşılıyor ki, Erdoğan'ın yüreğinden "Gezi korkusu" hiç çıkmıyor. Korksun ve beklesin... "Yeni Gezi"ler ilkinden çok daha büyük ve etkili olacaktır. Ve Erdoğan'ın sonunu getirecektir.

Son günlerde gelişen olaylar, Erdoğan'ı fazlasıyla rahatsız etmiş benziyor. Artvin'de hükümetin attığı geri adım kadar, Can Dündar ve Erdem Gül'ün tahliyesi de canını çok sıkımsı! Çünkü her ikisi de "Erdoğan'a rağmen" ve mücadele sonucu elde edilen başarılarıdır. Bunlara karşı tahammülsüzlüğünü her zamanki nobranlığı ile ifade etti: "Anayasa Mahkemesi'nin kararına saygı duymuyorum ve tanımıyorum!"

Bunu Erdoğan ilk kez yapmıyor. Daha önce de anayasayı askıya aldığını, yeni bir rejime geçildiğini söylemişti. Faşizm, kendi yasalarını

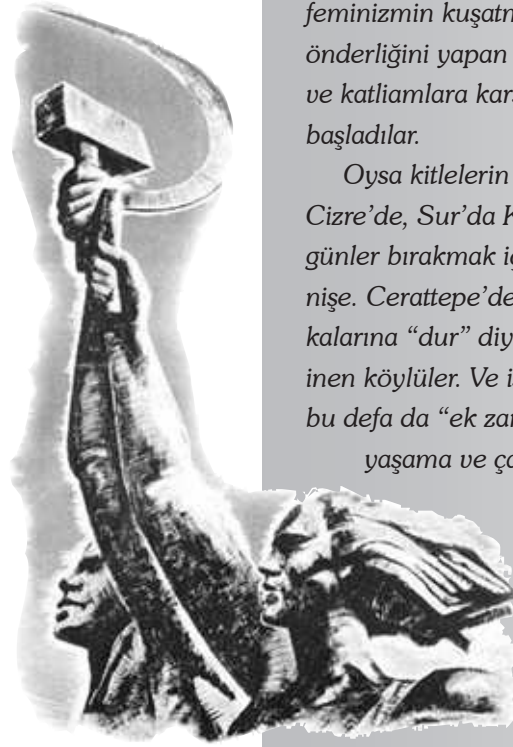
bile çiğneyen bir yönetim şeklidir. Erdoğan bunu en açık, en pervasız haliyle yapıyor.

Fakat buradan hareketle, her şeyi Erdoğan'ın belirlediğini sanmak ve hedefe sadece Erdoğan'ı çakmak, büyük bir yanılgıdır. Liberal kesimlerden reformistlere, oradan devrimci saflara kadar böyle bir yanılgı yayılmaktadır. Bunda Kürt hareketinin özel bir yeri vardır. Yıllarca AKP'ye "çözüm süreci" adı altında örtük destek sunduktan sonra, şimdi yaşanan vahşetin tek sorumlusu olarak Erdoğan'ı göstermesi ve bunu "Saray'ın savaşı" olarak adlandırması, bu yanılgının en önemli kaynağıdır. Öyle ki, her şey Erdoğan'ın çılgınlığı, iktidar hırsı vb. kişiliği ile açıklanmaktadır.

Bu yaklaşım, toplumsal gelişme ve olayları sınıflar arası ilişki ve çelişkilerle değil, bireylerin kişisel tutumlarıyla açıklayan idealist bir yaklaşımdır. Sömürücü sistemlerde her zaman krallar, imparatorlar öne çıkarılmıştır. Faşizmde de "lider"ler ön plandadır. Bu egemenlerin işine gelir. Kitlelerin sistemle değil kişilerle uğraşması, egemenlerin çıkarıdır. Oysa bütün faşist diktatörlerin arkasında burjuva tekeller vardır. Örneğin Almanya'da Hitler'i iktidara taşıyan, dev çelik tekeli Krupp'tur. Musolini, Franco, Salazar vb. diğer bütün faşist liderlerin de öyle. Bu faşist liderler intihar etmiş, ölmüş veya öldürülmüştür, ama bu tekeller hala ayaktadır ve sistemlerini sürdürmektedir.

Tarihi, kişiler değil, kitleler yapar. Toplumsal gelişmelerde belirleyici olan, sınıf mücadelesidir. Erdoğan'a gelene kadar, kendini dünyanın merkezinde gören kaç "lider" sınıf mücadelesinin altında ezildi gitti. Bugün de Kürdistan'dan Karadeniz'e direnen halk, geleceği belirleyecektir. Faşizmin güç gösterisi boşunadır. Her zaman olduğu gibi son sözü direnenler söyleyecektir!

Doğada ve toplumda "yeni bir gün" başlıyor! Newroz'dan 1 Mayıs'a, Gezi'den Cizre ve Artvin'e kavganın baharına merhaba!

Okurlara...

Merhaba,

Mart ayı, kavganın hız kazandığı aydır. Doğanın uyanışı ile birlikte sınıf mücadelesi ve kitle hareketi de yükselir. 8 Mart, 12 Mart Gazi, Newroz ve ardından 1 Mayıs... Mart ayı, 1 Mayıs'a hazırlıktır aynı zamanda.

Bu yıl Mart ayına önemli dezavantajlarla giriyoruz. Sınıf mücadelesi reformizmin, kadın sorunu feminizmin kuşatması altında. Kürt hareketinin önderliğini yapan partiler ise, üç aydır süren saldırı ve katliamlara karşı daha yeni harekete geçmeye başladılar.

Oysa kitlelerin direnişi daha da harlanıyor. Cizre'de, Sur'da Kürt gençleri, kendi halkına aydınlık günler bırakmak için koşuyorlar ölümüne bir direnişe. Cerattepe'de, AKP'nin yağma ve talan politikalarına "dur" diyor Karadeniz'in sarp dağlarından inen köylüler. Ve işçiler, "metal fırtınası"nın ardından bu defa da "ek zam" talebiyle harekete geçiyorlar; yaşama ve çalışma haklarını savunmak için...

Bir taraftan ekonomik kriz gidecek daha güçlü biçimde kendisini hissettiren, diğer taraftan AKP hükümeti ülkeyi Suriye'de bir savaşa sürüklemeye çalışırken; devrimci hareketlerin, çok daha güçlü ve örgütlü biçimde tasfiyeciler-reformist akımlara karşı da mücadele ederek kitlelere önderlik etmesi gerekiyor.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

49. Sayıda

3	Direnen halk yenilmez
4	Sur ve Toledo
5	Ankara'da patlayan bombalar
6	Proleter kadın hareketi ve talepleri
8	Mata Otomotiv'de işgal
9	Ek zam eylemleri
10	DİSK 15. Genel Kurulu
11	Şovenizmin futbol hali: Amedspor
12	İntihar değil cinayet: Cansel Buse Kınalı
13	Yunan çiftçiler eylemde
14	Artvin'de madene geçit yok
16	İsyen ateşidir Newroz!
17	8 Mart dünya emekçi kadınlar günü
18	Geleceğimizin köprüsü tarihimize
19	Gazi anti-faşist halk direnişi
20	Kadının kurtuluşu için sosyalizm

Kürt halkına dönük katliamlar sürüyor. Cizre ile başlayan sokağa çıkma yasakları, yeni ilçelerle devam ediyor. Kimi yerlerde fiilen sokağa çıkma yasağı uyguluyorlar. Biri bitmeden diğeri başlıyor. **Cizre’de operasyonların durduğunu açıkladılar, ama sokağa çıkma yasağını sürdürdüler. Sur’da ise sokağa çıkma yasağı üçüncü ayını doldurdu. Şimdi sırada İdil, Derik ve Yüksekova var...**

Önce öğretmenler “seminer” denilerek bölgeden çağrılıyor, sonra bölge halkının evini-yurdunu terketmesi isteniyor ve ardından tanklarıyla toplarıyla, keskin nişancılarıyla bölgeye giriyorlar ve istisnasız her yeri yakıp yıkıyorlar. Cizre ve Sur’un son fotoğrafları, yaşanan vahşetin net tablosudur. Suriye’de IŞİD’in ele

veriyor. Öylesine pervasız ve insanlıktan çıkmış haldeler.

Baharla birlikte artan korku

Resmi açıklamalara göre son üç ay içinde Cizre’de 655, Sur’da 234 kişi öldürüldü. Devlet, bunların hepsini “PKK’li terörist” olarak gösteriyor. İçlerinde ne kadar çocuk var, ne kadarı evinden başını dışarı çıkardığı için öldürüldü, bunları belirtmiyor.

Verilen sayıları gerçek saysak bile, üç ay içinde yaklaşık bin kişiyi öldürmelerine rağmen, direnişi kırabilmiş değiller. Ne kadar zafer naraları atsalar da, bu gerçeği gizleyemiyorlar. Ve bunun verdiği huzursuzlukla daha da saldırganlaşıyorlar. Geçen her gün, onların aczini ve yenilmekte olduklarını net biçimde ortaya seriyor çünkü.

Zafer naraları boşuna Direnen halk yenilmez!

Üç ay içinde yaklaşık bin kişiyi öldürmelerine rağmen, direnişi kırabilmiş değiller. Ve bunun verdiği huzursuzlukla daha da saldırganlaşıyorlar. Geçen her gün, onların aczini ve yenilmekte olduklarını net biçimde ortaya seriyor çünkü. Bunun için operasyonları bir an evvel bitirme telaşındalar. Hesapları bahara kadar bitirmektir. Fakat başaramadılar, başaramıyorlar... Çünkü tahmin ettiklerinden çok daha büyük bir direnişle karşılaştılar. Ve bahar kapıya dayandı...

geçirdiği şehirlerden, İsrail’in Filistin’de bombaladığı yerlerden hiçbir farkı yok!

Sadece yakıp yıkmakla da kalmıyorlar. Cenazeleri günlerce sokak ortasına bırakmaktan, kadın direnişçileri çıplak soymaya, toplu infazlardan, ölümlerin bedenini parçalamaya, üzerlerini dozerlerle kapatmaya kadar vahşetin her türüsünü gerçekleştiriyorlar. Öyle ki, günlerce Cizre’de bir bodrumda mahsur kalanların bulunduğu bina, yerle bir edildi. Binadan geriye kocaman bir beton alan kalmıştı. Hiç bir “suç delili” bırakmamak için enkazları bile iş makineleri ile kaldırmışlardı. Fakat yıkıntılar arasından hala ceset parçaları bulunuyor.

Nazi Almanyası’nı aratmayan bir vahşetle karşı karşıyayız. Günümüzün Hitler özentileri, bu vahşet üzerinden zafer naraları atıyor. “Ezdik, yok ettik, temizledik” sözlerinden geçilmiyor. Katiller ordusu ile “uzun adam” arasında karşılıklı güzellmeler yapıyor. PÖH’ler, JÖH’lerden sonra, duvarlara “seni seviyoruz uzun adam” yazıyorlar, yüzleri kara maskeli, silahlı kişiler. Ve poz veriyorlar bu yazıların önünde. “Uzun adam” da bu “sevgi”yi karşılıksız bırakmıyor, yeni katliamları için onlara moral ve cesaret

Bunun için operasyonları bir an evvel bitirme telaşındalar. İçişleri Bakanı Efkân Ala, “yakında bitecek”, “yüzde 90 temizlendi” açıklamalarını yapıyor arka arkaya, ama o “yüzde 10” bir türlü tamamlanamıyor!

Hesapları bahara kadar bitirmekti. Fakat başaramadılar, başaramıyorlar... Çünkü tahmin ettiklerinden çok daha büyük bir direnişle karşılaştılar. Ve bahar kapıya dayandı...

Baharla birlikte doğada ve toplumdaki canlanış, egemenlerin en büyük korkusudur. Şairin dediği gibi, “onlar ümidin / meyve çağındaki ağacın / serpilip gelişen hayatın” düşmanıdır çünkü.

Uzunca bir süredir 8 Mart ve Newroz’la başlayıp 1 Mayıs’a kadar uzanan dönem, egemenler için kabus gibidir. Haziran direnişiyle birlikte, bu süre Haziran’a kadar uzamıştır artık.

Şimdi de takvim yapıkları bahara doğru ilerlerken, egemenleri yine korku sarmaya başladı. Suçları arttıkça, korkuları da artıyor.

Bu kez sadece içerden değil, dışardan da sıkışmış durumdalar. Suriye’de tüm hamlelerine rağmen, yenilgilerini durduramıyorlar. Rusya’nın desteği ile Esad rejiminin ve PYD’nin artan etki gücü

karşısında çaresizler. “Ey ABD”, “Ey AB” çığlıkları havada asılı kalıyor. Mülteci akını ile korkutmaya çalıştığı AB’den de; “ya bizden yanasınız, ya PYD’den” diyerek zorladığı ABD’den de beklediği karşılığı alamıyor.

Önümüzdeki günler, Erdoğan ve AKP hükümeti için hiç de parlak değil. İçerde-dışarda yaşananlar, sonlarını getirecek gelişmelere gebe. Onları korkutan ve daha da saldırganlaştıran da bu sonu görmeleridir.

Cellatlık ve papazlık

Bir yandan büyük bir saldırganlıkla katliamlar artarken, diğer yandan “master plan” adını verdikleri yeni asimilasyon planlarını açıklıyorlar. Yakıp yıktıkları yerleri TOKİ ile ihya edeceklerini söylüyorlar mesela. Karikatür başbakan Davutoğlu da “Sur’u Toledo yapmaktan” bahsediyor, bir kez daha çam devirerek... Çünkü Toledo, İspanya’da diktatör Franco’nun yerle bir ettiği bir yer!

Ve aynı Davutoğlu, katliamların ortasında Kürtlere müjde verir gibi “master planı”nı açıkladı. Şubatın ilk haftasında Mardin’e gelerek toplama bir kitleye konuşma yaptı.

“Teröre Karşı 10 Maddelik Master Plan” başlığı ile açıkladığı planın, geçmişin “islahat” planlarından hiç bir farkı yok. **Şeyh Sait’ten Dersim’e kadar, patlak veren bütün isyanları bastırdıktan sonra yaptıkları gibi, bölgenin coğrafi-demografik yapısını değiştirip, çeşitli biçimlerle asimile etmeye kalkışıyorlar.**

Planın birinci maddesi, “psikolojik unsur” ile başlıyor. “Millet ile devlet arasındaki farklar kalkacak” denilerek, Kemalist dönemden farklı davranıp “ümmeçiliği” öne çıkaracaklarını belirtiyorlar. Zaten milliyetçilik ile dincilik, egemenlerin kitleleri düzene bağlamak için kullandıkları en önemli ideolojik argümanlarıdır. **12 Eylül’den bu yana Kürt halkı üzerinde dinciliğe ağırlık verdiler.** AKP dönemi ise bunun başat hale geldiği dönem oldu. “Müslümanlık” ulusal farklılığı geri plana itecek bir “çimento” gibi kullanıldı. Bunda belli bir başarı da elde ettiler. Kürt illerinde HDP’den sonra en fazla oyun AKP’ye çıkması, bunun göstergesidir.

Esasında bu yöntem, tüm sömürgecilerin yöntemidir. İşgal edilen bölgelere askerlerle birlikte “misyoner” adını verdikleri din adamları gönderilir. Latin Amerika’nın yerlilerinin şu sözü ünlüdür: **“Onların elinde kitap (İncil), bizim elimizde ülkemiz vardı. Şimdi**

kitap bizim elimizde, ülkemiz onların elinde."

Ancak dinsel birliğin ulusal farklılıkları ortadan kaldırması mümkün değildir, olmamıştır da. Ne Latin Amerika'da, ne de Ortadoğu'da...

"Master Planı"nın üzerinde en fazla durduğu noktalardan biri de, son yıllarda dillerden düşürmedikleri "kamu düzeni"dir. Bununla neyi kastettikleri de bellidir. **Onların "kamu"su halk değil, devlettir.**

"Düzen"leri ise, her tür muhalefeti baskı ve zor ile bastırdıkları "dikensiz gül bahçesi"dir. Ama bu hayallerini gerçekleştirmeye şansları yoktur.

Planın 8. maddesinde "Yasal ve idari düzenlemeler" başlığında "yerel yönetimlerin yetki alanları genişletilecek, ancak aynı zamanda yetki istismarının önüne geçilecek, denetimler artırılacak"

denilerek, **HDP'li belediye başkanlarının üzerindeki baskıların daha da artacağı ilan ediliyor.** Zaten Erdoğan da kaymakamlara yaptığı konuşmada "mevzuatı bir kenara koyun" diyerek, yasaları bile hiçe sayan bir baskı ve şiddet düzeni kurmak istediklerini açıkça söylemişti.

Planın en dikkat çeken yanı, bundan sonra Öcalan ve HDP'nin "muhatap alınmayacağı" bölgedeki "sivil toplum örgütleri" ve "kanaat önderleri" ile "istişare" yapılacağı oldu. Bu, sanayi odaları yönetimlerinde yer alan Kürt burjuvaları ve korucu şefleriyle sorunu konuşacakları demektir ki, halk nezdinde hiçbir hükmü yoktu.

Esasında bu plan, yayınlandığı günden itibaren hükümsüzdür. Çünkü sonucu, masabaşı planları değil, mücadele belirleyecektir. Önceki planlarda olduğu gibi, bu da çöp tenekesine atılacaktır.

Egemenler, yüzyıllardır kitleleri iki yöntemle yönetiyor: Papazlık ve cellatlık! Bazen birini, bazen diğerini öne çıkartarak, bazen de içiçe geçirerek, bunları uyguluyorlar. Kürt halkı üzerinde de yıllardır bunu yaptılar. O açıdan bir yenilik söz konusu değildir.

Direnen halk yenilmez!

Devletin bugüne dek yaptığı ne baskı ve asimilasyon politikaları, ne de şiddet ve katliamları, Kürt halkının mücadelesini durdurabilirdi. Bugün ise eskisine göre çok daha örgütlüler, ulusal uyanış yönüyle en ileri dönemlerini yaşıyorlar. Ve bunların bir sonucu olarak, elde ettikleri oldukça önemli kazanımları var.

Ama hepsinden daha önemlisi, Rojava'da ilan ettikleri özerklikle birlikte, kendilerinin yönettikleri bir toprak parçasına sahipler. **Rojava'nın varlığı, Kürt halkının kendine güvenini arttıran çok önemli bir gelişme oldu. Kürt sorununu, Türkiye'nin, hatta bölgenin bir sorunu olmaktan çıkarıp uluslararası bir sorun olarak, herkesin önüne koydu.**

Türkiye'nin en büyük korkusu, Suriye'de bir Kürt özerk ya da federal bölgesinin oluşmasıdır. "Çözüm süreci" aldatmacasına son verip, Kürt halkı üzerinde terör estirmelerinin en önemli nedeni budur. Suriye'de olası bir Kürt bölgesinin, Türkiye'deki Kürtlere de örnek olacağı ve o bölgeyi kaybedeceği korkusuyla saldırıya geçtiler. ABD'nin 11 Eylül sonrası ilan ettiği "önleyici savaş konsepti" gibi, bu "tehlikeyi" önden karşılayıp bertaraf etme çabasına girdiler.

Ancak korkunun ecele faydası yok! Kaldı ki, örnek aldığı ABD'nin bu "konsept" ile geldiği durum da ortada.

Diğer yandan her ülkenin içinde bulunduğu ekonomik, tarihsel, sosyal koşullar, ulusal sorunun çözümünü de farklı kılıyor. Ancak **kesin olan, her halk gibi, Kürt halkının da kendi kaderini tayin etme hakkı olduğudur. Bunu ne papazlık ne de cellatlık yöntemleriyle duramazlar artık.**

Kürt halkı, direnen bir halkın yenilmeyeceğini bir kez daha gösterdi. Er ya da geç emperyalizm ve işbirlikçileri yenilecek, direnen halklar kazanacaktır!

Sur ve Toledo

Başbakan Davutoğlu "Sur'u Toledo yapacağız" deyince, Toledo gündemimize girdi.

Toledo neredeydi? Neden örnek gösteriliyordu? Sur ile benzerliği neydi?

Toledo, İspanya'nın ortasında yer alan Kastilya-La Mancha özerk bölgesinin merkezidir. Diyarbakır'ın Sur ilçesi gibi zengin bir tarihsel dokuya sahiptir. Keza Sur gibi sur-içi bir yerleşim bölgesidir. Önceleri bir çoban yerleşimi olan bu bölgeyi, MÖ 192'de Romalı bir komutan ele geçirerek, daha sonra Toledo adını alacak, Toletum'un temelini atmıştır. 702-1085 yılları arasında Arap egemenliğinin hüküm sürdüğü bölgede, Arap-Endülüs uygarlığından kalan birçok yapı vardır.

Sur'un tarihi çok daha eskiye dayanıyor. Son dönemdeki arkeolojik kazılarla, dünyadaki en eski yerleşim alanlarından bir olduğu anlaşıldı. MÖ 7500 yıllarına kadar uzanan geçmişinde, Hititler'den Medler'e, Persler'den Romalılara kadar 30'a yakın uygarlığa ev sahipliği yapmış.

Sur ve Toledo arasında yapılan benzetme, tabi ki tarihi, mimari dokusu, turizm açısından yapılmadı. Aslolan siyasal yönüydü ki, asıl onun üzerinde durmak gerekiyor.

İspanya'da bundan 80 yıl kadar önce "Cumhuriyetçiler" ile "Falanjistler" arasında kıyasıya bir mücadele yaşandı. "Cumhuriyetçiler" ilerici-demokrat kesimleri, "Falanjistler" ise gerici-faşist kesimleri simgeliyordu. Toledo ise "Cumhuriyetçi" bir bölgeydi.

1936 yılında İspanya iç savaşı başladığında, bölgenin askeri valisi, "Falanj"ların safında yer alarak "Cumhuriyetçi"lere karşı savaş açtı. Yenilmeye başlayınca bir grup subay ve "Falanj" üyesi ile aylarca kalacağı Alkazar Kalesi'ne sığındı. Kalede ayrıca cumhuriyetçi ailelerden 550 kadın ve çocuk ile Toledo sivil valisi rehine olarak tutuluyordu.

İspanya'nın faşist lideri Franco, Alkazar'ın ele geçirilmesi için, bir generalin komutasında askeri birlikleri Toledo'ya gönderdi. Toledo'yu işgal eden bu birlikler, cumhuriyetçi asker, milis ve sivilleri katlettiler. Bu işgalinden sonra Franco, Caudillo (Şef) olarak anılmaya başlandı.

1939 yılında İç Savaş'ın sona ermesiyle birlikte Franco, iktidarı ele geçirdi ve 1975 yılında ölümüne kadar 36 yıl boyunca İspanya'nın başında kaldı. Hem devlet başkanı, hem başbakan, hem genelkurmay başkanı, hem de partisi Movimiento Nacional'in lideriydi.

Resmi kayıtlara göre iç savaş sırasında 143 bin 353 kişi yaşamını yitirdi. Bu sayıya idam edilen binlerce muhalif dahil değildi.

Yani Toledo, faşizmin bir direniş kalesini ele geçirmek için yaptığı katliamlarla tarihe geçmiştir. Davutoğlu'nun Sur ile benzerlik kurmasının da asıl nedeni budur. Franco'nun Toledo'yu ele geçirerek, yıllarca süren diktatörlüğünü kurması gibi, Sur'u ele geçirerek bu yol açılmak istenmektedir. Ancak tarihte tekerrür yoktur. Sur, bu yönüyle Toledo olmayacaktır!

Ankara'da patlayan bombalar SURIYE'YE SALDIRI GEREKÇESİ OLAMAZ!

17 Şubat günü Ankara'nın merkezinde, önemli devlet kurumlarının ve askeri komutanlıkların tam ortasında patlayan bombalar, AKP cephesinde savaş çıkırtkanlığının yükselmesine neden oldu. Cumhurbaşkanı'nın başbakanına kadar bir bütün olarak AKP cephesi, saldırının failini PYD olarak duyurdu.

Saldırıyı kimin gerçekleştirdiğinden daha önemli olan, bu saldırıdan kimin faydalanmak istediğidir. AKP hükümeti, bu saldırıyı Ankara'da patlayan bombayı ve bu saldırıda 28 kişinin ölmesini, Suriye'yi işgal etmek için bir gerekçe haline getirmeye çalışıyor.

AKP'nin savaş arayışları

AKP hükümeti, 2011'de Suriye'deki ilk hareket başladığı andan itibaren, Suriye'yi işgal etme hayali kurdu. Erdoğan'ın "Emevi Camii'nde namaz kılacağız" sözleri, bu hayalin en somut ifadelerinden biriydi.

Ancak Suriye'de Esad hükümetinin direnci, AKP hükümetinin heveslerini boşa çıkardı. **5 yıldır AKP hükümetinin bütün çabalarına, lojistik desteğine, askeri yardımlarına, siyasi korumasına rağmen, radikal islamcı muhalif çeteler, Esad'ı devirmeyi başaramadı.**

Eylül ayından itibaren Rusya'nın savaşa doğrudan dahil olması, Suriye devletini yoketme hedeflerine son darbeyi de indirdi. **Rusya ve Çin'i arkasına alan Esad, radikal islamcı çetelerle olan savaşını güçlendirdi.** Bu savaş, Suriye ordusunun kara hareketi ve Rusya'nın hava desteği ile yürütülüyor; böylece radikal islamcı çetelere önemli darbeler indiriliyor.

Rus ordusu savaşı Lazkiye'nin kuzeyi, Hatay'ın güneyindeki Türkmen Dağı'nı temizlemeye odaklandığında, AKP için, Suriye politikalarının çöküşünü çaresizce izleme dönemi başlamıştı. AKP, Rus uçağını düşürerek savaşa yeni bir yön vermeye çalıştıysa da, bu gerçekleşmedi. ABD emperyalizmi başta olmak üzere, uluslararası kamuoyundan bekledikleri yardım da gelmedi.

PYD'nin Mare-Azez hamlesi

Rusya'nın savaştaki kritik bir hamlesi de, PYD

ile yaptığı ittifakla geldi. Türkiye'nin "kırmızı çizgi" olarak ifade ettiği Cerablus-Mare hattının kapatılmasına dönük bir hamleydi bu.

Bu hattın PYD tarafından temizlenerek kapatılması, son bir yıldır çeşitli biçimlerde gündeme gelmişti zaten. Özellikle **Mare-Azez bölgesi, Türkiye'nin IŞİD'e lojistik sevkiyat gerçekleştirdiği en önemli geçiş hattı.** Azez IŞİD için stratejik önemde bir bölge. Azez'in PYD'nin eline geçmesi, hele ki Azez-Cerablus hattının PYD'ye verilerek Afrin-Kobane kantonlarının birleştirilmesi, Türkiye ile IŞİD'in ilişkisini kesecek bir adımdır. Bu ilişki kesildiği anda, IŞİD'nin nefes borusu tıkanacak. Türkiye'den destek alamayan IŞİD'in yerle bir edilmesi, Halep ve Rakka gibi iki önemli merkezin IŞİD'den temizlenmesi son derece kolay olacak.

Yaklaşık bir yıldır, bu son derece basit gerçek birçok biçimde konuşuldu. PYD her defasında ABD emperyalizmine, bu savaşı vermeye hazır olduğunu ifade etti. Ancak her defasında Türkiye'nin itirazı gündeme geldi. **ABD zaten IŞİD'in yok edilmesini henüz istemiyor. Suriye ve Rusya'yı en fazla zorlayan, savaşın uzamasını ve ABD'nin bölgede kalmasını sağlayan en önemli unsur IŞİD. Bu nedenle ABD, uluslararası kamuoyu karşısında IŞİD'e karşı savaşıyor görünüyorken, diğer taraftan IŞİD'i güçlendirmeye devam ediyor. Ve bu arada AKP'nin "PYD Fırat'ın batısına geçemez" sözünü bahane ederek PYD'nin Cerablus-Mare hattında savaşmasını geciktirdi.**

Düğümü çözen, Rus emperyalizmi oldu. Suriye savaşının başından itibaren PYD ile siyasi ilişkilerini güçlü tutan Rusya, son bir haftada bu ilişkiyi askeri işbirliği düzeyine çıkardı. Ve **PYD, ABD emperyalizmi ile yapamadığı Azez savaşını, Rus emperyalizmi ile başlattı.** PYD'nin kara hareketi, Rusya'nın hava desteği ile yürütülen Azez savaşında, PYD kritik önemdeki Tel Rifat kasabasını ve Miniğ havaalanını ele geçirdi. Ve IŞİD'e en büyük darbeyi vurmak üzere Azez saldırısını başlattı.

AKP hükümetinin bu kadar telaşa kapılmasına ve yeniden savaş çıkırtkanlığını yükseltmesine neden olan gelişme, Rus-PYD ittifakının IŞİD'e ait mevzileri ele geçirmesi oldu.

Ankara saldırısı AKP'ye yaradı

PYD'nin de içinde bulunduğu Suriye Demokratik Güçleri'nin, Rusya'nın hava desteğiyle bu ilerleyişi, ABD'nin de tepkisine neden oldu. Bugüne kadar ABD ile işbirliği yapan **PYD'nin, bugün Rusya ile ilişkiye geçmiş olması ve ABD'nin onaylamadığı bir noktada savaşı yükseltmesi, ABD'yi iki yönden sıkıntıya soktu.** Birincisi, ABD'yi siyasal olarak Suriye savaşında zayıf düşürdü; ikincisi, bu saldırıyla IŞİD'in güç kaybetmesi ve lojistiğinin kesilmesi, Esad'ın karşısındaki muhalif askeri gücü de zayıflatıyordu ki, ABD bunu istemiyordu.

PYD ve Rusya IŞİD'i bombalarken, Türkiye'nin de topçu atışlarıyla PYD'yi bombalaması, Almanya Başbakanı Merkel'in "Suriye sınırında uçuşa yasak bölge" söylemini yeniden öne sürmesi, IŞİD'in güç kaybetmesi karşısında "Batı dünyasının" genel olarak hoşnutsuzluğunu gösteriyordu.

Ancak AKP hükümetinin, Suriye karşısında genel olarak eli çok zayıflamış durumda. Bir taraftan IŞİD ile işbirliğini kanıtlayan belgelerin uluslararası kamuoyunda sayısız kez yayınlanması, bir taraftan Rus uçağını düşürdükten sonra bir daha Suriye hava sahasına uçak gönderemez hale gelmesi, AKP hükümetinin hareket alanını kısıtladı.

Dahası, Türkiye'deki egemen sınıflar da kendi içinde parçalı bir duruş gösteriyor. **AKP tam bir savaş çıkırtkanlığını yükseltirken, burjuvazinin başka kesimleri savaştan mutlak biçimde uzak durmak için uğraşıyor. AKP'nin de kendi içinde çatlakların olduğu biliniyor.** Keza TSK'nın, özellikle de Hava Kuvvetlerinin, Suriye'ye girmeye karşı çıktığı, AKP'nin bu doğrultudaki her girişimine direndiği yolunda sayısız haber yayınlanıyor.

Tam da bu koşullarda, **Ankara'nın göbeğinde, üstelik de Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın önünde bu kadar güçlü bir bombanın patlaması, Erdoğan'ın savaş çıkırtkanlığına yeni bir zemin oluşturdu.** AKP hükümeti PYD mevzilerini topçu atışlarıyla bombalamanın (uçak gönderemedikleri için topçu atışlarıyla yetinmek zorunda kalıyorlar) yanısıra Haftanın kampına da saldırı düzenledi.

AKP hükümeti Suriye'deki savaşa girmek için çaba harcıyor. Katliamları bile bu amaç doğrultusunda kullanmaya çalışıyor. Ancak gerek kitlelerin savaş karşıtı duruşları, gerekse bugün Suriye savaşının AKP açısından bir bataklığa dönüşmesi riski, bu çabaların önündeki en büyük engel.

(Bu yazı 18 Şubat 2016 tarihinde yayınlandı.)

Proleter kadın hareketi ve talepleri

1857 yılında, ABD'nin NewYork kentinde 40 bin dokuma işçisinin başlattığı grevde, 129 kadın işçinin yanarak ölmesi, proleter kadın hareketinin ilk önemli çıkışıdır. Ve sonrasında bu tarih, 1910 yılında Kopenhag'ta toplanan **Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı'nda 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü** olarak resmileşecektir.

Engels'in 1884'te yazdığı "Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı kitap, kadın sömürsüne ve bunun sınıflı toplumlarla olan ilişkisine dair teorik bir temel oluşturmuştu. Benzer biçimde, Clara Zetkin, August Bebel gibi Alman komünistlerinin mücadelesi ve yayınladıkları eserleri, proleter kadın hareketini ileriye taşıdı. **Hareketin talepleri ise, çalışma saatlerinin kısaltılması, eşit işe eşit ücret gibi, asıl olarak sınıfsal taleplerdi.**

Kuşkusuz proleter kadın hareketi de, "kadın hakları" için mücadele yürütüyordu. Ancak bu hareket, feminist hareketle hiçbir biçimde birleşmedi. Çünkü işin özünde bir farklılık, ilkesel bir ayrım sözkonusuydu. Feminist hareket burjuva kadının talepleri uğruna ve burjuva erkeklere karşı mücadele ediyordu. Kendi mülkü üzerinde söz sahibi olma, erkeklerle eşit düzeyde yüksek öğrenim görme, politikaya atılma gibi talepler, mülk sahibi burjuva kadının talepleri idi. Proleter kadın ise, sınıfsal çıkarları için mücadele ediyordu; yanında proleter erkeklerle, yani sınıf kardeşleriyle birlikte, burjuva iktidarına karşı savaşıyordu. **Proleter kadının talepleri, proleter erkeklerin talepleriyle örtüşüyordu, ancak burjuva kadınların talepleriyle buluşamıyordu.** Bu nedenle, kavgada müttefiki burjuva-feminist kadınlar değil, proleter erkeklerdi.

"Kapitalist ülkelerde sermayenin ve özel mülkiyetin iktidarı sürdüğü müddetçe, kadının erkeğe bağımlılıktan kurtuluşu, ancak kendi mülkiyeti üzerinde tasarrufta bulunma ve erkekle eşit olarak çocukların kaderini tayin hakkına sahip olma hakkının ötesine geçemez. Parlamentarizmin hakimiyeti altında feministlerin, oy hakkını kadınları kapsayacak şekilde genişletme çabası, kadınların gerçek eşitliğe kavuşması sorununu, özellikle de mülksüz sınıfların kadınlarının gerçek eşitliğe kavuşması sorununu çözemez... Oy hakkı, kadının aileye ve topluma prangalanmasının asıl nedenlerini yıkmaz." (Komünist Enternasyonal III. Kongresi-1921, aktaran Kadın Sorunu Üzerine, İnter Y. sf. 120-121)

Feminizmin "kadın hakları" mücadelesi, gerçekte burjuva kadının haklarının savunusuydu. Mesela, 19. yy.da "eğitim" hakkı için verilen mücadele başariye ulaştığında, bundan ilk önce ve uzun bir zaman boyunca sadece burjuva kadınlar yararlanmıştı. Bugün de, "seçilme" hakkı, yine burjuva kadına ait bir haktır; tıpkı proleter erkek gibi, proleter kadın da, "seçilmek"

Kadın işçilerin tek sorunu, kadın olmaktan kaynaklanan sorunlarmış gibi ele almak, feministlerin yaklaşımıdır. Sanki özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya, sendikasıylaştırmaya karşı mücadele erkek işçilerin göreviymiş; kadın işçiler sadece "kreş", "eşit işe eşit ücret" gibi talepler üzerinden örgütlenip sokağa çıkabilirmiş gibi davranıyorlar.

için gereken maddi güce ve olanaklara sahip değildir.

Tam da bu nedenle, **Fransız Devrimi'nin gerçekleştirdiği günden itibaren burjuvazinin ilerici konumunu kaybetmesi gibi, burjuva kadının kendisi için hak mücadelesi de ilerici konumunu kaybetmiştir; gerici, karşı-devrimci bir niteliğe bürünmüştür.** Burjuva kadının ideolojisini temsil eden **feminizm, o günden sonra karşı-devrimci bir akım olarak varlığını sürdürmüştür.**

Bu nedenle **Komünist Enternasyonal'in III. Kongresi, geniş kadın kitleleri içinde çalışma yürütülmesi konusunu işlerken, kadın komisyonlarının önüne "feminizme karşı mücadele" görevini de koymuştur.**

Kadın işçilerin talepleri

Kadınların çalışma yaşamı içinde yer aldığı diğer alanlarda ve ev kadınları söz konusu olduğunda, sınıfsal sömürü gerçeği kimi zaman perdelenebilir; ancak kadın işçi için bu, çıplak bir gerçektir.

İşçi kadınların kadın olmaktan kaynaklanan farklı sorunları elbette vardır ve bunlar oldukça önemlidir. Eşit işe eşit ücret en başta gelen taleptir mesela. Aynı işi yapmalarına rağmen kadınların daha düşük ücret alması, kadınların genel olarak "kocaya" ya da "aileye" göre tanımlanmasından, onun bağımsız bir varlık olduğunun kabul edilmemesinden kaynaklanmaktadır.

Kadın ve erkek işgücünün ücretinin farklı belirlenmesinin nedeni de buradadır zaten. Kapitalizmde ücret, "işgücünün yeniden üretimi için gereken miktar"a bağlı olarak belirlenmektedir. **Bütün gün çalışan ve enerjisi biten erkeğin yemeğini hazırlayan, ihtiyaçlarını karşılayan karısının ve "yeni işgücü üretimi" için çocuk doğurulmasının masrafları da erkeğin**

ücretinin içinde hesaplanmaktadır.

Kapitalizm ihtiyaç duyduğu dönemlerde kadını da üretime katmak zorunda kalmıştır, ancak onunki "ikinci ücret" olduğu için, erkekten daha düşük olmuştur. Keza, kadının ve çocukların da çalıştığı koşullarda, bütün çalışanların gerçek ücretlerinde bir düşüş sözkonusudur. Marks, kadının ve çocukların da iş hayatına çekildiği koşullarda, herbirinin işgücünün değerinin düştüğünü şu sözlerle açıklar:

"İşgücünün değeri, yalnız yetişkin işçinin yaşamının devamı için gerekli çalışma zamanı ile değil, aynı zamanda ailesinin bakımı için gerekli olan çalışma zamanıyla da belirleniyordu. Makine, bu ailenin bütün üyelerini iş pazarına sürerek, yetişkin erkeğin iş gücünün değerini bütün ailesinin üzerine dağıtmıştır. Böylece, erkeğin işgücünün değerini düşürmüştür. Dört kişilik bir ailenin işgücünün satın alınması, belki de, eskiden yalnız aile reisinin işgücünün satın alınmasından daha pahalıya mal olabilir, ama buna karşılık şimdi bir günlük çalışmanın yerini dört günlük çalışma almış ve bir kişiye göre dört kişinin artı işinin fazlalığı oranında, fiyatında bir düşme olmuştur. Ailenin yaşayabilmesi için artık bu dört kişi yalnız çalışmış olmayacak, kapitalist için artı işi de çoğaltacaktır." (Kapital, C. I, s. 380-381).

Kapitalizm, daha fazla işgücüne ihtiyaç duyulan dönemlerde, (üretimin arttığı ya da erkeklerin cepheye gittiği savaş koşullarında) daha geniş kadın ve çocuk kitlelerini fabrikalara-üretime çeker. Kriz dönemlerinde ilk önce onlar işten atılacaktır; ancak çalışırken de ücretleri erkek işçilerden düşük olmaya devam eder. Bu nedenle, **kadın işçilerin öncelikli talebi, kendilerini erkek işçinin "karısı" ya da "ailesi" olarak tanımlamanın somutlanması olan "düşük ücret"lere karşı mücadele etmek, "eşit işe eşit ücret" savunusunu yükseltmektir.**

Mücadelenin güçlendiği dönemlerde, bu talep konusunda belli haklar elde edilmiştir. Mesela Türkiye'de 1950 yılında İş Yasası'nda değişiklik yapılarak, "eşit işe eşit ücret" yasası resmileştirilmiştir; ancak bu, hiçbir dönem uygulamaya geçmemiştir.

Kadın işçilerin ikinci önemli talebi, cinsiyetçi işbölümüne son verilmesidir. Ancak bu aşamalı ve uzun vadede tamamlanabilecek bir taleptir. Bazı işkollarında hızla gerçekleştirilebilirken, bazı işkollarında gerçekleşmesi, önemli toplumsal dönüşümlerle söz konusu olabilecektir.

Demokratik devrimin programında "kadın işçilerin biyolojik yapısına uygun olmayan-zarar veren işlerde çalıştırılmamaları ve kadınların genel olarak gece çalıştırılmamaları" vardır ve bu genel bir doğrudur. Ancak egemen sınıflar, bu genel doğrudan yola çıkarak, "kadın işi-erkek işi" ayrımını yapmakta, bunu yaşamın

her alanında kadınlar üzerin-
de baskı kurmanın aracına
çevirmektedirler.

Mesela geçmişte ka-
dınların doktor olmasının
önündeki en büyük engel bu
yaklaşımı; kadınlar hemşire,
erkekler doktor olabiliyordu.
Keza hosteslerin kadın, pilot-
ların erkek olması da benzer
bir durumdur. Öğretmenlik,
hele de sınıf öğretmenliği asıl
olarak kadınlar için tanımlan-
mış bir meslektir.

Yüzyıl önce, kadınların
eğitim görüp siyaset, tıp, fen
bilimleri gibi önemli alanlarda
başarılı olabileceği reddedi-
liyordu, sadece sanatsal ko-
nulara yol alabileceği söyle-
niyordu. Kadınların yaşamın
her alanında kendilerine
yer açması, Sovyetler Birliği
başta olmak üzere devrimini yapmış ülkelerde büyük
oranda gerçekleşti. Buralarda elde edilen başarılar
ve ikinci emperyalist savaş sonrası yükselen devrimci
mücadele, bu safsataları yerle bir etmiştir.

Ne var ki **bugün, sosyalizmin dünya genelinde
güç ve prestij kaybettiği koşullarda, giderek artan
bir biçimde, kadınların matematik zekasının zayıf
olduğu, ancak sosyal bilimlerde başarılı olabilece-
ği yeniden piyasaya sürülüyor.** Oysa bugüne dek
kazanılmış haklar, geçmişin cinsiyetçi işbölümünü
yerle bir etti. Kadınların da son derece başarılı mühen-
disler, doktorlar, astronotlar, bilişim uzmanları, pilotlar
olabileceği ortaya çıktı. Sosyalist Sovyetler Birliği
örneği, kadınların tarımda traktör kullanımından uzay
araştırmalarına kadar her alanda öne atılarak büyük
başarılar elde ettiklerini göstermiştir.

Sosyalizmde kadın-erkek tüm işçilerin can güvenli-
ği her şeyin üzerindedir. **Çalışma koşullarını “insan-
ca” düzeye çekerek, “kadınların yapamayacağı iş”
kavramını giderek ortadan kaldırır. Çünkü cinsiyete
dayalı işbölümü, kadınlara dönük sömürünün
temel noktalarından biridir.**

**Kadın işçilerin üçüncü talebi “kreş hakkı” ola-
rak tanımlanmıştır. Çocuk bakımı, kadının çalış-
masının önündeki en büyük engeldir.** Birçok anne,
çocuğunu bırakacağı bir yakını olmadığı ya da kreş
ücretleri çok pahalı geldiği için işten ayrılmak zorunda
kalmıştır. Bu nedenle kreş hakkı, kadının özgürleşmesi
için yaşamsal bir taleptir.

Bugüne kadar bu konuda atılan adımlar son
derece sınırlıdır. Mesela Türkiye’de 1943 yılında,
İstanbul’da İş Yasası kapsamında 46 bin 538 kadın
işçi bulunmaktadır, ama sadece 18 kreş açılmıştır.
1960 yılında ise, tüm ülkede, 33 emzirme odası, 32
kreş vardır. Bugün yasalara göre, 150 kadın çalıştıran
işyerlerinin kreş açma zorunluluğu bulunmaktadır.
Ancak ne Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın
resmi verilerinde, ne TİSK’in (Türkiye İşverenler
Sendikası Konfederasyonu) açıklamalarında, kreşlerle
ilgili tek bir cümle geçmez. Birçok işyeri, alt taşeron
uygulamalarıyla kadın işçi sayısını 150’nin altında tuta-
rak bu yükümlülüğünden kurtulmaktadır. Birçok işyeri ise,

doğrudan yasayı ihlal ederek
kreş açmamakta, kimse de
bu konuda hesap sormadığı
için pervasızca davranılmak-
tadır.

Benzer bir durum doğum
izni için de geçerlidir. Türkiye,
doğum izni başta olmak
üzere “analık hakları” ile ilgili
birçok uluslararası sözleşme-
yi imzalamış durumdadır. An-
cak “bu hakların kullanılması
durumunda işten çıkarmanın
sözkonusu olmayacağı”
yönünde bir ibarenin bulun-
maması, “mevzuat boşlu-
ğu” doğurmaktadır; ve bu
sözleşmelerin hiçbir hükmü
kalmamaktadır.

Kadın-erkek elele mücadeleye

İşçi sınıfının parçalan-
maya değil, birleşmeye ihtiyacı vardır. Hem de her
konuda, her talep üzerinden, sınıfa dönük her saldırıya
karşı.

Yukarıda **kadın işçilerin öncelikli talepleri olarak
saydığımız, “eşit işe eşit ücret”, “kreş” gibi doğru-
dan kadınları ilgilendirdiği düşünülen talepler bile,
salt kadın işçilerin değil, erkek işçiler de dahil ol-
mak üzere tüm proletaryanın talepleri olmalı, erkek
işçilerle birlikte bu taleplerin mücadelesi verilmeli-
dir.** Çünkü bu talepler, erkek işçilerin de sahiplenmesi
gereken, onların çıkarlarına da hizmet eden taleplerdir.

Mesela “kreş hakkı” kadın işçi sayısına bağlı olarak
talep edildiğinde, patronlar, kadın işçi sayısını kotanın
altında tutmayı hedeflemektedir. Üstelik **“kreş hakkı”
talebini kadın işçiye göre kodlamak, çocuğun ba-
kım yükünün anneye yüklenmesi yönündeki gele-
neksel yaklaşımın sürdürülmesi anlamına gelmek-
tedir. Doğru olan, fabrikadaki işçi sayısına göre
kreş hakkı talep etmek; “baba”ların da çocuklarını
kreşe bırakabilme hakkını savunmak, kreş için
mücadeleyi tüm işçilerin sorununa dönüştürmektir.**

Keza “eşit işe eşit ücret” talebi de, salt kadınlar
tarafından yükseltildiğinde, kapitaliste erkek işçileri
işten atma ya da erkek işçilerin de ücretini düşürme
gibi manevra alanları yaratmakta, erkek işçileri kadın
işçilerle karşı karşıya getirmektedir. Dahası, kadının
düşük ücret alması, kadının erkeğe bağımlı olduğu bir
toplumsal sistemi sürdürmektedir. Dolayısıyla, ücret-
lerin yükseltilmesi, çalışma saatlerinin düşürülmesi ve
kadın-erkek işçilerin ücretlerinin eşitlenmesi, fabri-
kada çalışan tüm işçilerin mücadele talebi olmalıdır.
Özellikle sendikalar, bu taleplerin zorunluluğu üzerinde
durmalı, bu talepleri kadın işçilerle sınırlamayan bir
mücadele hattı izlemelidirler.

Diğer yandan kadın işçilerin tek sorunu, kadın
olmaktan kaynaklanan sorunlar gibi ele alınması
da doğru değildir. Bu feministlerin yaklaşımıdır. Sanki
özellemeye, taşeronlaştırmaya, sendikasılaştır-
maya karşı mücadele erkek işçilerin göreviymiş; kadın
işçiler sadece “kreş”, “eşit işe eşit ücret” gibi talepler
üzerinden örgütlenip sokağa çıkabilmiş gibi davranı-
yorlar.

Oysa sadece teori değil, yaşam da bunun tam ter-
sini gösteriyor. Kadın işçiler de tıpkı erkek işçiler gibi,
sınıfın genel sorunları karşısında harekete geçiyorlar,
sınıfın genel sorunlarından etkilendikçe mücadeleye
katılıyorlar. Dahası, **sınıfın genel sorunları için
harekete geçmeyen bir kadın işçi, kadın olmaktan
kaynaklanan sorunları için mücadeleye girişmiyor.**
Ya da tersten ifade edecek olursak, **bir kadın işçinin
direnmesinde öncelikli talep, asla kadın olmaktan
kaynaklanan sorunu ve talebi olmuyor.** Mesela si-
gortasız çalışmaya karşı erkek işçilerle birlikte direnişe
geçmeyen bir kadın işçi, doğum izninin artırılması için
mücadele etmeyi aklından bile geçirmiyor.

Diğer taraftan, sınıfın genel olarak direnişinin
yükseldiği dönemlerde, çalışma koşullarını rahatlatmak,
sosyal hakları genişletecek taleplerin arasında “kadın
olmaktan kaynaklanan” talepler de öne sürülüyor ve
direnişin gücüne bağlı olarak kabul ettirilebiliyor.

Burada **“kadın işçiler içinde ayrıca çalışma
yürütmek ve onları mücadeleye kazanmak için
özel bir politika izlemek” ile, “kadın işçilerin ayrı
bir yoldan gitmesini sağlamak, ayrı baş çekmeye
zorlamak, genel talepleri bir kenara bırakarak her
soruna ‘kadınca’ yaklaşmalarını dayatmak” arasın-
daki fark birbirine karıştırılıyor.**

Doğru olan; kadın işçilerin de erkek işçilerin de
sınıfsal bilinçlerini yükseltecek, birarada ve kolektif
tarzda mücadele etmeye, tartışmaya ve direnmeye
alışmalarını sağlamaktır.

Açık ki, sürekli kadın işçilerin sorunlarından sö-
zederek sadece erkek işçileri değil, kadın işçileri de
örgütleyemezsiniz; ama sürekli işçilerin sorunlarından
sözederek hem kadın, hem de erkek işçileri örgütleye-
bilirsiniz.

Bugüne kadar erkek işçiler içinde son derece
başarıyla çalışma yürüten kadın devrimciler olduğu
gibi, kadın işçiler arasında örgütlenmede başarılı erkek
devrimciler de vardır. Bu çalışmayı başarıyla yürüte-
bilenler, genel olarak “cins” kimliklerini yoksayarak,
doğrudan sınıf bilinciyle hareket eden devrimcilerdir.

* * *

Sınıfsal kimlik, proleter kimlik birleştiricidir.
**Cins kimliğinin öne çıkarılması, sınıfı da bölmek-
te, yabancılaştırmaktadır.** Bu yanıyları kapitalizmin
kadın ile erkeği birbirine yabancılaştırma, ayrıştırma,
birbirinden çok farklı olduğunu anlatarak uzaklaştırma
politikasından bağımsız değildir. Kapitalizm, kadın ile
erkeğin sorunlarının, yapısal özelliklerinin ve yaşama
bakışlarının farklı olduğunu, bu nedenle birbirini anla-
makta bile zorlandıklarını yayar.

**Oysa proletarya, kadın ya da erkek, sınıfsal so-
runları birlikte yaşar; kapitalizmin saldırıları altında
birlikte ezilir, patronlara karşı birlikte direnir.**

Yapılması gereken şey, bu direnişte kadınları
ayırarak değil, öne çıkmasını sağlamaktır. **Pozitif ay-
rıcılıkla onu güçlendirmek, konuşmakta, hareket
etmekte, görev almakta, daha inisiyatifli kılmak,
özgüven eksikliğini gidermek, niteliklerini yükselt-
mektir.**

“Cins bilinciyle” değil, proletaryanın onurlu “sınıfsal
bilinciyle” donatmak, proletaryanın iradesini kuşanma-
sını sağlamaktır.

Ancak bunun başarılı olduğu durumlarda, proletaryanın
direnişi de örgütlenmesi de çok daha güçlü ve sağlam
olacaktır.

MATA Otomotiv'de işgal

Tuzla Serbest Bölge'de bulunan yaklaşık 600 kişinin çalıştığı Mata Otomotiv işçilerinin eylemi kazanımla sonuçlandı. 11 Şubat günü ek zam talebini, sendikalaşmayla birleştiren işçiler, iş bırakarak ve işgal yaparak taleplerini elde ettiler.

Mata işçileri, ağır koşullarda çalışıyorlar. Sigorta dışında hiç bir sosyal hakkın olmadığı işyerinde, ücretler de oldukça düşük. Asgari ücrete yapılacak zamlarla biraz olsun rahatlayacakları beklentisi de boşa çıkınca, tepkiler büyüdü. Eski işçilerle yeni işçiler arasındaki ücret farkı da neredeyse ortadan kalkmıştı.

Hal böyle olunca işçilerin öfkesi de, örgütlenme çabası da arttı. Birleşik Metal-iş sendikasıyla bağlantı kurdular. O günlerde işten atılmaların başlaması, bardağı taşıran son damla oldu.

İki vardiya usulü çalışılan işyerinde, gündüz vardiyası servislere binmeyerek, ikinci vardiyayı bekledi. Gelen vardiya ile birleşerek eylemi büyültmekti amaçları. Buna karşı çıkanlar olunca, telefonla sendikayı aradılar. Sendikadan "işbaşı yapsınlar, ama yavaş çalışsınlar" cevabını alınca, 4-12 vardiyası içeri girdi.

Dışarda ise eylem devam ediyordu. Bir taraftan da hızla sendika üyelikleri yapılıyordu. Deneyim sahibi işçi çok azdı. O yüzden her aşamada tartışmalar yaşandı, kargaşa hüküm sürdü.

Elbette patronun adamları da boş durmuyordu. Bazı bölümlerin elektriği kesildi, yemek verilmedi. Dayanışmaya gelenler, bırakalım fabrikanın kapısına yaklaşmayı, Serbest Bölge'nin kapısından bile giremediler. Bir yandan "bu sendikanın PKK'yle bağı var" diyerek işçileri sendikadan istifa ettirmeye, bir yandan da "polisler basacak" söylentileriyle korku yaymaya çalıştılar. Az da olsa sendikadan istifa edenler oldu. Ama büyük çoğunluk kararlılıkla ve coşkuyla eyleme devam etti. "Sendika hakkımız engellenemez!", "İşten atılan arkadaşlarımız geri alınsın" sloganlarıyla taleplerini haykırdılar.

İşgalin DİSK Kongresine denk gelmesi, ayrı bir avantaj sağladı. Kongreye misafir olarak gelen bazı Avrupalı sendikacıların direnişe desteğe gelmesi, işçilere moral olurken, patron üzerinde baskı oluşturdu.

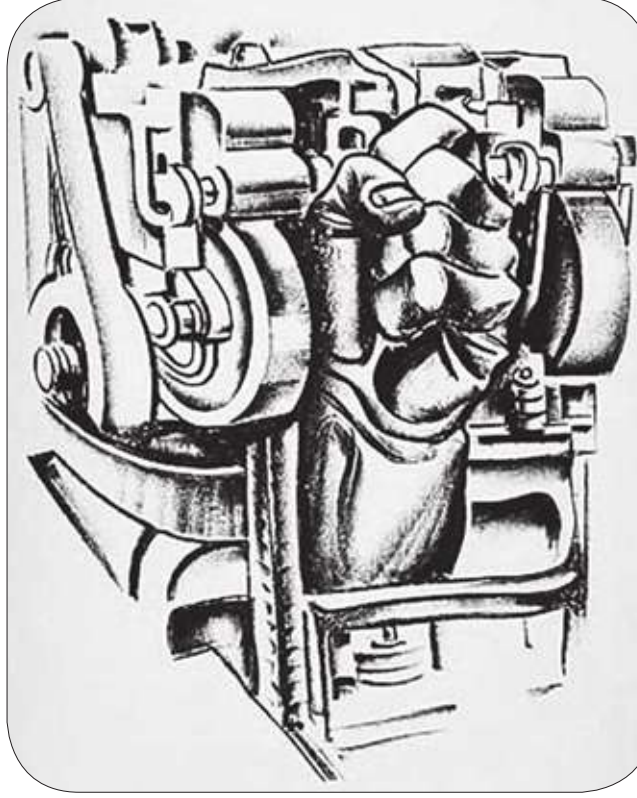
İşgalin ilk gecesi, yetkililer işçilerin taleplerini kabul ettiklerini bildirdiler. Ama işgal sonlandırılmadı, esas patronun gelmesi beklendi. İkinci günü gelen patron ile sendika arasında yapılan görüşmede, atılan işçiler geri alındı ve sendika kabul edildi.

Üretimden gelen güç işgalle birleşince, kazanım geldi. Elbette zamanlamanın da önemli bir etkisi oldu. Acilen yetişmesi gereken işler vardı. Yoksa patronun ekonomik kaybı hayli fazla olacaktı. Geride işçilerin dilinde "işgal güzeldi" kaldı.

"İşgal çok güzeldi"

Atılan işçilerin geri alınması ve sendikalı çalışmak için işgal eylemi yapan, eylemlerini kazanımla sonuçlandıran Mata işçilerinden biriyle konuştuk.

DSB: Eylem nasıl başladı anlatır mısınız?

Ben 4-12 vardiyasında çalışıyordum. Biz gittiğimizde eylem başlamıştı. Fabrika bahçesinde ve içerde hareketlilik vardı. Sorduk ne oluyor, "işten atılanlar var, isyan var" dediler. Bizim vardiyada da tedirginlikler başladı: Acaba ben de işten atılmış mıyım tedirginliği. Bir taraftan "gelen vardiya işbaşı yapsın", bir taraftan "işbaşı yapmayalım" diyenler... bir kargaşa yaşandı. Ustabaşları da "işbaşı, işbaşı" diye bağıırıyordu. İşbaşı yaptık. Ama yavaş çalıştık. Bir kaç kez işi durdurup kapıya yöneldik, ama herkes katılmayınca geri döndük ve sendikanın dediği gibi işi yavaşlattık.

İşten çıkarılanlar kaç kişiydi? Bunu duyunca ne yaptılar?

10 kişi olduğu söyleniyor. Kesin rakamı kimse bilmiyor. Ama çıkışların devam edeceği söylentisi dolaşıyordu. Bunların bazıları evine gitmiş, bazıları ise dışardaki işçilerle birlikte bekliyorlardı. İşten çıkarma biçimleri de ilginç. Çıkarılan işçilere tek tek söyleniyor. Yetkili kişi, üretim alanına gelerek, ustabaşına çıkarılacak kişiyi çağırıyor. Çekiyor kenara, işten çıkarıldığını söylüyor. Bu belli aralıklarla peş peşe bir iki üç ... şeklinde devam ediyor. Özellikle çıkarılan bir işçinin ağlaması, işçileri çok etkiliyor. Çıkarmaların sendikayla alakası yok. 180 kişinin işten çıkarılacağı söylentileri önceden vardı. En son mesai bitimine yaklaşık yarım saat kala pres bölümünden çıkarılan bir kişi isyanı basıyor. Çıkarılan arkadaş "Yeter artık" diyor, "Beni çıkaracaksan niye işe aldın?" Pres bölümü iş bırakarak bahçeye çıkıyor. Diğer bölümlerden de iş bırakmaya kısmen katılımlar oluyor. Mesai bittikten sonrada herkes bahçede bekliyor.

İşgal nasıl oldu?

Dışardakiler evine gitmedi. Servislere insan binmedi. "İşten atılanlar geri alınana kadar burayı terketmeyeceğiz" dendi. Bu kararlılık üzerine sendikacıların da "madem ki kararlısınız o zaman içerde bekleyelim"

demesiyle, dışardaki arkadaşlar coşkulu bir şekilde içeri girdiler. Sloganlar alkışlar ısıklıklar... Biz de katıldık. Üretim bir süreliğine olsa da durdu.

İşgal süreci içerisinde yaşamı nasıl örgütlediniz? Yemek, su, uyuma, temizlik vb.

Her yeri tertemiz tuttuk. Tuvaletler de dahil her tarafı sildik. Çer çöp yerde bırakmadık. İşbölümü yapmıştık. Denetime geldiklerinde bir yeri kırmadığımızı, her tarafı temiz tuttuğumuzu görsünler. Zaten bir kaç kez "şu geldi bu geldi, denetleyecek" dendi. Eylem bittikten sonra müdürler her tarafı kontrol ettiler. Yemek vermediler. Çay içmeyelim diye çayı, şekeri, bardakları kaldırdılar. Bazı bölümlerin elektriğini kestiler. Mesela kabloların konulduğu çok büyük derin dondurucuların olduğu kısmın elektriği kesildi. Sendikacılar yemek istedik. Simit geldi. Eylemden sonra ekmek arası döner geldiğini söyleyen arkadaşlar oldu. Demek ki hepimize yetmedi. Gece yerlerde boş kasaların üzerinde yattık.

Sendikacılar sürekli yanınızda oldu mu?

Gece gündüz sürekli yanınızda oldular. "İşçiler tamam demeden biz tamam demeyiz" dediler. Eylem süreci içinde bazı işçiler fabrika dışına çıkmıştı. Bunların içinden geri gelenler oldu. İçeri alınmadılar. Sendikacıların yetkili kişiyle telefonla yaptıkları konuşma üzerine içeri alındılar.

Anlaşma nasıl yapıldı? Talepleriniz nasıl kabul edildi?

Bizim işyeri otomotiv parçaları üretiyor. Arabanın bütün parçaları. Vitesten tutalım balatalara kadar. Dışarıya Hollanda'ya çalışıyor. Hollanda "bu iş fazla uzamasın" demiş. Taleplerimizin kabul edildiği söylenirdi. Ama beklemeye devam ettik. Hollanda'dan yetkili biri gelecekti. Geldi ve anlaşma yapıldı. "Yanlış bir anlaşılma olmuş. İşten çıkarmalar yok. Çıkarılanlar geri alınacak" şeklinde konuşmuşlar, sendikacıların anlattığına göre. Meğer çıkışları SGK'ya bildirmemişler. DİSK yöneticileri ve yabancı sendikacılar konuşunca, müdürler ve amirlerin yüzünü görmeyi isterdim.

Sendikal örgütlenme ne zaman oldu?

Direnışten kısa bir süre önce sendikalaşma başladı. Herkes ücretleri bekliyordu. Ücretler verildi. Bir de gördük ki, zamlar ücretlere hiç yansıtılmamış. Özellikle eski kıdemli işçilerle yeni işe girenler arasında fark yok gibi. İşten çıkartılma söylentileri de ortaya çıkınca, huzursuzluk, homurdanmalar iyice arttı. Pazartesi günü sendikaya üyelikler başladı. Üç gün sonra da işten atılmalar oldu, eylem başladı. Eylem içerisinde üyelikleri hızlandırdık.

Ek zam konuşuldu mu?

Konuşulmadı. Sendika başkanına sorduk, yetki geldikten sonra bunların TİS sürecinde konuşulacağını söyledi. Bazı arkadaşlar sendika başkanına "patronla görüşmüşsünüz diye duyduk" dediler. Başkan "en son fabrikada sizin yanınızda bir görüşme yaptık. Bunun dışında bir görüşme yapılmadı. Sizden habersiz bir görüşme yapmayız" dedi.

Son olarak söyleyeceğiniz bir şey var mı?

İşgal çok güzeldi.

Ek zam eylemleri devam ediyor

Bir seçim vaadi olarak ortaya çıkan asgari ücret artışı, işçilerde büyük bir hayal kırıklığı yarattı. İşçiler, 1300 TL asgari ücrete 100-150 TL de asgari geçim indirimi (AGİ) eklenirse, 1400-1450 TL şeklinde artış olacağını umuyorlardı. Fakat AGİ'nin yapılan artışın içerisinde gösterilmesi, 6 ayda bir yapılan asgari ücret zammının bir yıla çekilmesi, artışı 1300 değil, 1170 TL'ye denk getirmektedir.

Diğer taraftan eski işçilerle yeni işçiler arasında ücret farkını yıllara göre azaltmakta, ortadan kaldırmaktadır. Yeni işe giren bir metal işçisinin söylediği gibi, *"bir yıllık işçiyim, 7 yıldır çalışan işçiyle aynı ücreti alıyorum."* Türk Metal örgütlü olduğu Federal Mogul işçisi, *"Yeni giren arkadaşlarımız bizi yanlış anlamasın. Onlar niye alıyor, biz niye almıyoruz değil bizim derdimiz. 7 yıllık işçiyim, ama bugün 7 aydır bu fabrikada çalışan arkadaşla aramda aylık 16 lira fark var. Ben hak ettiğim parayı istiyorum. Emeğimin karşılığını istiyorum."*

Federal Mogul işçisinin ifadeleri kıdemli işçilerle yeni işçilerin arasındaki ücret farkının ne kadar eridiğini göstermeye yeter. Ayrıca **TİS'lerde yer alan ve bugüne kadar asgari ücretin üzerinde bir ücrete karşılık gelen işe giriş ücretleri, bugün asgari ücretin altında kalmıştır.** İşin niteliğine göre değişiklik gösteren işe giriş ücretlerinin tümü aynı miktara, yani asgari ücrete eşitlenmiştir.

Renault işçileri yolu açtı

15 Ocak'ta "ek zam" talebiyle eylemlere başlayan Renault işçisinin eylemleri devam ediyor. İşçiler "ek zam yoksa mesai de yok" diyerek çeşitli eylem biçimleri devreye sokuyorlar. ÜET (en küçük üretim birimi) sözcüleri her pazar toplantı yaparak, eylemleri değerlendiriyor, yeni eylemleri belirliyorlar. Mesaiye kalmama sabit eylem biçimi olarak kalırken, her pazartesi ve perşembe günü fabrika bahçesinde *"açlıktan ölmeyiz biz bu yoldan dönmeyiz. Ek zam yoksa mesai de yok"* sloganları eşliğinde kol kola girerek yürüyüş yapıyorlar.

Ayrıca yaratıcı eylemleri de devreye sokuyorlar. Yemekhane eylemleri bunlardan biri. 3 yemekhanenin bulunduğu fabrikada bir vardiyada çalışan işçilerin tamamı, tek bir yemekhaneye gidiyor. 350 kişilik yemekhanede 3 katı yoğunluk yaşanıyor. Bir de buna tabak ve kaşıklarını masada bırakılması ekleniyor. Böylece her vardiya yaklaşık yarım saat üretim alanına geç gidiyor. Başka bir ifadeyle her vardiya yarım saat üretimi durdurmuş oluyor.

Renault işçileri Renault yöneticilerini ve MESS'i bir hayli korkutmuş. **MESS üyelerine "TİS dışında farklı bir uygulamaya girmeyin. Ek zam vermeyin" uyarıları yaparken, Renault yöneticileri de fabrika içinde baskıları artırıyor.** Bir yandan "mesaiye kalın" baskısı uygularken, bir yandan da çağırdıkları iş müfettişleriyle işçileri korkutmaya çalışıyorlar. Müfettişler, işçilere savcı gibi sorular soruyor ve bunları kameraya çekiyorlar. *"Bu eylemlere neden katılıyorsunuz?", "Sizleri kim zorluyor?", "Sözcüleriniz kim?"* gibi sorularla psikolojik baskı yapıyorlar. İşçiler müfettişlerin, *"işinizden olursunuz"* diye tehdit bile ettiklerini söylüyor. Tüm baskılara karşı kararlı bir şekilde mücadeleye devam edeceklerini ifade ediyorlar.

Renault işçisinin eylemleri, patronları korkuturken, işçi sınıfına da moral veriyor, esin kaynağı oluyorlar. Ek zam eylemleri yaygınlaşarak devam ediyor.

Cengiz Makine, Sarkuysan, Kroman Çelik... Renault işçileri, diğer fabrikaları harekete geçirmede için Birleşik Metal yönetimine tepkiler. Sendika yönetimi ise *"bizim işyerlerimizde saat ücretleri yüksek"* diyerek geçiştirmeye çalışıyor.

Buna rağmen Birleşik Metal-iş'in örgütlü olduğu **Kroman Çelik, Sarkuysan, Cengiz Makina'nın**

da bulunduğu çeşitli fabrikalar ortak mücadele etme kararı aldı. **İzmir'de Schneider Elektrik, Bilecik'te Demisaş, Bursa'da SCM** gibi fabrikalar da eylemlere başladı.

Cengiz Makina'da işçiler, üretimin yüzde 35 düştüğünü belirttiler. Buna patronun saldırısı da gecikmedi. Çeşitli tehditlerle işçilere geri adım attıramayan patron, MESS'i devreye soktu. MESS avukatları, 19 Şubat günü Tomalar ve çevik kuvvetle birlikte fabrikaya gelerek kriz masası kurdu. Patron *"ek zam talebini artık benimle değil, MESS'le çözün"* dedi. Fabrikada fotoğraf çeken MESS avukatları, panolara eylemin sürmesi halinde işten atmaların başlayacağını yazdılar. Ayrıca patronun zararının MESS tarafından karşılanacağını da belirttiler.

Bu gelişme üzerine işyeri komitesi bir toplantı yaparak, sendikayla görüşeceklerini süreci yeniden değerlendireceklerini belirtti. Birleşik Metal-iş Gebze şube başkanı Necmettin Aydın, *"işyeri komitemizimizin aldığı kararı destekleyeceğiz"* diyerek, topu işçilere attı. Sanki kendileri bu işten sorumlu değilmiş, dışardan destekçilermiş gibi...

Tofaş ve Coşkunöz eyleme hazırlanıyor Tofaş "metal fırtınası" döneminde Renault işçilerinden sonra üretimi durduran ikinci işyeriydi. Fakat birlikteliğini uzun süre koruyamadı. Türk Metal sendikası istifa eden işçilerin büyük kısmı, AKP yandaşı olan Çelik-iş sendikasına gittiler. Şimdi işçilerin tepkisi sadece patronlara değil, sendikacılara da yönelmiş durumda.

Ek zam için hem Türk Metal'in hem Çelik-iş'in kapısını çalan işçiler *"2017'i bekleyin"* cevabı alıyorlar. *"Çelik-iş sendikasının da Türk Metal'den bir farkı yok"* diyen işçiler, sendikadan bağımsız eylem kararı aldılar.

Yetki karmaşası yaşayan Tofaş işçileri, 21 Şubat'ta Bursa kent meydanında yapmayı kararlaştırdıkları ek zam eylemini Ankara'daki bombalı eylemden dolayı 6 Mart tarihine ertelediler. 21 Şubat eylemine katılacağını duyuran Coşkunöz işçileri de bir açıklama yaparak 6 Mart eylemine katılacaklarını belirttiler.

Has Tekstil işçileri kazandı

Gaziantep'te bulunan Has Tekstil Sentetik Çuval Sanayi işçileri, ek zam talebiyle iş bıraktı.

Başpınar 4. organize sanayide bulunan işyerinde toplam 450 işçi, gece vardiyası iş bitiminde gündüz vardiyasıyla buluşarak üretimi durdurdular. *"Zamdan önce en yüksek ücretin AGİ hariç zaten 1400 lira olduğunu"* belirttiler işçiler, *"Şubat ücretlerine devletin verdiği zammı bile yansıtmadılar"* şeklinde tepki gösterdiler. *"1580 TL'den fazla vermem"* diyen patron, 1630 TL vermek zorunda kaldı.

Eylemden dolayı kimsenin işten atılmayacağına garantisini alan işçiler iş başı yaptılar.

DİSK 15.Genel Kurulu yapıldı

Sınıfın sorunları değil, yönetim tartışıldı

DİSK'in 15. Genel Kurulu, 13-14-15 Şubat tarihleri arasında, Pendik Green Park Otel'de gerçekleşti. İşçi sınıfı ile ilgili yeni yasalarla sömürü ve baskı koşullarının arttığı bir dönemde gerçekleşen Genel Kurul'dan beklentiler de artmıştı.

Uzun bir süredir kıdem tazminatını gaspetmek isteyen patronlar, AKP hükümeti eliyle bunu sağlamak istiyorlar. Ancak yükselen tepkiler üzerine AKP bile ertelemek zorunda kalmıştı. Şimdi yeniden gündeme alındı. Aynı şekilde "kiralık işçi büroları"nın yasalaşmasına da hız verildi.

Diğer yandan başta metal işkolu olmak üzere işçilerin ek zam için mücadelesi sürüyor. Asgari ücretin 1300 TL olmasının ardından, patronlar gereken zammı yapmıyorlar. Böylece işe yeni girenle, 5-10 yıllık işçilerin ücretleri en alt sınırdan eşitleniyor. DİSK'in Genel Kurulu gerçekleştiği günlerde, MATA Otomotiv'de hem ücretlere zam verilmemesi, hem de işçi kıyımına başlanması üzerine işçiler üretimi durdurup fabrikayı işgal ettiler.

Kısacası DİSK'in Genel Kurulu, işçi sınıfının yeni saldırılarla karşı karşıya kaldığı ve birbirinden kopuk biçimde direnişlerin yaşandığı bir dönemde gerçekleşti. Doğal olarak bu konuların gündeme alınması ve bu saldırılara karşı mücadele hattının belirlenmesi gerekiyordu. Fakat öyle olmadı. Yine yönetimdeki kimlerin yeralacağı tartışmaları önplana geçti.

Genel Kurul'un ilk gününe, Çalışma Bakanı Süleyman Soylu'nun protesto edilmesi damgasını vurdu. Soylu, "Katil, Hırsız Erdoğan", "Katiller Dışarı", "Kıdem'e uzanan eller kırılсын" sloganları eşliğinde salondan ayrıldı. Kuşkusuz **bu protesto doğru ve yerindeydi. Fakat böylesine büyük saldırıların yaşandığı bir dönemde, Çalışma Bakanı'nı Genel Kurul'a davet etmek de bir o kadar yanlışti.**

Bunun tartışması, ertesi gün sendika başkanları ve delegelerin konuşmalarında devam etti. **Delegelerin bir diğer tepkisi, Genel Kurul'un lüks bir otelde yapılmış olmasındaydı.** Direniş ve grevler dönemlerinde sendikanın maddi desteğinden yoksun bırakılan işçiler, haklı olarak bu duruma tepki gösterdiler. Bazı sendikalar, DİSK içinde bulunan sendikalararası dayanışmanın gelişmesi için bölge temsilcilikleri oluşmasını önerdiler.

Asıl fırtına, yeni yönetimin seçileceği üçüncü gün koptu. Başkanlık için Kani Beko ve Adnan Serdaroğlu aday olduklarını önceden duyurmuşlardı.

Genel sekreter Arzu Çerkezoğlu ise bu dönem aday olmayacağını açıklamıştı. Fakat üçüncü gün Çerkezoğlu yeniden aday olunca, Adnan Serdaroğlu adaylıktan çekildiğini duyurdu ve onun başkanlığını yaptığı Birleşik Metal İş'le birlikte, Nakliyat İş ve Sosyal İş'in delegeleri salonu terk ettiler. Tek aday kalan Kani Beko yeniden başkanlığa seçildi. Çerkezoğlu ise genel sekreter oldu.

Genel Kurul'u protesto eden üç sendikanın DİSK'in yeni yönetimine

karşı muhalif bir çizgi izleyecekleri bugünden belli olmuştur. Ancak yönetim ve muhalif sendikalar arasındaki sorun, "nasıl bir sendikacılık, nasıl bir mücadele" üzerinde değil de, yönetimde kimi yeralacağı konusunda olması, her iki tarafın da doğru noktada olmadığını göstermektedir.

Sorunu daha da vahim hale getiren, son iki genel kurulda Lastik-iş sendikasının yönetimin oluşmasında belirleyici olmasıdır. DİSK'in üye sayısı bakımından üç büyük sendikasıdan biri olan Lastik iş, faşist bir yönetime, mafyavari bir delege sistemine sahiptir. Son iki genel kurulda, DİSK yönetimi, Lastik-iş'in tutumuna göre belirlenmektedir. Bu da yönetime karşı güven-sizliği artıran bir unsurdur.

Diğer yandan, DİSK her geçen gün güç ve etkinliği azalmakta olan bir konfederasyondur. Ülkemizde sendikaların üye sayıları, çalışanların ancak yüzde 12'si kadardır. DİSK bu üyelerin ortalama onda birine sahiptir. Yani her yüz çalışandan ancak biri, DİSK'e bağlı bir sendikaya üye. Üstelik yeni yönetiminde yer alan sendikaların gerek üye sayısı, gerekse eylem gücü son derece zayıftır.

Devlet bir taraftan sendikasızlaştırma saldırısını yükseltirken, devrimci-ilerici olduğunu iddia eden sendikalara düşen görev, sınıfın sorunlarına daha fazla sahip çıkmak, sınıf mücadelesini yükseltmektir. Koltuk kavgalarıyla doldurulan değil,

mücadele çağrılılarıyla güçlendirilen genel kurullar, bugün DİSK'in en büyük ihtiyacıdır.

İşçilerin bu kadar önemli sorunu varken, DİSK'in böyle bir kongre yaşaması, bundan sonrası için de umut vermemektedir. DİSK uzun zamandır reformist bir çizgiye saplanıp kalmıştır. **İşçilerin ihtiyacı ise, sınıf sendikacılığını esas alan bir sendikadır. Bunun için işçilerin tabandan örgütlenip sendikaları denetlemeleri ve öncü-devrimci işçileri sendika yönetimlerine getirmesi gerekmektedir.** DİSK'in son genel kurulu, bu temel doğruyu bir kez daha kanıtlamıştır.

ERDOĞAN'A RAĞMEN

Can Dündar ve Erdem Gül tahliye oldu

MİT Tırları ile ilgili yaptıkları haber yüzünden tutuklanan Can Dündar ve Erdem Gül, Anayasa Mahkemesi'nin kararı ile tahliye oldular.

Dündar ve Gül, üç ay önce tutuklanmışlardı. Davacı ise Cumhurbaşkanı ve MİT'ti. Erdoğan, "bunun bedelini ödeyecekler" diye tehditler savurmuştu. Ardından haklarında dava açıldı ve "casuslukla" suçlanarak hapse atıldılar. Savcılığın hazırladığı 450 sayfalık iddianamede, iki kez ağırlaştırılmış müebbet isteniyordu. Delil olarak ise Dündar ve Gül'ün gazetede yazdıkları gösterilmişti.

Bu gazetecilerin tutuklanması, ülkede ve dünyada büyük bir tepkiye yol açtı. Gazeteciler, "umut nöbeti" adı altında Silivri Cezaevi önünde nöbet tuttular. Her yerden destek ve dayanışma mesajları geldi. Tahliye edilmelerinde bu eylemlerin ve dayanışmanın büyük bir rolü oldu. Onlar da çıktıkları andan itibaren bunu dile getirdiler. Ve ilk olarak "Cumartesi anneleri"nin eylemlerine katılıp onlara teşekkürlerini sundular.

Can Dündar ve Erdem Gül, Ergenekon davasından tutuklanan gazetecilerden farklı olarak başından itibaren dik bir duruş gösterdiler. Özellikle Can Dündar, cepheden bir tavır aldı. İçerde iken de bu yönde yazılarını sürdürdü. Onun bu dik duruşu, destek ve dayanışmayı arttırdı. Ken, düşmanlarının da hismini üzerine topladı.

Tahliye "Erdoğan'a rağmen" yapılmıştı. Bunu hazmedemeyen Erdoğan "Anayasa Mahkemesi'nin kararına saygı duymuyorum, tanıımıyorum" dedi ve yeniden tutuklanmalarını istedi.

Dündar ve Gül, Erdoğan'ı uluslararası mahkemede yargılayacak olan bir suçu deşifre etmişlerdi. Bilindiği gibi bunu açığa çıkaran polis ve savcılar "paralelci" diye suçlanıp içeri atıldılar. Ancak Dündar ve Gül, oluşan kamuoyu üzerine tahliye edildi. Erdoğan'ı yasaları ve kurumları çiğneme pahasına öfkelenen de bu oldu.

Şovenizmin futbol hali AMED SPOR'A CEZALAR

Kürt halkı üzerinde baskı ve terör tüm şiddetiyle sürerken, bunun izdüşümü futbola da yansdı. Daha önceki yıllarda gördüğümüz gibi...

Artık ezberlediğimiz bir klişedir; "futbol asla sadece futbol değildir!" Hele ki Türkiye'de. Son olarak Amed Spor'un başına gelenler, bu gerçeği bir kez daha ortaya serdi.

İkinci ligte oynayan Amed Spor, Türkiye kupası maçlarında süper ligte oynayan takımları eleme başarısı gösterdi. Başakşehir'i ve Bursa'yı kupa dışında bıraktı. Özellikle Bursa Spor'u, hem de Bursa'da elemesi, adeta bir rövanş gibiydi. Çünkü daha önceki yıllarda süper ligde oynayan Diyarbakır Spor'a, Bursa'da çok büyük saldırılar yapılmıştı. Sadece Bursa'da değil, Diyarbakır Spor, gittiği birçok yerde "Kahrolsun PKK" sloganlarıyla karşılaşmış, saldırılara uğramıştı. Oysa devlet, Kürt halkını futbol ile uyutmak için, bu takımı süper lige özel olarak taşımıştı. Hizbullah tarafından öldürülen Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okan'ın Diyarbakır Spor'un başarısı için ne büyük çabalar sarfettiği biliniyor.

Şimdi ise karşılarında Kürtçe ismiyle kurulmuş Amed Spor vardı. Üstelik Kürt halkına karşı savaş açıldığı bir zamanda, bu Amed Spor, büyük başarılarla imza atıyordu. Taraftarları gittiği her yerde coşkuyla karşılıyor ve "sarı-kırmızı-yeşil" bayraklarını dalgalandırıyorlardı. Bir de "Barikat" adını verdikleri bir taraftar grubu vardı ve "Barikat burada, dimdik ayakta" sloganını atıyordu.

Bu durum şoven kesimleri fazlasıyla rahatsız etti. Taraftarlar "Çocuklar Ölmesin Maça Gelebilsinler" pankartını da açınca, iyice zıvanadan çıktılar. Amed Spor'a ceza yağdırdılar. Ünlü oyuncusu Deniz Naki'ye, internet üzerinden paylaşımları ve sahada yaptığı zafer işareti yüzünden, tam 12 maç oynamama cezası verildi. Oysa sahalarda asker selamı veren, rabia işareti yapan birçok oyuncunun

bırakalım cezaya çarptırılmasını, taltif edildiklerini biliyoruz.

Almanya'da futbola başlayan Deniz Naki, orada da "Türk" denilerek Neonazi saldırılarıyla karşılaştığını belirtiyor. Türkiye'de ise, Kürt ve Alevi olmasının sıkıntılarına yaşıyor. Kolundaki Che dövmesinden, "Yaşasın Azadi" demesine kadar, herşey, şoven kesimlerin saldırısına vesile oluyor.

Türkiye kupasında çeyrek finale yükselen Amed Spor, eşleştiği Fenerbahçe ile maçını, Deniz Naki'den yoksun ve seyircisiz oynamakla karşı karşıya kaldı. Bu öyle bir karşılaşmaydı ki, ikinci emperyalist savaş döneminde filmleri çekilen maçlardan farksızdı. Amed Spor, sahaya ceza konusu olan "Çocuklar ölmesin maça gelebilsinler" pankartı ile çıktı. Ardından maçın başlama düdüğüyle birlikte yarım dakika yerlerinde durarak, hem kendilerine, hem de taraftarlarına yapılanları protesto ettiler.

Bu sırada taraftarlar da stadın çevresinde onlara seslerini duyurmaya çalışıyordu. Zaten stadın seyirci kısmında da kocaman bir pankart vardı. Sanki seyirciler oradaymış gibi gösteren bir resimle ve yanlarında olduklarını belirten yazılarıyla oradaydılar. Stadın etrafı polislerle çevrili olduğu halde, seslerini stada kadar ulaştırdılar. Amed Spor'un golüyle daha da coşan kitlenin üzerine, polis gaz bombaları yağdırdı. Öyle ki, gaz bulutları stadın üstünü kapladı ve oyuncular dahil, orada bulunan herkes etkilendi. Bunun üzerine polis tazyikli su ile dağıtma yoluna gitti. Fakat taraftarlar her golle birlikte daha da coşarak, maçın sonuna kadar orada kalmayı başardı.

Amed Spor, futbol olarak da çok iyi bir futbol sergiledi. Fenerbahçe gibi süperligde lider durumundaki büyük bir takımla başa baş oynadı. İki kez öne geçti. Fenerbahçe son anda beraberliği yakaladı ve maç 3-3 berabere bitti. Ancak maç, asıl sahada değil,

dışarda oynanmıştı. Amed Spor seyircisiz ve en önemli oyuncusundan mahrum bırakılmıştı. Tüm bu cezalara, baskılara rağmen yılmadığını, ceza verilen pankartla sahaya çıkarak gösterdi. Ve maçın skoru ne olursa olsun, Amed Spor galipti.

Faşizm, her yerde futbol kitleleri uyutmak için kullandı, kullanıyor... Türkiye'de de futbol sahaları şoven gösterilerin mekanı oldu. En son Konya'da oynanan milli maçta, Ankara Gar'ında katledilenler için saygı duruşu sırasındaki yuhalamalar hatırlardadır.

Fakat kitle hareketinin yükselişe geçtiği dönemlerde, faşizme karşı mücadelenin bir parçası haline de geldi. Örneğin Erdoğan, Galatasaray stadından yuhalanarak kovuldu. Keza Haziran direnişi sırasında başta Çarşı olmak üzere taraftar gruplarının çok önemli katılımları oldu. Fenerbahçe stadı, Haziran şehidi Ali İsmail Korkmaz'ın marşıyla inledi. Bir çok stadda 34. dakikada "Her yer Taksim, her yer direniş" sloganları atıldı vb...

Kısacası egemenler, futbol kitleleri uyutmak için kullanmak istemelerine rağmen, yükselen mücadelenin futbol sahalarına da yansımaları engelleyemiyor. Dün Diyarbakır Spor'u süper lige çıkartıp Kürt halkının mücadelesini geriletmek isteyenler, bugün Amed Spor'a cezalar yağdırıp sahaya çıkamaz hale getirmeye çalışıyor.

Amed Spor, futbolun devlet tarafından nasıl şoven bir saldırıya alet edildiğini gösterdiği kadar, direnişin bir simgesi haline de gelebileceğini bir kez daha ortaya koydu.

Ve "futbolun asla sadece futbol olmadığı" gerçeğini yeniden hatırlattı.

Şubat ayı içinde, Kürt illerindeki katliamları protesto etmek isteyen kitleye birçok defa polis saldırısı gerçekleştirildi. Devlet Gazi Cemevi'ni de basarak talan etti.

7 Şubat günü Cizre'de bodrumdaki insanların katledilmesini protesto etmek için sokağa çıkan Gazi halkına, polis saldırdı. Gazi mahallesinde Cemevi'nin önünde toplanan kitleye saldırının ardından, polis Toplum Hastanesi'ni de bastı. Mahallede kısa süreli silahlı çatışma yaşandı. Sokağa çıkan kitle, polisin saldırısını sloganlarla, zılgıtlarla protesto etti. İsmetpaşa Caddesi'nin çeşitli noktalarına çöp konteynırlarıyla barikatlar kuruldu.

14 Şubat günü Kürt illerinde yaşanan katliamlara karşı, kitle Gazi Halk Meclisi önünde toplandı. Yürümek isteyen kitleye polis ateş açtı. Saldırıda dört kişi yaralandı. Aralarında yaralıların da bulunduğu bir grup Gazi Cemevi'ne girince, polis Cemevi'ni basarak etrafını ablukaya aldı. Polis Cemevi'nede silahla ateş açtı. Yaralıların bazılarının polis kurşunuyla yaralandığı tespit edildi.

Gazi'de Cemevine polis saldırısı

Polisin Cemevi'ne saldırısını protesto etmek isteyen kitle, 15 Şubat günü, yine polisin silahlı saldırısına uğradı. Saldırıda, ikisi ağır

olmak üzere üç kişi yaralandı.

17 Şubat günü yapılan eyleme polis yeniden saldırdı. Polisin saldırısına kitle havai fişeklerle ve barikat kurarak karşılık verdi. Polis Gazi Cemevi'ni ablukaya alınca, kadınlar tomaları yumruklayarak mahalleden uzaklaştırdı. Cemevinin ablukaya alınması üzerine, Alevi kurumların çağrısıyla binlerce kişi eski Karakol Durağı'nda toplandı. Buradan Gazi Cemevi'ne yürümek isteyen kitleyi polis toma ve gaz bombaları ile saldırdı.

20 Şubat'ta, Cemevi'ne polis saldırısını protesto için kitle yeniden biraraya geldi. Polisin saldırısı sonucu, kitle direnişe geçti.

Polisin hem Cemevi'ne saldırısı, hem de Gazi'de sokağa çıkan kitleye kurşun sıkması, devletin saldırısının boyutunun artmakta olduğunu göstergesidir. Ancak direnişçi Gazi halkı, bu saldırılara karşı militan ve kararlı bir biçimde direnmeye devam edecektir.

İntihar değil cinayet!

bir öğretmeni korumak istediler. Cansel'i de susturmaya çalıştılar.

Ve Cansel kaldıramadı bütün bu saldırıları. Tecavüzcü öğretmenle birlikte, tecavüzü koruyan okul yönetimi, birlikte katlettiler onu.

Cansel lise öğrencisiydi. Notları çok yüksekti ve tıp fakültesine girmek istiyordu. Okulda hafta sonu düzenlenen kurslara da bu nedenle katılıyordu. Babasının tabancasını kafasına sıktığı zaman, ailesi onun "sınav stresine dayanamadığı" için intihar ettiğini düşündü. Ölen arka-

daşlarının hesabının sorulmasını isteyen arkadaşları ise, gerçek sebebi internet üzerinden anlatmaya başladılar. Tüm okul yönetiminin bu cinayette pay olduğunu, hepsinin de cezalandırılması gerektiğini söylediler.

Olayın duyulması üzerine tecavüzcü öğretmen Bayram Özcan tutuklandı, okul yönetimi ise açığa alındı. Oysa olayı örtbas ederek tecavüzcü Bayram Özcan'ın suçlarına ortak olan, tecavüzcünün başka öğrencilere de saldırmasını meşrulaştıran ve önünü açan okul yönetimi de, en az onun kadar suçludur. Ve tecavüze ortak olmaktan, bilinçli biçimde tecavüzcüye yardım etmekten yargılanmalıdır.

Devlet politikasıyla tecavüz

Sadece okul yönetimi değil, devletin bütün kurumları, tecavüzü meşrulaştırmak, tecavüzcüyü korumak üzere hareket ediyor. Diyanet işleri, 9 yaşındaki kızına sarılırken şehvet duyan sapıklığı meşrulaştıran fetvalar veriyor mesela. Tecavüze uğrayan kadının "gece 3'te sokakta ne aradığını" sorguluyor mesela, ya da "neden mini etek giydiğini", "gözüne kalem çektiğini"...

Bu sorularla, tecavüze uğrayan kadını suçluyor, tecavüzcüyü "mağdur" haline getiriyor. Öyle ya, mini etek giyen, gece geç saatlerde hangi nedenle olursa olsun sokakta olan kadın tecavüzü hak ediyor! Neden erkekler suçlu olsun ki!

En çok da "pişmanım" diyen katilleri tahliye-be-raat ettirerek koruyor devlet. En vahşi saldırıları gerçekleştiren biri katil ya da tecavüzcü, takım elbise giyerek hakim karşısına çıktığında, "iyi hal" indirimi uygulanıyor. Ölen kadının toprak altındaki bedeni soğumadan, katili tahliye ediyorlar. Kadına yönelik şiddet, resmi devlet politikası olarak her geçen gün biraz daha artıyor, biraz daha yaygınlaşıyor.

Ve ancak, kitle mücadelesi yükseldiğinde, katiller, tecavüzcüler, sapıklar cezasını buluyor. Tıpkı Özgecan'da olduğu gibi, tıpkı Cansel'de olması gerektiği gibi...

Bu nedenle, kadına yönelik şiddete karşı, kadınıyla, erkeğiyle bütün toplumun mücadele etmesi; şiddeti uygulayanları koruyan devletten hesap sorması gerekiyor.

Bu defa Kayseri'den geldi vahşi haber. Melikgazi ilçesi, M. Eminoglu Anadolu Lisesi'nde okuyan Cansel, matematik öğretmeninin tecavüzüne uğradığı için intihar etti.

Bu bir intihar değildi elbette; Cansel öldürülmüştü. Öğretmeni tecavüz ederek öldürmüştü onu... Uğradığı saldırının ardından okul yönetimine anlattı durumu. Bir çare istedi; okulun öğretmene müdahale etmesini istedi. Bu defa da okul yönetimi öldürdü onu... Cansel'in anlattıklarının doğru olduğunu onlar da biliyordu aslında. Ancak "okulun prestijini korumak" adına, olayı örtbas etmeye çalıştılar. Saldırıya uğramış bir çocuğu değil, tecavüzcü

Madenciye hem tekme, hem ceza

13 Mayıs 2014, Soma'da yaşanan korkunç madenci katliamı ile geçti tarih sayfalarına kapkapa puntolarla. 301'den fazla can, karıştı toprağa, karıştı kara keseklerinin arasına...

Katliam, devletin, işbirlikçi sendikanın ve patronların işbirliği ile gerçekleştirilmişti. Göz göre göre gelen bir yıkımdı bu. İşçilerin bütün uyarılarına, ocaktaki bütün belirtilere rağmen; madendeki risk her geçen gün artarken, işçileri çalıştırmaya devam etmişlerdi.

Katliamın ardından Erdoğan geldi Soma'ya. Korumalar eşliğinde, gösterişli makam arabasıyla... Canlarını kaybetmiş insanların acısı patladı Erdoğan'ın yüzüne. Kitle sloganlarla dar etti Soma'yı Erdoğan'a...

Erdoğan, ilk defa bu kadar büyük bir öfkeyle yüzyüze kalmıştı. Ve her zaman kullandığı yöntemle; daha fazla terör estirerek sindirmeyi hedefledi. Önce kendisi markette bir genci yumrukladı, ardından Başbakanlık Müşaviri Yusuf Yerkel bir madenciye tekmeledi. Ve Soma halkının tepkilerinin daha da büyüdüğü bir ortamda, adeta canını zor kurtarırcasına, ardına bakmadan kaçmak zorunda kaldı.

Bu saldırılar da yetmedi. Yusuf Yerkel'den tekme yiyen madenci

Erdal Kocabıyık, Erdoğan'ın içinde bulunduğu zırhlı aracı tekmelediği gerekçesiyle yargılandı. Ve "kamu kurumuna ait araca zarar vermek"ten 543 lira para cezasına çarptırıldı. Arabayı tekmeleyen madenci cezalandırıldı; madenciye tekmeleyen Yerkel ise ödüllendirildi.

Erdoğan her fırsatta kendisine "hakaret" ettiği gerekçesiyle birilerine dava açıyor. Bu davalar nedeniyle insanlar para cezasına çarptırılıyor, hapse atılıyor. Öyle ki, hapishanelerde bu nedenle tutuklananlar için "Erdoğan koğuşları", adliyelerde Erdoğan'a hakaret davalarını

yürütmek için "Erdoğan savcıları" var artık. Erdoğan'ı eleştiren bir tweet atmak, bir sloganı haykırmak, bir pankart açmak, Erdoğan'ı görünce hemen hazırola geçmemek "hakaret" suçları arasında yer alıyor. Ve bunların ezici bir çoğunluğu cezalandırılıyor. Geçtiğimiz günlerde, 14 yaşındaki bir çocuk bile, evine yapılan polis baskısıyla, "Erdoğan'a hakaret"ten gözaltına alındı.

Bu pervasız saldırganlıkla, Erdoğan güç gösterisi yapmak istiyor. Oysa bütün bunlar, gücün değil güçsüzlüğün kanıtıdır. Ve kitlenin öfkesini durdurmak bir yana, Erdoğan'ı devirecek öfke selini büyütmektedir.

Yunan çiftçiler eylemde

Yunanlı çiftçiler, hükümetin emeklilik reformu ve tarım politikalarını protesto etmek için, Şubat ayı içinde pek çok eylem gerçekleştirdiler. Bulundukları bölgelerde protestolar düzenlemek, Türkiye ile olan İpsala ve Pazarkule sınır kapılarını ve Markopoulo bölgesinde havaalanına giden yolu kapatmak, traktörlerle yolları kesmek gibi eylemlerin ardından, çiftçiler eylemlerini büyütme kararı aldı.

Günlerce süren eylemlerin ardından 12 Şubat günü, iki günlük bir eylem süreci için başkent Atina'ya geldiler. Atina'ya traktörlerle gelen çiftçilerin önü yol boyunca çeşitli noktalarda kesildi. Polisler çiftçilerin Atina'ya ulaşmasını engellemeye ve kitleyi dağıtmaya çalıştılar. Çiftçiler ise polis araçlarını tahrip ettiler, yol boyunca trafiği kitlediler ve Atina'ya ulaştılar. Syntagma Meydanı'nda büyük bir protesto gösterisi düzenlediler. Kent merkezinde bulunan Tarım Bakanlığı'nın önünde toplanan yaklaşık bin kişi, bakanlık binasını taşladı. Polis bibergazıyla saldırdı.

Çiftçilerin direnişi, toplumun diğer kesimlerinden de destek aldı. Devlet Memurları Sendikası, Klathmonos Meydanı'nda toplanarak yürüyüş düzenledi. Doktorlar, avukatlar ve özel sektörde çalışanlar da bu gösterilere katıldı.

13 Şubat günü ise Tarımsal Kalkınma ve Gıda Bakanlığı önünde toplandılar. Saldıran polisin attığı gaz bombalarına, çiftçiler domates ve sis bombası atarak ve sopalarla direnerek karşılık verdiler. Çiftçiler, ürettikleri ürünleri de bakanlık önüne döktüler.

Çipras hükümeti, sermayenin temsilcisi

Syriza'nın seçimleri kazanması ve Çipras'ın başbakan olması, dünya genelinde reformist ve liberal kesimler tarafından alkışlarla karşılanmıştı. Çünkü Syriza "parlamentar yoldan devrim" vadediyordu.

Ancak Syriza efsanesi başlamadan söndü. En temel konularda seçim vaatlerini bir kenara bırakan Çipras, halkın değil sermayenin temsilcisi olduğunu çok hızlı biçimde ortaya koydu. Avrupa Birliği'nin saldırı paketlerini, üzerinde iyileştirme bile yapmadan kitlelere dayatmaya başladı. Tam da AB'nin istediği gibi "kemer sıkma" kararlarını uygulamaya koydu.

Mesela kitlelerin yaşamlarında ve ekonomik durumlarında kısmi iyileştirme anlamına gelecek vaatlerin (emekli maaşlarının iyileştirilmesi, sosyal yardımların artırılması, özelleştirmelerin durdurulması, vergilerin azaltılması vb) hiçbirini yerine getirmediği gibi, her geçen gün işler daha da kötüye gitti.

AB'den alacağı 86 milyon euroluk "kurtarma paketi" karşılığında, Yunan hükümeti kitlelerin refah düzeyini daha da düşürecek adımlar atıyor.

Bugün çiftçilerin eylemine gerekçe olan uygulama da emeklilik kesintileriyle ilgili. Emeklilik kanunundaki yeni düzenlemeyle çiftçileri sosyal sigorta katkıları 3 kat arttı. Dahası çiftçilerin ödemekte olduğu gelir vergileri de yükseltildi.

Syriza'nın seçildiği günden bugüne icraatları, kitlelerin sorunlarının düzeniçi vaatlerle çözülemeyeceğini bir kere daha kanıtlamış oldu.

Syriza'nın bu kadar hızlı bir hayal kırıklığına dönüşmesi, Yunan halkının tepkisini büyütüyor. Temmuz 2005 tarihinde gerçekleşen referandumdan bu yana, hükümet politikalarına karşı eylemler de giderek artıyor.

Yunan halkı için de, yaşam koşullarını iyileştirmenin tek yolu, daha fazla sokağa çıkmak, militan ve kararlı bir mücadele hattı izlemek...

Cerattepe direniyor

Artvin-Cerattepe'de direniş büyüyor. Bugüne kadar maden şirketlerini dağlarına sokmayan Artvinliler, bu defa da güçlü bir direnişle saldırıyı püskürtmeye çalışıyorlar. Üstelik bu defa, ülkenin dört bir yanından ses yükseliyor. Sadece Artvin yaylalarında değil, birçok ilde "Cerattepe geçilmez" eylemleri yükseliyor. Kitleler, Artvin direnişiyle dayanışmak için, orayı yağmalamaya çalışan maden şirketlerini söküp atmak için sokaklara dökülmüş durumda.

Dünyanın en değerli ekolojik bölgelerinden biri olan Kafkasör Yaylası, maden şirketlerinin açgözlü heveslerinin odağında yer alıyor. Bugüne kadar birçok defa Artvin'de madencilik faaliyetini başlatmaya çalıştılar. Ancak her defasında büyük bir direnişe çarpıp geri çekilmek zorunda kaldılar.

Erdoğan'ın en önemli mali ortaklarından Cengiz İnşaat da, bölgeye çöreklenmeye çalışan şirketlerden biri. Kitleler şirketin sahibi Mehmet Cengiz'i, 17-25 Aralık telefon tapelerinde, halka ettiği küfürlerden tanıyor. Erdoğan döneminde dizginsizce kar eden bir şirket Cengiz İnşaat. Karadeniz'in ekolojik dengesini yokeden, her yağmuru Karadeniz kentleri için sele çeviren Karadeniz Salihyolu inşaatı da onun, İstanbul'da Kuzey Ormanları'nı yokeden 3. Köprü ihalesi de. Eti Bakır'ı yok pahasına satın alan da o, Ankara-Sivas hızlı tren projesini ele geçiren de. Denizi doldurarak Maltepe'ye sahil, Ordu'ya havaalanı inşa eden, ormanları yok ederek köprüler, barajlar, madenler inşa eden bir doğa katili Cengiz İnşaat. Ve şimdi de Cerattepe'yi yoketmek üzere harekete geçmiş durumda. Elbette devletin tam desteğini arkasına alarak.

Cerattepe'de 21 Haziran 2015 tarihinden beri tutulan direniş nöbeti, 16 Şubat günü fiili direnişe dönüştü. İş makinalarının harekete geçtiğini gören kitleler sokaklara döküldü. Devlet de gaz bombasıyla, polis copuyla oradaydı. Güçlü bir direnişin ardından, dağlardaki direniş kente indi. Artvin merkezde eylemler yükselmeye başladı. Bu arada ülkenin diğer kentleri de, Artvin direnişçilerine destek için harekete geçti.

20 Şubat günü yapılacak miting için İstanbul'dan, Ankara'dan ve daha birçok kentten kalkan otobüsler, Artvin girişinde devlet engeliyle karşı karşıya kaldılar. Ancak yola çıkan insanlar için, nerede durduruldu-larsa, orası bir direniş alanına dönüştü. Bir taraftan kentin içinde eylem yükselirken, diğer taraftan Artvin'e ulaşamayan yollarda gaz bombalarına, polis saldırısına karşı direniş gerçekleştirildi. Jandarma-polis barikatının aşılamadığı yerlerde, otobüslerin bir kısmı Hopa'ya dönerek, Hopa'yı eylem merkezine çevirdiler.

Cerattepe direniyor... Bu direniş, kitleleri dört bir yandan kuşatan ve dizginsiz sömürü hayalleri kuran devletin ve patronların işinin o kadar kolay olmadığını bir kere daha yüzlerine çarpıyor.

20 Şubat 2016

Artvin’de yaşam alanlarını koruma mücadelesi, 20 yılı aşkın bir süreye yayılmaktadır. Bu süre boyunca kimi zaman maden şirketlerine, kimi zaman HES’lere karşı bir mücadele yürütüldü. “Kuzeyin çocukları”, dağlarını ve akarsularını korumak için, kimi zaman güçlü fiili direnişler, kimi zaman kararlı hukuk mücadelesi gerçekleştirildi.

Bu süre boyunca çeşitli örgütlenmeler de kuruldu. Derelerin Kardeşliği Platformu, Yeşil Artvin Derneği gibi kurumlar, bu mücadelelere önderlik ettiler.

Artvin halkının son gündemi, Cerattepe’ye yapılması planlanan maden şirketi oldu. 17-25 Aralık tapelerinde halka yaptığı küfürle bilinen ve Erdoğan’ın “havuz medyası”nın baş destekçilerinden; son on yılda en önemli ihalelerin hepsinin altından çıkan Mehmet Cengiz ve onun

şirketi Cengiz İnşaat, şimdi de Cerattepe’ye göz dikmişti.

2015 Haziran ayında, şirket araçlarının ve iş makinaları-nın geleceği duyumu üzerine, Artvin halkı Cerattepe’de çadır kurarak nöbete başladı. Süreç boyunca birçok panel, basın açıklaması, miting vb. ile kamuoyu oluşturulmuş; halk madenin yol açacağı felaketler konusunda birçok yönüyle bilinçlenmişti. 15 Şubat’ta saldırı başladığında, Artvin halkı da ayağa kalktı.

Madenciler Artvin’den vazgeçmiyor

Artvin’de madencilere karşı mücadelenin geçmişi 20 yıldan fazladır sürüyor. İlk şirket, yükselen mücadele sonucunda geri çekilmek zorunda kaldı.

Dağlarda direniş var

15 Şubat Salı günü Toma eşliğinde asker ve polis, nöbet tutanlara müdahale ederek alanı boşaltmaya çalıştı. İlk gün başarılı olamadı. Ancak ikinci günün akşamı 6 ilden gelen takviye ekiplerin saldırısıyla 300 civarındaki eylemcinin korumaya çalıştığı Cerattepe’den eylemcileri çıkarmayı başardı. Bu noktadan sonra, Yeşil Artvin Derneği ve CHP, kitleyi aşağıya, kent merkezine çekti.

Devamındaki günlerde kent içinde yapılan eylemler öne çıktı. Çevre il ve ilçelerden biriken kitle, kent içinde yürütüldü, “Cerattepe Geçilmez Artvin Halkı Yenilmez” sloganları kitlenin öfkesinin göstergesi oldu. Hemen her gün yapılan yürüyüşlerde toplanan kalabalık, 10 bin civarındaydı.

Cumartesi günü diğer illerden gelen desteğe gelen kitlenin önü ke-sildi, özellikle Cankurtaran mevkiinde saldırılar oldu. Burası bir başka direniş odağına dönüştü. İl dışından gelenler, burada polise direndi, hatta polisin gaz fişekleri buradaki çatışmada ele geçirilerek imha edildi. Ancak bu saldırıların, kent merkezinde protestoyla geçirtilmesi, önemli bir eksiklikti.

Pazar günü dışarıdan gelen kitleyle beraber Cerattepe’ye çıkış zorlanacaktı. İstanbul’dan, Ankara’dan, Tosya’dan, Hopa’dan vb. gelen dostlarımızla kucaklaşıp Cerattepe’nin yolunu tutuyoruz. Ama henüz kitle yeterince toplanmamıştı. Vakit oldukça erkendi. Zira kentteki insanlar öğleden sonra piyasaya çıkıyordu. Hastanenin önünde polis Toma eşliğinde yolu kesmişti. Yolu üst tarafındaki tepeye konuşlandırılmış polisler, hakim noktayı ele geçirmişlerdi. Barikatın arka tarafı, hastanenin de arkası boş kalmıştı. Oradan hareket edecek 100 kişilik bir grup polisleri şaşırtıp kitlenin barikata yüklenmesini ve yukmasını sağlayabilirdi. Ancak gerekli hazırlıkların yapıldığı ve beklenmesi gerektiği söylendi.

Bir süre sonra kadınları öne, erkekleri arkaya aldılar. Ardından da polisle, “bir grup kadının araçla Cerattepe’ye çıkarak, alanda şirketin çalışma yapıp yapmadığını gözlemlemesi” üzerine bir pazarlık başlatıldı. Bu pazarlık sürerken birden polis gaz maskelerini taktı ve saldırıya geçti.

Önce biber gazı ve tazyikli su sıkıldı. İlk saldırıda kitlede bir panikleme ve dağılma yaşandı. Ardından hızla toparlanılıp polis taşlanmaya başlandı. Yaklaşık 2 saat kadar çatışma devam etti. Gezi direnişinde olduğu gibi gaz atıldığında kontrollü geri çekilip, gazın etkisi azalınca yeniden öne geçilmesini başardık. Elinde talsitli sıvalar olan arkadaşlar kenarda belli aralıklarla dizilerek, gazdan etkilenenlerin gözlerine bu sıvıdan sıkıyorlardı.

Bir grup araçların yanı başında barikat kurmaya girişti. Bu doğru bir tutum değildi. Zira ateş yakılıyordu ve sivil araçlara zarar gelebilirdi. Halkın mal ve can güvenliğine zarar verilmesi, haklı direnişimizi zora sokardı. Böylece barikatlar biraz geriye, araçların olmadığı bir bölgeye kuruldu.

İlk toparlanmanın ardından kitlenin içinde birileri yine, kitlenin kent merkezinde olduğunu oraya inilmesi gerektiğini vaaz etmeye başladı. Bu doğru değildi. Bir haftadır orada oyalanmıştık, asıl aşağıdakilerin buraya gelmesi ve barikata yüklenmek gerekiyordu. Kalma eğiliminde olan gençlerin sesi daha gür ve kararlı çıkmaya başladı. Hemen oradakilerle organizasyona giriştik. Elllerinde ne varsa barikata atıyorlardı. Eldeki malzemeleri tasnif ettik.

Barikat İskebe yönündeydi. Gaz atıldığında o yöne çekiliyorduk. İlk başta gerilere kadar çekilmişti gençler. Onları öne çağırarak, çekilme mesafesini 200 metre ile sınırlandırdık. Barikatın canlandırılması için malzemeleri hazırda tutma konusunda anlaştık. Artık daha kontrollü hareket ediyorduk. Gaz atıldığında kontrollü çekilip, her dönüşte ellerimizde yeni bir barikat malzemesi oluyordu.

Şauşat’tan gelirken bizimle olan yaşlı amca için kendi aramızda şakalaşıyorduk. “Amca kalp sorunun var mı, sen yukarı çıkmaya istersen...” diye. Alana girer girmez kaybolunca da gülüvermiştik. Çatışma esnasında bir de baktım yanımda; yüzünde gaz maskesi, kocaman bir taşı polise savurdu, ağız dolusu söverken de hafif sendeledi. Göz göze geldik, gülüştük...

Bir kadın arkadaşın iki ayağı birden kırıldı; yüzüne, kafasına ve vücudunun değişik yerlerine gaz bombası ve plastik mermi isabet eden arkadaşlarla yaklaşık 25 kişi yaralandı. Bunların içinde gazdan fenalaşanlar da vardı.

Yaklaşık iki saat süren çatışma polisin tekrar barikat yerine çekilmesiyle durdu. Ancak kitle de bir hayli azalmıştı. Aşağıdakileri oraya

yönlendirecek bir çaba yoktu. Son anda, kitleyi aşağıya çağırma işine Halkevçiler de katılınca, kitle orayı boşaltıp kent merkezine indi.

Buradan valiliğin önüne geçildi; oturma eylemi ve basın açıklaması yapılarak eylem bitirildi.

Şimdilik her gün saat akşam 8’de şehir merkezinde konvoy yürüyüş, tencere-tava ve ışık söndürme şeklinde il ve ilçelerde eylemler devam ediyor. Benzer eylemler, 22 Şubat Pazartesi gününden beri Ardanoç ve Şauşat’ta da başladı ve yayıldı.

2005 yılında başka bir firma geldi; o süreç 2008 sonunda ruhsatların iptaliyle sonuçlandı. 2012 yılında yeni ihaleler ortaya çıktı: Cerattepe ve Genya Dağı ihaleleri. 2012 yılından bugüne, buna karşı da direniş sürüyor.

Maden şirketlerinin bu ısrarı MTA’nın (Maden Tetkik Arama) raporlarına dayanıyor. **MTA raporlarında Artvin’den Gürcistan sınırına kadar uzanan Karçal Dağları’nı da içine alan, diğer taraftan Murgul’dan Rize’ye doğru Kaçkar Dağları’nı da**

içeren bölgenin tamamı, maden sahası olarak işaretlenmiş. MTA raporlarında, Doğu Karadeniz Bölgesi altın, uranyum, bakır, linyit, çinko, betonit, demir, mermer maden yatakları bakımından oldukça zengin kara parçası olarak tanımlanıyor. Ve tabii bu raporlar, burjuvazinin iştahını kabartıyor.

Ordu’dan Artvin’e kadar uzanacak olan Yeşil Yol projesi ise, madene ulaşmayı ve madeni taşımayı kolaylaştırma amacını taşıyor. Tek başına

sınırlı olmayan bir şekilde, kendi yaşam alanlarının yokolacağını biliyorlar.

Direniş kazanacak

24 Şubat günü Yeşil Artvin Derneği temsilcileriyle Davutoğlu arasında yapılan görüşme sonrasında, Davutoğlu, “hukuksal süreç tamamlanana kadar Cerattepe’de maden faaliyeti durdurulacak” açıklamasını yaptı. Bu açıklama, direnişin kazanımı noktasında bir tartışma yarattı. Keza 15 Şubat’tan itibaren patlayan direnişin kendisi de önemli tartışma noktaları içeriyordu.

Bir tarafta bu direnişe ve Davutoğlu’nun açıklamasına, hakettiğinden daha büyük misyonlar yükleyerek, direnişi adeta “ayaklanma”, açıklamayı ise “zafer” olarak görülenler... Diğer tarafta, orada direnmekte olan kitleyi yetersiz, açıklamanın ardından eylemlerin yatışmasını “zayıflık” olarak tanımlayıp, devrimci önderlik altında olmadığı için direnişi bir bütün olarak küçümseyenler... İki bakış açısından da uzak durmak gerekiyor.

En başta direnişin kendiliğinden karakterinin sınırlarını görmek gerekir. Elbette devrimci bir önderliğin olmayışı, direnişi çeşitli aşamalarda zayıf düşürmekte, liberallerin, sosyal-demokratların savunmacı hattına çekmektedir. Ancak bu kitle sonuçta, en geri bilinçle de olsa, yaşam alanını savunmaya kararlı bir kitledir ve bu kitle, devrimci müdahalelerle buluştuğça öğrenmektedir. Pratik de bunu göstermiştir. Düzeniçi ve çatışmadan kaçan önderliklerle kazanamayacağını, ancak militan bir mücadele hattıyla kendisini koruyabileceğini, zaman geçtikçe ve doğru bir ilişki kuruldukça, çok daha net olarak görecektir.

İkincisi, Davutoğlu’nun müdahalesinin zaman kazanma amaçlı olduğu açıktır. Zaten “hukuksal süreç tamamlanıncaya kadar” derken, diğer taraftan madenin ne kadar “doğa dostu” olduğunu anlatmaya çalışması, ortada bir “vazgeçme” değil, “erteleme” olduğunu göstermeye yeterlidir. Keza maden alanındaki en önemli hukuksal boşluklar, hızla doldurulmaktadır. Mese-la Orman Bölge Müdürlüğü’nü maden şirketine “yer tahsis”i yapmamış olması en önemli hukuksal eksikliklerden biriydi; Davutoğlu’nun açıklamasının ertesi günü, bu formalite halledildi. Diğer eksiklikleri de hızla gidermeye çalıştıkları ortadadır. Ancak sonuçta, maden faaliyetini durdurmak zorunda kalmışlardır. 26 Şubat günü Yeşil Artvin Derneği ve baro temsilcilerine Cerattepe’ye çıkış izni vermeleri ve çalışma olmadığını göstermeleri de önemli bir geri adımdır. Üçüncüsü, Davutoğlu ile yapılan görüşmelerde, dernek temsilcilerinin iki

temel talebi olan, **6 ilden toplanmış olan polisin kentten ayrılması ve şantiyenin yıkılması taleplerinin kabul edilmemiş ve yerine getirilmemiş olması, elde edilen kazanımın ne kadar pamuk ipliğine bağlı olduğunu göstermektedir.** Ancak bu durum moral bozukluğu yaratmamalıdır.

Kentteki direniş güçlendirildiğinde, devlet bu adımı da atmak zorunda kalacaktır. Kesinlikle unutmayalım: “Masa”da konuşulan her şey, “saha”da elde edilenle sınırlı olur her zaman. Artvin’de ilk günlerde ortaya çıkan infial ve sıradan kitlenin tepkisi, maden faaliyetinin durmasını sağlamış; Davutoğlu ile “masa” bunun üzerine kurulmuştur. Artvin’deki direniş zayıflarsa eğer, devlet de maden faaliyetini sürdürecektir. O nedenle, tek seçenek, direnişin güçlenmesini sağlamaktır.

Dördüncüsü, bütün zayıflıklarına rağmen, bu direniş AKP’ye geri adım attırmış, AKP’yi sıkıştırmıştır. Son dönemde, her yönden saldırıya geçen, yaşamı dört bir yandan daraltan, baskıyı artıran, hele ki Kürdistan’da tam bir vahşet yaşayan AKP karşısında, Artvin halkı önemli bir barikat olmuştur. Birçok noktada kayıplar yaşanırken, Artvin’de bir kazanım (zafer değil ama kazanım) elde edilmiştir. Bu da Artvin’i ve Artvinlileri aşan bir biçimde, her kesimi sevindirmiştir.

AKP elbette burada durmayacak, direniş zayıflamaya başladığı anda, madeni işletmeye başlayacaktır. 13 yıldır giderek yükselen açgözlülüğün, saldırganlığın, yağmacılığın birkaç günlük direnişle durdurulması mümkün değildir.

Tam da bu nedenle, AKP’nin bugün durmak zorunda kalmasının ne kadar önemli bir adım olduğu gözlerden kaçmamalıdır. **Hareketin kendi içindeki zayıflıkları giderilebilir ve kitle bilinci dönüş-türülebilirse; bu şekilde bugünkü direnişin eksiklikleri ortadan kaldırılabilir.** Odaklanılması gereken nokta budur. Elde edilen kazanımın yarattığı moral üstünlük, daha büyük çarpışmalara hazırlanmak için, bir çıkış noktası haline getirilmelidir.

Demirci Kawa'nın yaktığı İSYAN ATEŞİDİR NEWROZ!

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden de Ortadoğu halkları, bu günü "yeni gün" "New-roz" olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni ise, Demirci Kawa'dır.

Demirci Kawa efsanesi

Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beynini başındaki yaralara sürerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak'a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak'la savaşımaya karar verir. Ve Dehak'ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Hazırlığını yapar, dağa çıkar. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak'ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart'tır.

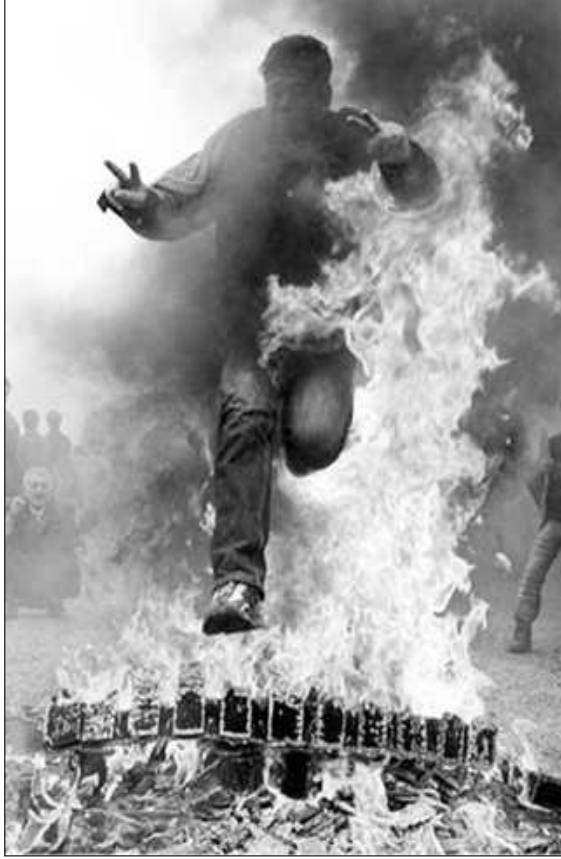
Gerek doğasal, gerekse toplumsal gelişme ve hikayeler, 21 Mart'ı, direnişle, yenilenmeyle, isyanla özdeşleştirmiştir. En önemli simgesi de ateştir.

Ateş, insanlığın ilk çağlarından itibaren özgürlüğün simgesi olmuştur. Güçtür ateş, tutkudur; hepsinden önemlisi, niteliksel bir dönüşümün ifadesidir. Prometheus'un tanrılardan çaldığı günden bu yana ezilen halkların sevinç ve kurtuluş simgesi olmuştur ateş...

Demirci Kawa'nın yaktığı ateş de böyledir. O, zalimlere başkaldırının ve onları alaşağı etmenin sembolüdür. **Kawa Kürt'tür, ama "demirci"dir; yani emekçi bir Kürt'tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Anlatılan, Kürt ulusundan herhangi birinin değil, Demirci Kawa'nın hikayesidir.**

Dehak zalimdir, kıyıcıdır, emekçi kitlelere düşmandır. **Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, "demirci" bir emekçiye düşmüştür. Diğer ezilenlere önderlik etme misyonu onundur.**

Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul

köylülüğün mücadelesiyle bugünlere geldi. **Siyasal olarak Kürt burjuvalarının etkisine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluşuyordu.** Çünkü her dönem baskı gören, katledilen, yoksulluğun pençesinde yaşam savaşı veren onlardır. Bu durum, yıllarca sürdürülen "barış", "çözüm" vb. politikalar izlendiği zaman da değişmemiştir.

Yeniden Newroz uyanışıyla

Bugün ise, büyük bir vahşet ve kıyım yaşamaktadır Kürt halkı üzerinde. Aylardır sokağa çıkma yasakları ve bombardıman altındadır. Yüzlercesi katledilmiş, yüzbinlercesi ise evini-barkını terk etmek zorunda kalmıştır. Cenazelerini bile kaldırmalarına izin verilmemektedir.

Cizre'de bodrum katında mahsur kalan onlarca kişi katledildi. Benzer bir durum şimdi Sur'da yaşanıyor. Son üç ay içinde 58 çocuk katledildi. Resmi açıklamalarda bile yaklaşık

IMC TV Kapatıldı

IMC TV'nin yayınları 26 Şubat'ta kesildi. Daha önce hiçbir uyarı yapılmadan, yayın halindeyken birdenbire ekran karardı. Hem de birgün önce tahliye olan Can Dündar ve Erdem Gül ile röportaj halindeyken...

IMC, başta Kürt halkının mücadelesi olmak üzere toplumsal olayları veren ender kanallardan biriydi. Bugüne dek birçok muhabiri, çalışanı gözaltına alınmış, tutuklanmıştı. Son dönemde ise adeta savaş hattında yayın yapıyordu. Bu yayınlar esnasında kameramanı Refik Tekin polisin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yine muhabirleri tutuklandı.

IMC'nin bu yayın politikası, devletin kapatma nedenidir. Son aylarda hükümete muhalif TV kanalları arka arkaya kapatılmaktadır. Buna IMC de eklenmiştir. Ancak IMC gibi muhalif yayınlar, mutlaka kitlelere ulaşma yollarını bulurlar. Devletin baskıları, haberin kitlelere ulaşmasını engelleyemez.

Demirci Kawa derlerdi adına
Medyalı yiğitler başıydı dağlarda
Tek tek yanan ateşleri
Birleştirip Ninowa'ya kaydırmakta
Zalim Dehak'sa oturmuş yatağında
Başındaki yaralara
Tabaktan gencecik beyinler çalmakta
Bütün çileler tek bir söz içindir
Demiri dövmek tavında gerektir
Tam da karlar erirken yürüdüler
İncecik derelerce süzülüp nehirleştiler
Kabarıp taştilar
Köpürüp derinleştiler
Ninowa surlarında denizlere girdiler
O gün dağlardan ateşlerle inen Medler
Ninowa artık yoktur dediler
Sevinç gözyaşlarını koyup taslara
Yudum yudum şarap diye içtiler
Demirci Kawa tanrısal Dehak tahtında
Elinde balyoz
İner kalkar beyin sürülen yaralı başa
Medya'dan yükselen havarlar adına
Babil'de çekilen ahlal adına
Bir daha, bir daha
İskit gözünden süzülen yaşlar adına
Elam kilerinden çalışan aşklar adına
Bir daha, bir daha...
Bir ateş yükseldi gökyüzüne
Ninowa'dan
Zulmün karanlıklarını yırtan ateş
Yükselen yalımlarla dillendi özgürlük
Ceylanlar indi yeniden nehir kıyılarına
Turaç sesleri yükseldi sazlıklardan
Ateşin çevresinde halaylar kuruldu
Sevinçler süzüldü geçmiş havarlardan
O büyük günün adına
'NEWROZ' denildi
Adnan Yücel

bin kişinin katledildiği belirtiliyor.

Bu yılki Newroz'a Kürt halkı işte böylesine büyük bir saldırı altında giriyor. Belki de hiç bir dönem görmediği bir vahşet ve yıkım içinde karşıyor Newroz'u. Ama aynı zamanda çok büyük bir öfke ve direniş de yaşanıyor. **Cizre'de, Sur'da, İdil'de, yükselen direniş, Newroz ateşine yeni odunlar atıyor.**

Bu ateşi, yurdun dört bir yanından beslemek gerek. Saldırı hepimizdir! Ve ancak halkların ortak ateşini yaktığımız zaman, hepimizin kurtuluşu gerçekleşebilir.

Newroz isyandır, zulme başkaldırıdır! **Newroz ateşini körükleyelim, zulmü rüzgarlara savuralım!**

8 Mart 1857- Dünya emekçi kadın günü

Bugün artık giderek artan sayıda kesim, 8 Mart'ı "Dünya Kadınlar Günü" olarak kutlamaktadır. Öyle ki, devrimci yapılar ve reformist partiler arasında bile, "Emekçi Kadınlar Günü" diyenlerin sayısı azalmaktadır. Elbette burada sorun, salt "emekçi" kelimesinden ibaret değildir. Kadının özgürleşme mücadelesine bakışla, kadını toplumsal olarak konumlandırma ile ilgili bir farklılaşma söz konusudur.

8 Mart, kadının ezilmesinin nedeni olan kapitalizme karşı bir kavga çağrısı olarak mı kutlanacaktır; yoksa, renkli ve çalgılı bir karnaval havasında, içi boşaltılmış göstermelik mesajlar eşliğinde, adeta bir "kadınlar matinesi" ya da "anneler günü" formunda mı? Kadının yüzyıllardır biriktirdiği öfke, doğrudan bu çürümüş sömürücü ve zorba düzene karşı, devrim ve sosyalizme mi akıtılacaktır; yoksa düzen-içi çözümlere, sandığa, şu ya da bu düzen partisine mi?

Fark bu kadar açık, kesin ve derindir. Sadece "kadın"a-kadın sorununa bakışın değil, sınıflar mücadelesini ele alışın da somut bir ifadesidir.

Sınıf mücadelesinin genel yükselişi dışında, ne genel olarak kadın sorununun çözümü, ne de

emekçi kadına dönük her türden saldırının püskürtülmesi mümkündür. Ve bu mücadele, kadınıyla erkeğiyle, işçi ve emekçilerin ortak mücadelesi olacaktır.

8 Mart'ın dünya devrim hareketine kazandırılması süreci bile, bunun somut kanıtıdır.

1857'li yılların 'vaatler ülkesi' Amerika'da, Newyork kentinde, sömürü had safhadadır. Çoğu kadın 40 bin dokuma işçisi, ağır çalışma koşullarından dolayı greve gider. Günde 16 saate varan sürelerde çalışıp düşük ücret almalarına karşı bir isyandır bu. Amerikan burjuvazisiyle dişe diş bir kavga başlar. Grevin yaygınlaşacağından korkan patron, grevçileri fabrikaya hapseder. Ardından çıkan yangında 129 kadın işçi yanarak can verir.

Günlerden 8 Mart'tır...

Bu yangın, mücadelenin alevlerini de yükseltir ve yayar. İşgününün kısaltılması ve bazı siyasi haklar için Manhattan iplik işçisi kadınlar da grev yaparlar. Bu greve polis acımasızca saldırır, 140 işçi kadın öldürülür, yüzlerce tutuklanır.

Günlerden yine 8 Mart'tır...

1910 yılında Kopenhag'ta toplanan Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı'nda Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart, emekçi kadınların mücadele günü olarak ilan edilir.

Bu kısa tarihçe; 8 Mart'ın doğuşunun ve tüm dünyaya yayılışının hiç de sınıflarüstü olmadığını gösterir. 8 Mart, işçi-emekçi kadınların mücadelesiyse ortaya çıkmış, onların öncüsü komünist kadınların çağrısıyla da enternasyonalist bir gün halini almıştır. Yani doğuşundan uluslararası bir mücadele günü haline gelmesine kadar, her aşaması sınıfsaldır, devrimcidir.

Zincirlerinden kaybedecek başka bir şeyi olmayan proletarya, ücretli kölelik düzenine en büyük darbeyi, ilk kez 1871 yılında Paris Komünü'yle vurdu. Tarihteki ilk proleter devlet olan Paris Komünü, ancak 72 gün yaşayabildi.

Kapitalizmin hızla geliştiği 1800'lü yıllar, proletaryanın da sayısız ayaklanmasına sahne oldu. Bir tarafta zenginliğin, öte tarafta derin bir yoksulluk ve sefaletin görülmemiş derecede büyüdüğü yıllardı bu dönem.

Fransız proletaryası da ücretlerin arttırılması, iş koşullarının düzeltilmesi vb. talepleriyle sayısız grev ve gösteriyle vahşi kapitalizme olan tepkisini ortaya koyuyordu. Burjuvazinin yaşadığı bunalımlar, proletaryanın mücadelesini büyüten bir faktördü aynı zamanda. Bu koşullarda dikkatleri iç çelişkilerden uzaklaştıracak, varolan toplumsal hoşnutsuzlukları geri plana itecek arayışlara yönelen III. Napolyon, çareyi 19 Temmuz 1870'de Prusya'ya savaş ilan etmekte buldu. Ulusal savaş koşullarında proleter

18 Mart 1871- Paris Komünü

mücadelenin önünü alacağını hesaplıyordu. Fakat 2 Eylül'de Fransa ordusu bozguna uğradı ve Prusya askerleri, başkent Paris'in eteklerine kadar ulaştı.

Henüz partisine kavuşamamış olan Fransız proletaryası, Prusya ordusunun Paris'e kadar dayanması karşısında, 4 Eylül 1870'de Paris'te ayaklandı. Ayaklanma burjuva devrimine yol açtı ve "Ulusal Savunma Hükümeti" kuruldu.

Fakat bu burjuva hükümet, 28 Ocak 1871'de Prusya ile anlaştı. Asıl kaygısı, "Ulusal Muhafızlar"ı oluşturan Paris'in silahlı işçilerinden kurtulmaktı. Ve 18 Mart 1871'de Paris'e saldırdılar.

"18 Mart sabahı Paris şu gökğörültüsü ile uyandı: Vive La Comune! (Yaşasın Komün)" (Marx)

Burjuva hükümete karşı ayaklanan "Ulusal Muhafızlar", 26 Mart'ta iktidarı ele geçirdi ve ardından düzenlediği seçimlerle tüm yetkileri Komün'e devretti. Paris Komünü, gerçek partisinden yoksun ilk proleter devlet olmanın zayıflıklarını da taşıyordu. Hem yasama hem de yürütme görevini birarada yürüten Komün'de hakim olan Blankiciler ve Proudhoncuların ekonomik ve siyasi alandaki yanlış uygulamaları, Komünü yenilgiye götüren yolun önünü açtı.

Komünü yenilgiye götüren en önemli yanlışlardan biri, 18 Mart'ta Versay'a kaçan hükümetin üzerine yürüyüp onu safdışı bırakmamak oldu. Ekonomik alandaki en önemli yanlış ise, Fransız bankasına el koymaması, yani

"mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirememesi" oldu. Merkeziyetçilik ve otorite eksikliği yaşayan Komün, Paris'teki karşı-devrimcilere karşı alınması gereken sert tedbirleri alamadığı gibi, Paris'in dışındaki diğer kentlerin ve kırsal da desteğini alamamıştı.

Bu arada Versay'a kaçan burjuva hükümet, Prusya gericiliğiyle işbirliği yaparak Mayıs 1871'de Paris'in üzerine yürüdü. Paris proletaryası, kurduğu barikatların başında canını dişine takarak Komünü sonuna dek savundu. Günlerce, kurşunları bitene kadar savaştılar. Barikatlar kurdular. Sekiz gün süren büyük bir çarpışmanın ardından Komünün yiğit evlatları katledildi. Dizginlerinden boşanırcasına estirilen karşı-devrimci terör sonucu 25 bin Komüncü kurşuna dizildi. Öyle ki, Komüncülerin kanunun karıştığı Sen nehri kırmızı aktı bir müddet. Paris'in her köşe başında oluşan ceset yığınları, üzerine petrol dökülerek imha ediliyordu.

Tutsak alınan Komüncüler, yargılandıkları mahkemelerde Komünü savunmaktan bir an bile geri durmadılar. Louis Michael adındaki Komüncü yargılandığı mahkeme heyetine, "Beni sağ bırakırsanız, intikam diye bağırımdan geri kalmayacağım" diye haykırıyordu.

Dünya proletaryasının geçmişten geleceğe uzanan mücadelesinde bir köprü olan Paris Komünü'nü sadece işçi sınıfı sonuna kadar direnerek savundu. Çünkü Komün işçi sınıfının geleceğiydi. Gelecekse işçi sınıfındı.

☆ 2-7 Mart 1919- 3. Enternasyonal kuruldu

Lenin ve Stalin'in önderlik ettiği 3. Enternasyonal (Komüntern), Moskova'da kuruldu. 2. Enternasyonalin, 'anavatanı savunma' adına proletaryaya kendi burjuvazisinin yanında yeralmayı vaazeden sosyal şoven politikalarına karşı, komünist partilerin birlikte hareket etmesi ihtiyacından doğdu. Komintern, İkinci Emperyalist savaş döneminde ve sonrasında dünya komünist hareketine önderlik etti.

☆ 3 Mart 1992- Kozlu madenci katliamı

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlamasında 463 maden işçisi katledildi. Bu olayı protesto etmek için 9 Mart'ta Genç Komünarlar, Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal ettiler. Üç gün boyunca süren işgal, bina duvarlarını delerek içeri giren polisle saatlerce süren barikat savaşıyla sona erdi. Bu eylem, katledilen madencinin sesi-soluğu oldu.

Onların acısını tüm ülkeye, dünyaya duyurdu. Öğrenci gençliğin 12 Eylül sonrası ilk politik işgali, işçi sınıfıyla dayanışmada gösterilen en ileri eylemi oldu.

☆ 5 Mart 1953- Stalin öldü

Dünya proletaryasının çelik iradeli önderi, Hitler faşizmini dize getiren Kızıl Ordu'nun başkomutanı Stalin öldü. Lenin'in arkasından Sovyet ülkesinin başına geçen ve sosyalist inşa süreci ile ulusal sorun konusunda Marksizm-Leninizm katkılar yapan Stalin, ML ustalar içinde en fazla saldırıya uğrayandır. Bunun en önemli nedeni, II. emperyalist savaşta Nazileri yenerek, emperyalizme ağır bir darbe indirmesi,

sosyalizmin prestijini yükseltmesi ve dünyanın üçte birini, "sosyalist kamp"a dahil etmesidir.

☆ 9 Mart 1952- Kadın sorunu üzerine çalışmalarıyla öne çıkan Aleksandra Kollantay öldü.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Hazi- ran direnişinde polisin gaz bombasıyla kafasına darbe alan Berkin Elvan şehit düştü

☆ 13 Mart 1982- TKEP militanları Seyit Konuk, İbrahim Ethem Coşkun, Necati Vardar idam edildi.

☆ 14 Mart 1883- Kapitalist sistemi tahlil ederek proletaryanın sınıf savaşımının teorisinin temellerini atan Karl Marks öldü.

☆ 14 Mart 1930- Sovyet şairi Mayakovski öldü.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler tarafından, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine atılan bomba sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Bunun üzerine 20 Mart'ta ülke çapında genel grev ve eylemler gerçekleşti. Bu eylemler, işçi sınıfının düzenlediği politik gösterilerden biri olarak tarihe geçti.

☆ 16 Mart 1988-Halepçe katliamı

ABD emperyalizminin desteğini o günlerde arkasına alan Irak devlet başkanı Saddam Hüseyin, İran'la süren 8 yıllık savaşın ardından, Halepçe'de Kürt halkına kimyasal silahlarla saldırı. Saldırıda 5 bin Kürt hayatını yitirdi. Kimyasal gazların etkisinin yıllarca sürdüğü görüldü.

☆ 16 Mart 1918- Sverdlov öldü

Ekim devrimi gerçekleştiren bolşevik önderlerden Svedlov, yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirmişti. Lenin onun "insan sarrafı" olduğunu söylerdi ve

24 Mart 1983- Sefaköy direnişi

"Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan Daha sağlam bulunmazdı onlardan"

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfreze, Sefaköy'de kaldıkları evin polis tarafından kuşatılmasına karşı yiğitçe çarpıştılar. Orayı granitten bir kaleye dönüştürdüler. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaşcan'ın çatışarak girdiği Bağcılar'daki inşaatı çevirdiği gibi...

12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kımıldamadığı o günlerde, yine bir avuç kır çiçeği, "dövüşenler de var bu havalarda" dediler bir kez daha...

İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaşı bu granitten kaleyi zaptederek şehit düştü. Baharda toprağa düşen tohum oldular... Her biri, birer çivi gibiydiler. Yoldaşcan'ın 12 Eylül geldiğinde söylediği gibi "çivi çiviye söker"di. Öyle de oldu.

İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlandı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-bıçtık" diye nutuk attıkları bir dönemde. O öfkeyle her yerde İsmail Cüneyt'i aradılar ve bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu bulduklarında da aynı gece, kurşuna dizdiler Gayrettepe işkencehanesinde...

Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz bir şekilde sürdürmeye devam ettiklerini gösterdi dostu düşmana... Bulundukları her yeri, bir direniş mevzisi haline getirdiklerini ve çatışmadan asla teslim olmayacaklarını gösterdi bir kez daha... "Sefaköy granitten bir kaledir, geçilmez!" dediler ve kendilerinden önce düşenler gibi, kanlarının son damlasına kadar savaşarak öldüler.

"Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim katliamı başladı

☆ 21 Mart 1982- PKK'nin önder kadrolarından Mazlum Doğan, Diyarbakır cezaevindeki baskıları protesto etmek için şehit düştü.

☆ 26 Ocak 1995- MLKP savaşçısı Hasan Ocak, Gazi direnişinin arkasından gözaltında 'kaybedildi'.

☆ 28 Mart 1986- PKK'nin '84 atılımını yaratan Eruh ve Şemdinli baskınlarının komutanı Mahsun Korkmaz (Agit) şehit düştü.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere direnişi

THKO ve THKP-C'nin on yiğit savaşçısı, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamını durdurmak için üç İngiliz teknisyeni kaçırdılar. Eylem sonrasında, Kızıldere'de kuşatıldıkları evde, 'Dönmeye değil, ölmeye geldik' şiarıyla çatışarak şehit düştüler. Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüdayi Arıkan, Sinan Kazım Özudoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna, Saffet Alp, Kızıldere'de bir direniş destanı yazdılar. Devrimci dayanışmanın en güzel örneğini sundular.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983- Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Eralp YAZAR

Taş, yürek, barikat...

12 Mart 1995-GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 1995 yılında Cemevi'ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı. Günlerden pazardır, vakitlerden akşam saatleri... Saldırı duyulur duyulmaz, başta devrimciler olmak üzere halk sokağa çıkar ve tepkisi ortaya koymaya başlar.

Gazi, o zaman da birçok devrimci hareketin çalışma yürüttüğü bir bölgedir. Sınıfsal olarak işçi-emekçi kesimlerin oturduğu, Kürt-Alevi yoğunluğunun bulunduğu, anti-faşist mücadelenin yüksek olduğu sayılı semtlerden biri. **İhtilalci komünistlerin Gazi'deki çalışmaları ise, mahallenin kuruluş dönemlerine kadar uzanır.** 12 Eylül yıllarının en karanlık dönemlerinde, çamurlu yollarına bata-çıka bildiriler dağıtılmaktadır. '80'lerin ikinci yarısından itibaren bölgenin yol, su, elektrik gibi sorunları için yapılan eylemler örgütler. Semtin gençleri başta olmak üzere, bölge halkı üzerinde artan bir etkinlik sağlanır.

Bütün bunlardan dolayı, saldırıdan anında haberdar olmak ve ona karşı hemen bir direnişi örgütlemekte zorluk yaşamazlar.

Kısa sürede binlerce kişi Cemevi'nin önünde toplanır. Saldırıda bir dedenin de ölmesi, ağırlıklı olarak Alevilerin oturduğu bu bölgede, bir infial yaratmıştır adeta. **Yoldaşlar, "Katiller Karakolda!" diyerek sloganı patlatır ve hedefi gösterirler.** Trafiği keserek "Katil Polis", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız!" sloganlarıyla karakola doğru yürüyüşe geçerler. Yakın bir tarihte bir simitçi, bu karakolda öldürülmüştür. Halkın polise karşı büyüyen öfkesi, bu saldırıyla birlikte taşar. Karşılarına çıkan polis otolarını taş yağmuruna tutarlar.

Köşe Durağı'nı geçtikten sonra, **birileri kitleyi durağın aşağısındaki camiye yönlendirmeye kalkar. Bu tam da devletin istediği "Alevi-Sünni çatışması"na düşmek olacaktır.** Kitlede bir dalgalanma olur. Yoldaşlarımız kitlenin önünde etten duvar örerler. Bunun bir Alevi-Sünni çatışması olmadığını, katillerin polisler ve faşistler olduğunu söylerler. Kitlenin yönünü yeniden karakola çevirirler. Kitleyi camiye yönlendirmeye çalışan kişiyi bulup, bunun provokatörlük olduğunu söyleyerek kitle içinde teşhir ederler.

Bu, Gazi direnişinin kaderini belirleyen kritik anlardan biridir. Ve orada yoldaşlarımızın koyduğu inisiyatif, belirleyici olmuştur.

Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce kişi karakolu taşlamaya başlar.

Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açmaktadır. Karakolun etrafı barikatlarla çevrilmiştir. Karakol'un yan tarafında polislerin üs olarak kullandığı bir taksi durağı vardır. Yoldaşlar, "Faşist Yuvalar Yıkılacak" sloganı atarlar ve bu durağı taş yağmuruna tutarlar. Dört-yol civarındaki faşist çetelere yataklık yapan 4-5 işyeri de aynı akıbete uğrar. Yoldaşlarımız buralarda yağma yapılmaması için kitleyi uyarırlar. Ve **üç gün süren bu büyük halk direnişinde, yağma olayı yaşanmaz, faşistler dışında kimseye zarar verilmez.**

Cemevi yöneticileri, kitleyi sakinleştirmeye, yeniden cemevine döndürmeye çalışmaktadır. Bunun üzerine yoldaşlar, diğer devrimci yapılara, bir komite kurma önerisini götürürler. Reddedilmez, ama komite ancak ertesi gün kurulabilecektir. **Komite kurulduktan sonra, işler daha örgütlü bir şekilde yürümeye başlar.** Cemevi yöneticilerinin etkisi, iyice azalır.

Başka semtlerden de kitleler, akın akın Gazi'ye gelir. Okmeydanı, Nurtepe, İkitelli vb. İstanbul'un emekçi semtleri, yüzlerce-binlerce kişiyle Gazi'ye akar. O bölgelerdeki yoldaşlarımız buna öncülük etmiş ve kitleyi Gazi'ye taşımıştır. Bunların içinde **"bizziz olmaz bu işler" diyerek Gazi'ye koşan ve orada şehit düşen Zeynep Poyraz da vardır.** Başka bölgelerden gelen yoldaşlar, Gazi'deki yoldaşlarla bir araya gelip ilk değerlendirmeyi yaparlar. Ölümü göze alan bir direniş gerektiğini anlamış ve "biz burada öleceğiz" kararlılığıyla harekete geçmişlerdir.

Ertesi sabah karakol civarında çatışma yeniden başlar. Zeynep Poyraz'ın da şehit düştüğü çatışma, o gün yaşanır. **İstanbul'un bir ucundan Gazi'ye koşan Zeynep, Gazi direnişindeki ilk şehidimiz olur.** Bu olay, yoldaşlarımızdaki savaşma azmini daha da kamçılar.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kurulmaya başlanır. **"Barikat kurulacak, can güvenliği sağlanacak" sloganıyla herkes, etrafta ne bulursa getirip barikatları güçlendirmeye çalışır.** Barikatların arkasında, nöbet sisteminden, molotof yapmaya, basınla ilişkilerden, bölgeye gelenleri yerleştirmeye varana dek, her

şey, belli bir işbölümü içerisinde gerçekleşir.

Komite, taleplerini 4 maddede toplar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi'den çekilecek. Bu dört talep kabul edilene dek direnişin süreceği herkese duyurulur.

Üçüncü günün sabahı, barikatların arkasındaki kitle azalmıştır. **Bazı siyasi yapılar, kitlenin çekildiğini, sadece öncülerin kaldığını söyleyerek, kendilerinin de çekileceğini bildirirler. İkna etme çabaları sonuçsuz kalır. Devlet, o gün**

barikatlara saldırır. Bir barikatı 20-30 kişiyle savunmak durumunda kalmışlardır. Evlerden getirdikleri tüpleri silah gibi kullanırlar. Yüzlerce molotofu fırlatırlar. Düşen barikatları ateşe verip bir sonrakine güçlerini yığırlar. **Saatlerce süren bu barikat savaşı, diğer bölgelerden gelenlerle birlikte güçlenir ve zaferle sonuçlanır. Direnişin kaderini belirleyen, önemli bir aşama da burada yaşanmıştır.** Başta yoldaşlarımız olmak üzere barikatları terketmeyip savaşanların, bunda rolü büyüktür.

Devlet, direnişi kırmak için, Bülent Ecevit'i, Zülfü Livaneli'yi getirir. Ancak kitle, bunları yuhalayarak gönderir. Bunun üzerine asker devreye girer. Kitlenin polise olan tepkisini askerle gidermeye çalışırlar. "Asker halk çocuğu" söylemleri üzerinden demagoji yapmaya başlarlar. Alevi kitlesi üzerindeki Kemalizmin etkisini kullanmak isterler. Ancak devrimciler, "Bu askerler Sivas'ta 'can'larımız yanarken neredeydi?" diye sorar, yıllardır kirli savaşı yürütenlerin, Kürt halkına zulmedenlerin, bu askerler olduğunu söylerler. Devletin asker kozunu da böylece boşa düşürürler.

Buna rağmen bir tuğgeneral başkanlığında, devletin Cemevi yöneticileriyle görüşmeleri sürmektedir. Bu görüşmelere komite adına bir yoldaşımız da katılır. Ne tuğgeneralin tehditleri, ne cemevi yöneticilerin uzlaşıcı tavırları, kar etmez. Dört talep kabul edilene kadar direnişin süreceği bir kez daha yinelenir. Toplantı bu restleşme ile dağılır.

Bir süre sonra radyodan Valiliğin, direnişçilerin taleplerini kabul ettiği duyurulur. Tuğgeneral, telefonla komiteye ulaşır, cenazelerin yola çıktığını, barikatların açılmasını söyler. **Komite, "cenazeler gelecek, barikatlar sonra açılacak" der. General, bunu da kabul eder. Zafer çılgınlıkları yükselir bu kez Gazi sokaklarında...**

Yoldaşlar hemen bir eve girip pankart yapmak için bez isterler. Ev ahalisi, bir çarşaf verir. Ayakkabı boyası ile Zeynep yoldaşın pankartını yazarlar. Cenazeler geldiğinde pankart hazır. Zeynep'i taşıyan arabayı çevirip üzerine orak-çekiçli bayrağı sererler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurlarlar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktadır. Bunlardan biri de Ümraniye-1 Mayıs Mahallesi'nde gerçekleşir. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açar. **Eylemin örgütleyicilerinden Hakan Çabuk yoldaş, orada ağır yaralanır ve kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirir.** Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız olur.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düşerler.

Kadının kurtuluşu için SOSYALİZM

Aşağıdaki yazı yayınevimiz tarafından basılan
"Feminizm mi Sosyalizm mi" adlı kitaptan kısaltılarak alınmıştır.

Feministler, kadın sorununu sosyalizmin çözemediğini ve çözemeyeceğini yineleyip duruyor. Oysa bilimsel sosyalizmin yaratıcıları ve uygulayıcılarından hiç kimse, kadın sorununun nihai çözümünün sosyalizmde olduğunu söylememişti. Tüm ML usta ve önderler, kadının sömürülmesinin nedenlerini ortaya koyarak, çözümünün de sınıfsız toplumla olacağını net biçimde ifade ettiler. Sosyalizmde bu yönde ciddi adımlar atılmış, insanlık tarihindeki en ileri örnekler yaratılmıştır. Bunu da en net biçimde sosyalist Sovyetler Birliği (SB) pratiğinde görüyoruz.

Kadının köleleştirilmesi, özel mülkiyetin ortaya çıkması ve sınıflı toplumlara geçişle başladığına göre, kadının kurtuluşu da bunların ortadan kaldırılmasıyla gerçekleşecektir. Her sorunda olduğu gibi kadın sorununda da, sorunun kaynağına inmeden ve onu kurutmadan, çözebilmek mümkün değildir. Diyalektik materyalist yöntem bunu gerektirir.

Sosyalizm, sınıfsız toplumun (komünizmin) ilk aşamasıdır. Sınıfsız toplum yönünde ilerleyen, o doğrultuda adımlar atan bir sistemdir. Ama aynı zamanda kapitalizmin lekelerini de taşıyan bir "geçiş" dönemidir. Diğer yandan çok zorlu da olsa "tek ülkede sosyalizm" gerçekleşebilirken, komünizmin gerçekleşebilmesi için, dünya ölçeğinde kapitalist-emperyalist sistemin büyük ölçüde gerilemesi, yok denecek düzeye düşmesi gerekmektedir. Bir başka ifade ile, sosyalist ülkelerin dünyada ezici bir çoğunluğa ulaşması gerekecektir ki, bunun çok uzun yılları alacağı ortadadır.

Kadının sorununun -tıpkı ulusal sorunda olduğu gibi- nihai çözümü, sınıfsız toplumdadır. Sosyalizmde bu yönde ciddi adımlar atılmış, insanlık tarihindeki en ileri örnekler yaratılmıştır. Bunu da en net biçimde sosyalist Sovyetler Birliği (SB) pratiğinde görüyoruz. Yanı sıra demokratik halk devrimini gerçekleştiren, fakat sosyalizme geçemeyen bir dizi ülkede, kadın sorunu konusunda önemli değişimler yaşanmıştır.

Ancak şu unutulmamalıdır; sosyalist SB, yaklaşık 30 yıl gibi insanlık tarihi açısından son derece kısa bir zaman dilimi içinde yaşayabildi. Ve bu süre, dışarda emperyalist kuşatma, içeride karşı-devrimci sabotajlarla geçti. Ayrıca Çarlık Rusyası gibi feodalizmin büyük oranda varlığını koruduğu geniş bir coğrafyada sosyalizmi inşa etme göreviyle karşı karşıyaydı. Bütün bu zorluklara rağmen kadın sorunu da dahil olmak üzere bir dizi sorunda önemli mesafeler katetti. Halen ona yaklaşan tek bir örnek yoktur.

Hal böyleyken feministler, kadın sorununu sosyalizmin çözemediğini ve çözemeyeceğini yineleyip duruyor. Hele ki, sosyalizmden geriye dönüşten sonra, bunu çok daha yüksek sesle söylüyorlar. Oysa bilimsel sosyalizmin yaratıcıları ve uygulayıcılarından hiç kimse, kadın sorununun nihai çözümünün

sosyalizmde olduğunu söylememişti. Tüm ML usta ve önderler, kadının sömürülmesinin nedenlerini ortaya koyarak, çözümünün de sınıfsız toplumla olacağını net biçimde ifade ettiler. (...)

Lenin, 1921'de uluslararası emekçi kadınlar günü için gönderdiği mesajda, SB'nin kadınlarla ilgili çıkardığı yasaları ve pratikte atılan adımları sıraladıktan sonra şöyle diyor: "Bu geçiş güçtür; çünkü burada sözkonusu olan, pek derinlere kök salmış, alışılmış, katılaşmış, kemikleşmiş bir 'düzen'in, (gerçekte korkunç ve barbarca bir durumun) değiştirilmesidir. Ama bu geçiş başladı, iş ele alındı, yeni yola girdik." (Kadın sorunu üzerine, İnter Y. sf. 62)

Ekim Devrimi ile birlikte Sovyet halkları, gerçekten de iyi bir "başlangıç" yaptılar. Geleceğe çok önemli bir miras bıraktılar. Bunun belki de en başına kadın sorununu yazmak gerekiyor. Sosyalist SB'de kadın, insanlık tarihinin o güne kadarki en ileri seviyesine ulaştı.

O yüzden "kadının kurtuluşu" denilince, ilk önce dünyadaki bu ilk sosyalizm deneyimine bakılıyor. Biz de öyle yapacağız. Bu konudaki en ileri örnek olan sosyalist SB'yi esas alacağız...

"İlk"lerin devrimi

Ekim devrimi, dünyadaki ilk sosyalist devrimdi. Bir çok alanda olduğu gibi kadın sorununda da "ilk"leri yarattı. **Kadınlara seçme-seçilme hakkı, ilk kez 1917 yılında SB'de ilan edildi ve yaşama geçirildi. İlk kez devlet yönetiminde kadınlara yer verildi** ve ilk kadın bakan Kollantay (Sosyal Güvenlik Halk Komiseri olarak) göreve başladı. Ardından yine Kollantay, ilk kadın "diplomat" oldu; Norveç, Meksika ve İsveç'te SB'yi temsil etti. **İlk kez bir devlet "eşit işe, eşit ücret"i benimsenmekle kalmadı, uygulamaya soktu. Toplu çamaşırhaneler, yemekhaneler ve kreşlerin çoğalmasıyla kadınlar, ilk kez kitlesele biçimde çalışma hayatına atıldılar; yönetimin her kademesinde görevler üstlendiler. İlk kez "kadın işi-erkek işi" ayrımı ortadan kalkmaya başladı, ilk kadın makinist, ilk kadın pilot, ilk kadın kozmonot oldular, vb...**

Bolşevikler iktidarı ele geçirdikten dört gün sonra, 8 saatlik işgünü ile birlikte kadın emeğinin, özelde de anne ve çocuğun korunması hakkında bir deklarasyon yayınladı. Devrimin ilk günlerinden itibaren uygulamaya sokulan madde aynen şöyledir:

"Kadınların kadın organizmasına zararlı tüm dallarda çalışmasının yasaklanması; doğum öncesi 4 hafta, doğum sonrası 6 hafta, bu dönemde ücretleri eskisi gibi ödenerek işten muaf tutulması; kadınların çalıştığı tüm atölye, fabrika ve diğer işletmelerde meme çocukları ve küçük çocuklar için kreş ve çocuk yuvalarının kurulması, emziren kadınların en azından üç saatte bir ve en az yarımşar saat işten muaf tutulması."

Bu, Bolşeviklerin 1903 yılındaki parti programlarında yer alan bir talepti. Ekim Devrimi'nden sonra kadınlarla ilgili alınan tüm kararlarda ve uygulamalarda; Bolşeviklerin daha kuruluşlarından itibaren, devrimde kadının rolünü kavramış olmaları, işçi-emekçi kadının sorunlarına duyarlılıkları ve onlar arasında çalışmaya verdikleri önem, kendisini göstermektedir.

Bolşevikler kuruluşlarından itibaren kadınlar arasında

çalışmaya büyük önem verirler. 1905 devrimi sırasında RSDİP'in kadın üyesi yüzde 15'tir ve bu oran, kendinden önce kurulan, sayısal olarak daha kitle-sel, dünya ölçeğindeki partilerin (örneğin Alman Sosyal-demokrat Partisi) çok üzerindedir.

1913 yılından itibaren partinin yayın organı "Pravda"da bir sayfa kadınlara ayrılır. 1914'de "İşçi Kadın" (Robotnista) gazetesi çıkmaya başlar ki, bu dünyadaki ilk kadın yayın organıdır. Bu süre içinde kadın işçilerin yer aldığı birçok grev, direniş ve gösteriye katılırlar, kimine önderlik ederler.

Bolşeviklerin kadın çalışmasına ne kadar önem verdiğinin belki de en önemli göstergesi, 1917 Ağustosunda ağır illegalite koşulları altında gerçekleşen 6. Kongre'de alınan karardır. Kadınlar içindeki çalışmayı yürütmek ve onlar arasında sovyet seçimleri için kampanyalar örgütlemek amacıyla oluşturulan komisyona Sverdlov ve Kollantay seçilir. **Kadınlar için kurulan komisyonda bir erkek komünistin bulunması, partinin kadın çalışmasını sadece kadın komünistlerin işi olarak görmemesi yönüyle çarpıcıdır.** İkincisi ve daha önemlisi ise, Sverdlov gibi, parti içinde örgütücü yetenekleriyle öne çıkmış bir liderin bu göreve verilmesidir.

Bir diğer çarpıcı örnek; Bolşeviklerin erkek işçiler arasında, kadın işçilerin taleplerini sahiplenmeleri için çağrılar yapması ve bu talepler doğrultusunda birlikte mücadeleyi örmek için büyük bir çaba sarfetmeleridir. Kollontay, Tüm Rusya Sendikalar Kongresi'nde bu konuda şunları söylüyor:

"Kapitalistler, erkek işçileri ucuz kadın emeğiyle ikame etme tehdidini savurarak, erkeklerin ücretlerini baskı altına alır ve kadınların aldığı ücret seviyesine düşürür. Bu yüzden ancak duyarsız birisi, kadınların eşit işe eşit ücret talebini sadece 'kadın sorunu' olarak niteleyebilir."(aktaran Sharon Smith, Kadınlar ve sosyalizm, Yordam Y. sf. 180)

Clara Zetkin de Lenin'le 1920 yılında yaptıkları sohbeti şu şekilde aktarmaktadır: *"Kadın kitleleri arasında komünist faaliyetimiz ve genel siyasal çalışmamız, erkeklerle dönük önemli ölçüde eğitimi de içeriyor. Partiden ve halkın içinden bu eski kafalı köle sahiplerine özgü düşünce mantığını söküp atmaktayız. Bu bizim siyasi görevlerimizden biridir."* (age sf. 142)

Bolşevikler, kadın olmadan devrim olmayacağını çok iyi bildikleri ve bizzat pratikte yaşadıkları gibi, devrim sonrası

"Kadının kurtuluşunun ilk koşulu, bütün kadın cinsinin yeniden toplumsal üretime dönmesidir" diyordu Engels. Bunun için ilkin kadını eve bağlayan çocuk bakımı ve ev işlerinin toplumsallaşması gerekiyordu. İkinci olarak ise, kadın emeğinin kalifiye hale getirilmesi, erkeklerle aynı ücreti almasının maddi temelinin yaratılması... Bu da kadınların eğitim düzeyinin geliştirilmesi demekti. 1930'lu yılların ortalarında okuma-yazma bilmeyen kadın kalmadı. Ardından tüm ülkede 7 yıllık zorunlu öğrenim başlatıldı. 1940'ta yüksek öğrenim gören kız öğrenci sayısı yüzde 49.3'tü. Kadınların başta işyerleri olmak üzere her alanda yönetimde söz sahibi olmaları teşvik edildi.

sosyalist insanın da kadınlar katılmadan gerçekleşmeyeceğini biliyorlardı. Lenin, devrimden sonra yaptığı bir konuşmada; *"Proletarya, kadınların tam kurtuluşu için savaşımadan, kendisini asla kurtarmaz"* diyordu. (Kadın sorunu üzerine, İnter Y. sf. 60)

Bu bilinçle devrim sonrasında kadınların toplumsal-siyasal yaşama aktif bir şekilde katılabilmeleri için büyük bir çaba gösterdiler. **"Kadını köleleştiren eski yasalardan geriye, taş üstünde taş bırakmama"ya kararlıydılar ve öyle de davrandılar.**

Kadın emeğinin korunması

"Kadının kurtuluşunun ilk koşulu, bütün kadın cinsinin yeniden toplumsal üretime dönmesidir" diyordu Engels, ünlü eseri "Ailenin, özel mülkiyetin, devletin kökeni"nde. Ekim Devrimi'nin kadına dönük ilk yasası ve uygulamaları da bu doğrultuda oldu.

Bunun için ilkin kadını eve bağlayan çocuk bakımı ve ev işlerinin toplumsallaşması gerekiyordu. İkinci olarak ise, kadın emeğinin kalifiye hale getirilmesi, erkeklerle aynı ücreti almasının maddi temelinin yaratılması... Bu da kadınların eğitim düzeyinin geliştirilmesi demekti. Çarlık Rusyası'nda kadınların okuma yazma oranı yüzde 11 idi. Bunların çoğu da zengin ailelerin kızlarıydı. Emekçi kesimden kadınların okuma-yazması yok denecek düzeydeydi.

Devrim sonrasında Parti'nin kadın kolu (Rusça kısaltmasıyla Jenotyel) *"okuma-yazma öğrenmek, kölelikten kurtulmanın ilk adımıdır"* diyerek kampanyalar düzenledi. "Ajitasyon trenleri-gemileri" ile Rusya'nın en ücra köşelerine gittiler. 1930'lu yılların ortalarında okuma-yazma bilmeyen kadın kalmadı. Ardından tüm ülkede 7 yıllık zorunlu öğrenim başlatıldı. 1940'ta yüksek öğrenim gören kız öğrenci sayısı yüzde 49.3'tü; pedagoji, tıp gibi dallarda yüzde 50'nin üzerindeydi. Uzman meslek sahipleri arasında da kadınların oranı yüzde 43'e ulaşmıştı.

Sosyalist SB'de okuma-yazma bilmeyenin kalmadığı yıllarda ABD'de 10 milyon kişi okuma-yazma biliyordu. Yüksekokul kurumlarının bir kısmı kadınları kabul etmiyordu, tıp fakültelerinde bile kadınlara ayrılan kontenjan yüzde 5'ti. Ayrıca yüksek harçlardan dolayı yoksul ailelerin kızları, bu sınırlı olanaklardan da yararlanamıyordu.

SB'de kadınlara sadece eğitim

olanakları değil, iş imkanları da sonuna dek açıldı. Kadının emeğinin kalifiyeleştirilmesi için meslek kursları düzenlendi, işletmelere kotalar konarak kadın işçi çalıştırma zorunluluğu getirildi. Daha önemlisi, **kadınların başta işyerleri olmak üzere her alanda yönetimde söz sahibi olmaları teşvik edildi.**

Kadınlar ilk kez erkeklerle eşit ücret almaya başladılar. Oysa Çarlık Rusyası'nda kadın işçiler, erkeklerle aynı işi yapsa da onun yarısı ücret alabiliyordu. Kamu kurumlarında çalışması ise yasaktı. En demokratik kapitalist ülkelerde de durum farklı sayılmazdı. Örneğin ABD'de 1950'lerde erkeklerle aynı işi yapan kadınların ücreti, erkeklerin ücretlerinin yüzde 65'iydi. İngiltere'de ise yüzde 50'siydi. Hatta bugün bile, ABD'de erkeklerle aynı işi yapan kadınların ücreti, erkeklerinkinin yüzde 75'i dolayındadır.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, devrim sonrası yapılan ilk işlerden biri, kadın emeğinin, anne ve çocuğun korunması hakkında bir kararname çıkartmak oldu. Böylece kadının doğurganlığı, ilk kez toplumsal bir işlev olarak kabul edildi. Clara Zetkin'in ifadesiyle *"anne ve çocuğun korunması devletin göreviydi ve bu çalışmada hayırseverliğin izi bile olmamalı"*ydı.

Yasaları yapmak önemlidir, ama daha önemli olan, uygulayabilmektir. Devrimin ilk yıllarında çok ciddi zorluklar yaşanmasına rağmen, bu konularda hızlı gelişmeler kaydedildi. Kadın, daha anne adayırken korunup destek gördü. Doğumdan önce 35 gün ve sonrasında 42 gün olmak üzere ücretli izine çıkıyordu. Ayrıca gebelik yardımı ve önemli bir ek beslenme ödeneği sağlanıyordu. Buna uygun davranmayan işletmeler cezalandırılıyor, kadına verilen ücretin bir buçuk katını ödemek zorunda bırakılıyordu.

Doğumda, anne ve çocuğun sağlığını güvenceye almak için birçok tedbire başvuruldu. Sağlık kuruluşları ücretsiz hizmet veriyordu, hamileler ve emzirenler için fabrikalarda kreşler, kamusal alanlarda anne ve çocuk için özel odalar yapıldı. Her kadının gebeliği boyunca yedi ya da sekiz kez izlenmesi zorunlu idi. Anne, doğumdan sonra eve gelir gelmez mutlaka "Çocuk Sağlığı Danışmanlık Merkezi"nde çalışan hemşireler tarafından ziyaret edilirdi. Kadınlar, loğusa dönemlerinde sanatoryumlarda kalabiliyordu. Doğumlar giderek artan oranda hastanelerde yapılıyor ve anne-çocuk ölümleri yok denecek düzeye

iniyordu. Anne ölümü, yüzbinde beşe düştü ki, bunun dünyada başka bir örneği yoktu.

Aynı kararnamede (1917'de çıkarılan), kadınların gece ve sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması, fazla mesai yaptırılması, yasaklanmıştı. Bütün bunlar, 1918'de yasal hale getirildi. Bilim insanları kadın sağlığına zararlı olan işkollarını belirlediler. Kadınlar, bu işkolları dışındaki tüm alanlarda çalışmaya başladı. **“Kadın işi-erkek işi” arasındaki ayırım giderek azaldı. Kadınlar o güne dek “erkek işi” diye bilinen inşaat, metal gibi birçok işkolunda çalışmaya başladılar. 1940’larda çalışan kadınların oranı, sanayide yüzde 53’e, eğitimde yüzde 73’e, tıbbi hizmetlerde yüzde 83’e yükselmişti. Toplamda 11 milyon kadın istihdam edilmişti. Bunların 170 bini mühendis ve teknikerdi.**

Kadınlar eşit haklara kavuştukça, çok yüksek teknik beceri gerektiren işleri çabucak öğrendiler, yeteneklerini kullanabilecekleri alanlar ve fırsatlar buldular ve bunları değerlendirerek kısa sürede yükseldiler. SB’de bilimin ilerlemesinde kadınların katkısı çok büyüktür. Araştırma çalışmalarına katılan kadınların sayısı sürekli arttı ve savaş öncesi yaklaşık yarısına ulaştı. **Bilim, erkeklerin ayrıcalıklı alanı olmaktan çıktı.**

Bununla birlikte çalışma koşulları, sadece kadınlar için değil, genel olarak sürekli iyileşme halindeydi. **1929 yılında 7 saatlik işgünü uygulamasına geçildi. Bazı dallarda ise 6.5 ile 4 saatlik işgünü uygulamaları başladı.**

Çalışmayan kadınların da ev içindeki faaliyetleri “üretici çalışmaya eşdeğer” kabul edildi. 1918’de düzenlenen Sovyet anayasasının 64. maddesinde; *“üretime katılarak topluma yararlı olanlar ile ev işleriyle ilgilenerek, diğerlerinin üretime katılmalarını destekleyenler”* ifadesi yer alıyordu. Kadının ev-içi emeği, *“üretime bir destek”* olarak kabul görülmekle kalmadı, her tür haktan yararlandırıldı. Örneğin evlilik süresince biriktiren servet, eşlerin ortak serveti kabul ediliyor, ev kadını olsa da ayırım yapılmadan eşdeğer biçimde pay sahibi oluyordu.

Elbette sosyalizmin asıl amacı, **“ev kadını” bırakmamak, tüm kadınları toplumsal-siyasal yaşama katmaktır. Fakat kreşler, çocuk yuvaları, başlangıçta bütün çocukları kucaklamaktan uzaktı. Giderek bu oran arttı. 1932’de sanayide yüzde 70’lere ulaştı. Kadınların çalışma oranı da bu yıllardan itibaren sürekli yükseldi. 1930 yılından itibaren**

Lenin, sosyalist inşaaanın, “önemsiz, boş ve üretken olmayan çalışmalardan kurtulan kadınlarla beraber” başlayacağını söylemişti ve “ancak kadınlar tam eşitliği kazandıktan sonra” bunun tamamlanacağını eklemişti. Bolşeviklerin devrim sonrasında ilk iş olarak kadın haklarını ele alması bu bakış açısının bir ürünüdür. Sosyalizm, sınıflı toplumlarda ve onun son örneği kapitalizmde köle muamelesi gören kadını, hakettiği konuma yükseltti. Daha önemlisi, kadını-erkeğiyle çalışan insanı, ülkesinin sahibi yaptı. SB’de emek, bir onur ve kahramanlık meselesi haline geldi.

SB’de işsizliğe son verilmiş olmasının da bunda payı vardı. **1954 yılında çalışabilir yaştaki tüm kadınların yüzde 80’i çalışıyordu.** Sınırlı sayıdaki ev kadınları ise, gönüllü olarak toplumsal faaliyetlere katılıyor, kreşlerde, aşevlerinde bazı işlere yardım ediyorlardı.

Kadınların her alandaki eşitliği, 1936’da yapılan anayasa ile güvence altına alındı. Kadının, ekonomik, kültürel, sosyal ve siyasal yaşamın tüm alanlarında ve devlet nezdinde, erkeklerle eşit haklara sahip olduğu belirtildi. Kadının erkeklerle eşit çalışma, eşit ücret, dinlenme ve eğlenme, eğitim ve sosyal güvence hakkının gözetileceği vurgulandı.

Lenin, sosyalist inşaaanın, *“önemsiz, boş ve üretken olmayan çalışmalardan kurtulan kadınlarla beraber”* başlayacağını söylemişti ve *“ancak kadınlar tam eşitliği kazandıktan sonra”* bunun tamamlanacağını eklemişti. Bolşeviklerin devrim sonrasında ilk iş olarak kadın haklarını ele alması bu bakış açısının bir ürünüdür. Sosyalizm, sınıflı toplumlarda ve onun son örneği kapitalizmde köle muamelesi gören kadını, hakettiği konuma yükseltti. Daha önemlisi, kadını-erkeğiyle çalışan insanı, ülkesinin sahibi yaptı. SB’de emek, bir onur ve kahramanlık meselesi haline geldi.

Kadınların politik yaşama katılımı

“Her aşçı kadın, devleti yönetebilmeli” diyordu Lenin, Ekim Devrimi’nin öngününde. Ama ekliyordu; *“Biz ütopyacı değiliz... Şu anda devletin idaresini üstlenemeyeceklerini biliyoruz... Tüm emekçilerin, tüm yoksulların bu konuda eğitilmesine hemen başlanmalıdır... Hiç kuşku yok ki, işçi kadınlar ve köylü kadınlar arasında bizim bildiğimizden çok daha fazla örgütçü yetenek vardır.”* (aktaran Nina Popava, Sosyalizm diyarında kadın, İnter Y. sf. 34)

İşte devrimden sonra çıkarılan yasalar, örgüt biçimleri, çeşitli yöntemler vb. hepsi, emekçi kadındaki bu cevherleri, *“örgütçü yetenekleri”* açığa çıkarmak ve onları daha fazla devlet yönetimine çekmek içindi. Çünkü **sosyalizmin ayırd edici özelliği, kitlelerin siyaset yapması, bizzat yönetebilmesiydi ki, bu da kadınların katılımını şart kılıyordu.** Kapitalizmde de kadınlar -daha sınırlı ve kötü koşullarda olsa da- çalışma hayatına atılmıştı. Ama bu durum, onları kölelikten kurtaramadı. **Kurtuluşun en önemli yolu, toplumsal-siyasal hayata atılmak, söz ve karar sahibi olabilmektir.**

Başta komünist kadınlar olmak

üzere, bir bütün olarak Bolşevik Parti, kadını daha fazla siyasete-yönetime katmanın yollarını aradı. **1919 yılında Partiye bağlı kadın kolu “Jenotyel”i kurdular ve başına İnessa Armand’ı getirdiler.** Her parti hücresinde, kadınlar arasında çalışma yapmak için Jenotyel’e bağlı özel birimler oluşturuldu. Jenotyel, kadın kitleleri bilinçlendirme ve yönetime katmada çok önemli işler başardı. Ayrıca kadına ve çocuklara dönük bir çok *“sosyal hizmet kurumu”*nun açılmasına önayak oldu. Kadınların çalışma ve yaşam koşullarını denetledi, partiyi bu konuda bilgilendirdi ve yönlendirdi.

SB’de kitleler esas olarak sovyetler, sendikalar ve kooperatiflerde örgütleniyordu. Fakat bunlar, milyonlarca kadını kucaklamaktan uzaktı. Özellikle de köy ve ev kadınlarını... Jenotyel, onlar için *“delege toplantıları”* yapmaya başladı. Her köy ve mahallede 40-50 kadını temsilen bir kadının seçildiği delegelerle haftada bir toplantılar yapıyordu. Bu delegeler, seçmenlerinin şikayetlerini, önerilerini de içeren raporlar sunuyordu. **Komünist kadınlarla birlikte çözüm yollarını tartışıyorlar, kararlar alıyorlar ve uyguluyorlardı. Komünist kadınlar da buralardaki gelişmeleri partiye rapor ediyordu.** Böylece Parti, hem geniş kadın kitlelerinin durumu hakkında bilgileniyor ve onları yönlendiriyor; hem de kadınların yönetime katılmalarını teşvik ediyor, buralara hazırlanmış oluyordu.

1930’da 40 milyon kadını temsilen 800 bin delege kadın vardı. Bu delegelerin çalışmalarını birleştirmek amacıyla *“Delegetka”* adlı bir gazete çıkardılar. Devrim öncesi yüzde 90’ını okuma-yazma bilmeyen kadınlar, *“gönüllü muhabir”* olarak bu yayın organına yazmaya başladılar.

Lenin, 1920 yılında Moskova Sovyeti seçimlerine gönderdiği bir mesajda şöyle diyor:

“İstedikimiz, işçi kadınların erkek işçilerle sadece kanun önünde değil, gerçek anlamda eşit olmasıdır. Bunu sağlamak için işçi kadınların kamu teşebbüslerine ve devlet idaresine giderek artan bir şekilde katılmaları gerekmektedir. Bu yolla kadınlar hızlı bir şekilde öğrenecekler ve erkekleri yakalayacaklardır. Bu yüzden, ister parti üyesi olsun ister olmasın, sovyete daha fazla işçi kadın seçin!” (age sf. 41)

1922 yılında köy sovyetinde kadınların oranı yüzde 1 iken, 1934’te yüzde 26.4’e yükseldi. Şehirlerde ise yüzde 5’ten yüzde 32.1’e çıktı.

Fakat bunu başarabilmek hiç kolay olmadı. Özellikle kırsal alanda oluşan direnci kırmak, çok çetin bir mücadeleyi gerektiriyordu.

Kadınların seçme ve seçilme hakkı 1917'den itibaren tanınmış olduğu halde, başlangıçta seçimlere katılım oranları oldukça düşüktü. Bunun bir yanını kadınların, haklarının bilincinde olmamaları ve cesaretsizlikleri oluşturuyorsa; diğer yanını erkeklerin, özellikle de kocaların direnci oluşturuyordu. Bu, kırsal kesimlerde çok daha belirgindi. Bütün bunlar komünist kadınlar öncülüğünde köylü kadınların zorlu mücadelesiyle aşılabildi. Feodal kalıntıların en fazla olduğu kırsal kesimde bile, kadın yöneticiler arttı.

Ancak her alanda kadın-erkek eşitliğini sağlayabilmek, binyıllardır kadını küçük gören gelenek ve önyargıları kırabilmek hiç kolay değildi. Özellikle SSCB'yi oluşturan ve çoğunluğu Müslüman olan cumhuriyetlerde (1922 yılında 7 özerk bölge böyledi) bunu başarmak, çok daha zordu. Yerel toprak sahipleri, tacirler, yobaz din adamları, devrimcileşen Müslüman kadınlara her tür iftirayı atıyor, işkence ediyor, hatta öldürüyorlardı.

Buralarda okuma-yazma oranı çok düşüktü, kadınların ise hiç yoktu. Örneğin Türkmenistan'da devrim öncesi kadınların okuma oranı binde 7 idi. (1946'da binde 900'e çıktı.) Bazı halkların yazılı dili bile bulunmuyordu. Özbekistan, Tacikistan gibi bölgelerde kadınlar tamamen yalıtılmış, çarşafa sokulmuş durumdaydı.

Jenotyel'e bağlı ekipler, okuma-yazma öğretmek, mesleki beceriler kazandırmak, sosyalizm konusunda bilinçlendirmek için o bölgelere gittiler ve kadınlarla toplantılar yaptılar. Jenotyel üyelerinin dikkat çekmemek için çarşaf giyip peçe taktıkları oldu. Çünkü Müslüman kadınların devrimci tarzda değişmesini istemeyen dinci-gericiler, Jenotyel üyelerine saldırılar düzenliyor, öldürüyorlardı.

"Bir özgürlük savaşçısı Zülfiye Han, mollalar tarafından diri diri yakılmıştı. Bir Taşkent okulunda kız çocuğu, tatilde köyünde kadın hakları konusunda propaganda yapmıştı. Parçalanmış vücudu, okula, üzerinde şu sözcükler yazılı bir araba ile gönderilmişti: 'İşte size kadın özgürlüğü'. Bir başka kadın, köy ağasının uyarısına aldırmanmış ve komünist bir köylüyle evlenmişti. Ağanın kışkırttığı 18 kişilik bir çete, gebeliğinin 8. ayında ırzına geçmiş ve vücudunu nehre

Kadınların seçme ve seçilme hakkı 1917'den itibaren tanınmış olduğu halde, başlangıçta seçimlere katılım oranları oldukça düşüktü. Bunun bir yanını kadınların, haklarının bilincinde olmamaları ve cesaretsizlikleri oluşturuyorsa; diğer yanını erkeklerin, özellikle de kocaların direnci oluşturuyordu. Bu, kırsal kesimlerde çok daha belirgindi. Bütün bunlar komünist kadınlar öncülüğünde köylü kadınların zorlu mücadelesiyle aşılabildi. Feodal kalıntıların en fazla olduğu kırsal kesimde bile, kadın yöneticiler arttı. Ancak her alanda kadın-erkek eşitliğini sağlayabilmek, binyıllardır kadını küçük gören gelenek ve önyargıları kırabilmek hiç kolay değildi. Özellikle SSCB'yi oluşturan ve çoğunluğu Müslüman olan cumhuriyetlerde (1922 yılında 7 özerk bölge böyledi) bunu başarmak, çok daha zordu.

atmıştı." (Stalin Dönemi, Anna Strong, Onur Y.)

Benzer bir durum, Ukrayna'nın kırsal Hristiyan bölgelerinde de yaşandı. Yani Müslüman ya da Hristiyan, dinci gericilik her yerde karşılarına çıkıyordu. Bütün bu zorlu koşullara rağmen Jenotyel, o bölgelerde yerel kadın örgütleri kurmayı başardı.

Daha önce tiyatrolarda kadın rollerini bile erkeklerin oynadığı bu bölgelerde, onlarca tiyatro, opera ve bale salonu, kütüphane kuruldu. Mesela SB'deki en büyük kütüphane, Türkmenistan'ın başkenti Aşkabad'ta oluşturulmuştur. Kadınlar sadece "kadın mesleği" olarak bilinen öğretmen veya hemşire değil; gemi kaptanı, pilot, mühendis oldular. Bunu hem erkeklerin, hem de yaşlı kadınların direncini kırarak başardılar. Pilot olarak çok başarılı olmuş bir Gürcü kadın, köyüne gittiğinde böyle bir mesleği seçtiği için yaşlı kadınların da tepkisiyle karşılaştığını, ancak ikinci emperyalist savaş sonrası büyük bir gururla karşılandığını anlatıyordu. Bir Azeri kadın ise, "Devrim kadınıımızı özgürleştirdi ve yüzyıllardır sarındırılmış olduğu at kılından yapılmış o peçeden kurtardı" diyordu. Giderek artan oranda hem kendi cumhuriyetlerinde, hem de merkezi yönetimde yer almaya başladılar. Azerbeycan Halk Sağlığı Bakanı bir kadın oldu mesala. (Sosyalizm diyarında kadın, Nina Popova, İnter Y. sf. 115)

1920'de Bakü'de toplanan "Doğu Halkları Kongresi"nde konuşan Türk kadın temsilci Naciye Hanım ise şöyle sesleniyordu: "Doğu'da yükselmeye başlayan kadın hareketine, kadının toplumsal hayattaki yerinin narin bir bitkinin, ya da kibar bir oyuncak bebeğinki kadar olmasından memnun olan ahmak feministlerin gözünden bakılmamalıdır. Bu hareket, dünya genelinde cereyan eden devrimci hareketin önemli ve kaçınılmaz bir sonucu olarak görülmelidir."

Naciye Hanım, konuşmasının devamında, Müslüman kadınların en önemli sorununun sanıldığı gibi çarşaf olmadığını belirtiyor ve eğitimde, meslekte "tam hak eşitliği" "çok eşliliğin kaldırılması", "evlilikte eşit haklar" "kamuda kadınlara iş verilmesi" gibi taleplerini sıralıyordu. Müslüman komünist kadınların önündeki en büyük engelin, erkeklerin kadına bakışı olduğunu söyleyerek onları uyarıyordu: "Siz Doğulu erkekler, geçmişte olduğu gibi, gelecekte de kadınların kaderlerine karşı kayıtsız kalırsanız, beraberce yaşadığımız ülkemiz bizimle

birlikte yok olacaktır... Eğer kurtuluşunuzu istiyorsanız, taleplerimize kulak vererek bize yardım edin, beraberce mücadele edelim!" (Sharon Smith, Kadınlar ve sosyalizm, Yordam Y. sf. 149)

Sadece SSCB'ye bağlı Müslüman bölgelerde değil, Türkiye gibi yarı-sömürge bir ülkede dahi, Ekim devriminin kadın hakları konusunda yaptıkları, son derece etkili olmuştur. **Osmanlı'nın yıkılıp Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasında SSCB'nin birçok bakımdan katkısı olduğu gibi, kadın haklarının kazanımı konusunda da önemli bir rol oynadı. Türkiye'de kadına seçme ve seçilme hakkının verilmesi, devletin bir lütfu değil; dışarda SB'nin, içeride devrimci kadınların mücadelesiyle gerçekleşti.**

Yeniden sosyalist SB'ye dönersek; sınıflı toplumların kadına yaklaşımına karşı savaş açan Lenin, "eski efendi bakış açısını, en son, en ince köküne kadar kurutmalıyız - partide ve kitleler içinde" diyordu. Elbette kitlelerde bunu başarabilmek, ilkin parti içinde çözmeyi gerektiriyordu. Kaldı ki Bolşevikler, kadına bakışta dönemlerindeki tüm partilerin çok ilerisindeydiler. **Parti'nin ilk nüvesi niteliğindeki "Petersburg İşçi Sınıfının Kurtuluşu için Mücadele Birliği" 1885'te kurulduğunda, yönetiminde, Krupskaya ile birlikte dört kadın bulunuyordu.** Devrim sonrasında çeşitli dalgalanmalar görülse de ileriye doğru bir artış oldu ve 1952'de yüzde 22'ye ulaştı...

Krupskaya, bunun "büyük bir ilerleme" olduğunu belirttikten sonra, halen eksik bulunduğunu şu sözlerle ifade ediyordu: "Kadınların yasa önünde var olan eşitliği yaşamda da gerçekleşmiş olsaydı, sovyetlere seçilen kadınların oranının yüzde 50 civarında olması gerekirdi. Eskinin mirası hala çok güçlü. Bunun en önemli sebeplerinden biri kültürel geriliktir." (Sosyalist Ekim Devrimi ve kadınların kurtuluşu, sf. 187)

Kadınlar sovyetlerde yaklaşık üçte bir oranında temsil ediliyordu. Bu oran, cumhuriyetlere göre farklılık gösteriyordu (Rusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ile diğer Cumhuriyetler arasında oransal farklar mevcuttu. Rusya'da bu oran, daha ileriye idi.) Ama hiç birinde yüzde 50'ye ulaşamamış olması, bir eksiklikti. Buna karşın o yıllarda birçok kapitalist-emperyalist ülkede kadının seçme ve seçilme hakkı bile yoktu. Bu ülkelerde kadınların parlamentoya girişi '60'lı yılları bulmuştur. Örneğin

ABD’de 1966 seçimlerinde mecliste sadece 12 kadın vardı, bu da yüzde 2 civarına denk düşüyordu. İngiltere’de 640 parlamento üyesinden 24’ünü, yani yaklaşık yüzde 4’ünü kadınlar oluşturuyordu.

En demokratik görünen ABD ve İngiltere’de, resmi olarak kadınlarla erkekler eşitti. Ama İngiltere’de seçme-seçilme hakkı bile, eğitim, ika-metgah, mülkiyet gibi koşullarla sınırlandırılmıştı. ABD’de birçok eyalette evli kadınların ailenin malı-mülkü üzerinde tasarrufta bulunma hakkı yoktu. Ayrıca kadınlar kazandıklarını kocalarına vermek zorundaydılar. Belçika, İsviçre gibi Avrupa ülkelerinde, evli bir kadının kocasının rızası olmadan yasal bir işlem yapma hakkı yoktu. Kocaları işi bırakmalarını istediği anda, bırakmak zorundaydılar.

Bunlar, en “demokratik” ülkelerdeki kadının durumuydu. Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin sözünü bile etmiyorduz. Bir bütün olarak kapitalist-emperyalist sistem, Ekim Devrimi ile kurulan sosyalizmin 30 yıllık deneyimiyle karşılaştırıldığında, aradaki uçurum tüm çıplaklığı ile görülür. Elbette bunları belirtmek, sosyalist SB’deki eksiklerin üzerini örtmek anlamına gelmez. Ama her şeyi kendi koşulları içinde değerlendirmek ve başarılan şeylerin büyüklüğünü asla küçümsememek gerekir.

“Kamusal hizmette, politik yaşamda, miliste kadınlara yer vermeksizin, kadınları o köreltici ev ve mutfak atmosferinden çıkarmaksızın, hiçbir gerçek özgürlük güvencesine bağlanamaz, sosyalizm şöyle dursun, demokrasi bile kurulamaz” demişti Lenin. (Kadın sorunu üzerine, İnter Y. sf. 67)

Sosyalist SB, emperyalist savaş, işgal ve kuşatma altında; feodal kalıntıların hüküm sürdüğü geniş bir coğrafyada ve çok kısa bir süre içinde büyük işler başardı. Bugün bile hiç bir kapitalist-emperyalist ülkede gerçekleşmeyen haklarını yaşama geçirdi. Feministler dahil olmak üzere karşı-devrimciler, bunları ne kadar gölgelemeye, karalamaya çalışırsa çalışsın, gerçekler orta yerde duruyor ve onların üzerini kimse örtemez.

Sosyalizmde ahlak, evlilik, cinsel yaşam...

Sosyalizmin ahlak anlayışı, aileye, evliliğe, aşka yaklaşımı, üzerinde en fazla spekülasyon yapılan konulardır. Sosyalist SB’de bu alanda çıkarılan yasalar ve uygulamalar, birçok tartışmayı beraberinde getirmiştir. Esasında bin yıllardır süren sınıflı toplumun ahlak

Sosyalist ahlakın başlıca unsuru, emeğe saygıydı; topluma karşı sorumluluklarını yerine getirmektir. “Herkes emeğine göre” ilkesini yaşama geçiren sosyalizmde, emek en yüce değerdi. Sovyet anayasasında “çalışmayan yemez” deniyordu. Asalak tipler, topluma hiçbir yararı dokunmayanlar, başkasının emeğini sömürmeye kalkanlar, sosyalist toplumun en büyük düşmanlarıydı ve onlara tavizsiz yaklaşıyordu.

anlayışından kopuşun son derece sancılı olmasına, diğer alanlarda yaşanan değişikliklerden çok daha fazla dirençle karşılanmasına ve birçok savrulmaya yol açmasına şaşmamak gerekir. Çünkü bunlar, “netameli” konulardır. Diğer yandan “sosyalist (komünist) ahlak” olup olmayacağı bile tartışma konusu olmuştur.

Lenin 2 Ekim 1920’de gençlere yaptığı bir konuşmada; *“Komünist ahlak diye bir şey var mıdır? Elbette ki vardır”* dedikten sonra “komünist ahlak”ı şöyle tanımlıyordu: *“Komünist ahlak, sınıf mücadelesine hizmet eden, emekçileri her çeşit sömürüye karşı, her çeşit küçük özel mülkiyete karşı birleştiren ahlaktır... Ahlak, insan toplumunun yücelmesine, emek sömürsünden kurtulmasına hizmet eder.”* (Proletarya kültürü, Yar Y. sf. 69)

Sosyalist ahlakın başlıca unsuru, emeğe saygıydı; topluma karşı sorumluluklarını yerine getirmektir. “Herkes emeğine göre” ilkesini yaşama geçiren sosyalizmde, emek en yüce değerdi. Sovyet anayasasında “çalışmayan yemez” deniyordu. Asalak tipler, topluma hiçbir yararı dokunmayanlar, başkasının emeğini sömürmeye kalkanlar, sosyalist toplumun en büyük düşmanlarıydı ve onlara tavizsiz yaklaşıyordu.

En başta ekonomik sömürünün temeli ortadan kaldırılmıştı, büyük toprak sahipleri ve burjuvazi iktidardan alışılagelmiş, “kar için üretim” ortadan kalkmış, işçi ve emekçilerin yönettiği bir ülke haline gelmişti. ‘30’lı yıllardan itibaren işsizlik diye bir sorun kalmadı, herkese “yeteneğine göre” çalışacak bir iş mutlaka bulunuyordu. İkinci, toplumsal bir bilinç oluşmaya başlamıştı, asalaklar, emek hırsızları, en başta işçi ve emekçilerin tepkisiyle karşılaşıyor, tecrit ediliyordu. Ve üçüncüsü, sömürü yasal olarak da “suç” kapsamına alınmıştı. Buna cinsel sömürü de dahildi.

Sosyalist SB, aile, evlilik, cinsel ilişkiler gibi alanlara devletin müdahale etmemesi gerektiği önkabulü ile yaklaştı. Bunlar kişiyi ilgilendiren “özel mesele”lerdi, kimin kimle ve nasıl bir ilişkiye gireceği kendi sorunuydu. Ancak ilişki kurduğu kişiye şiddet uyguladığında, onu sömürmeye kalktığı anda; işte o zaman kişinin kendi sorunu olmaktan çıkıyor, toplumu ilgilendiren bir hal alıyordu ve o aşamada müdahale zorunluydu. *“Suç kovuşturması, şiddet ve zor kullanımında ve başkasının çıkarlarına saldırı ve zarar*

verme noktasında gündeme gelir” deniyordu yasada. Yasalar zaten ekonomik ve toplumsal olarak zayıf olan tarafı (yani kadınlar ve çocukları) korumaya dönük hazırlanmıştı. Kadına ve çocuğa yapılan saldırılarda, “aile dokunulmazlığı” ve “özel mesele” zırhı, delinip geçilmişti.

1921 yılında çıkarılan bir kararname ile, evlilikte soyadı seçimi serbest bırakıldı. Evlenen eşler, kendi soyadlarını kullanmaya devam edebilecekleri gibi, erkeğin ya da kadının soyadını da kullanabilir ve çocuklarına bu soyadını verebilirlerdi.

Devrimden hemen sonra Aralık 1917’de çıkartılan bir kararname ile, Çarlık Rusyası’nda evlilik ve aile üzerinde kilisenin tahakkümü kaldırıldı. Bir bütün olarak dini, kişinin “özel sorunu” olarak gören Sovyet devleti, kilise evliliğini yasaklamak yerine, kişilerin tercihinine bıraktı. Fakat bu şekilde evlenenler, evlilikle ilgili yasal haklardan yararlanılmıyordu. Bu kısıtlamayı, dini evlilikleri azaltmak, giderek kaldırmak için yapmışlardı. Ayrıca o güne dek kilisenin tuttuğu ölüm, doğum, evlilik gibi kayıtların hepsini kilseden aldılar. Bir bütün olarak din ile devlet işlerini birbirinden ayırdılar.

Boşanma kolaylaştırıldı, yasal prosedür olabildiğince aza indirildi. Kararnamede; *“her iki taraf da boşanmayı kabul ettiğinde, çocuklar, mülkiyetin paylaşımı vs. hakkında yazılı anlaşmaya varırlar ve bunu ilgili makama bildirirler”* deniyordu. Bunun hukuksal olarak geçerli bir anlaşma olduğu belirtildikten sonra, *“aynı görüşte olmadıklarında mahkemeye başvururlar ve mahkeme karar verir”* deniliyordu. (29 Aralık 1917’de çıkartılan “Boşanma Hakkında Kararname”den)

Boşanmanın bu kadar kolay hale getirilmesiyle, devrimin ilk yıllarında boşanma oranı hızla arttı. En başta zoraki sürdürülen eski evlilikler yıkıldı. Ama yeni evlilikler de kısa süreli oluyordu. Bin yıllardır oluşan geleneklerin yıkılması, burjuva-feodal ahlak anlayışının yok edilmesi, farklı uçlara savrulmaları doğurdu ki, bu da doğaldı. Bir yandan “serbest aşk” adıyla sorumsuz ve günübürlük ilişkiler savunuluyor, diğer yanda “bu işlere ayıracak zamanımız yok” diyerek aşktan ve evlilikten uzak duranlar çıkıyordu. Özellikle Komünist Gençlik Örgütü (Komsomol) içinde bu tür savrulmalar çok fazlaydı. Lenin *“geçip gitmenin ve oluşmanın yavaş ve çoğu zaman büyük acı veren bir sürecidir*

bu” diyerek açıklıyordu durumu. Boşanmaların artmasıyla ilgili küçük-burjuva hezeyanları ise şöyle yanıtlıyordu:

“Burjuva ülkelerin toplumsal koşullarını azbuçuk tanıyan biri, fiili boşanmaların gerçek sayılarının her yerde karşılaştırılmaz büyüklükte olduğunu bilir. Rusya bu bağlamda diğer ülkelerden sadece bir noktada, onun yasalarının ikiyeüzlülüğünü, kadının ve çocuğun haktan yoksun durumlarını tasdik ve kabul etmemesinde, bilakis açık ve devlet iktidarı namına her türlü ikiyeüzlülüğe ve haktan yoksunluğa karşı savaş açmasında yatmaktadır.” (Sosyalist Ekim Devrimi ve kadınların kurtuluşu, Dönüşüm Y. sf. 312)

Boşanma durumunda eşlerin birbirine nafaka ödeme zorunluluğu ise, en fazla bir yıl ile sınırlandırıldı. Eşlerden biri desteğe muhtaç durumda olduğunda -kadın ya da erkek- diğeri ona bir yıl boyunca nafaka ödemek zorundaydı. Yani karşılıklı nafaka ödeme yükümlülüğü vardı. Fakat sosyalist insanın gelişmesi, özellikle kadının ekonomik bağımsızlığını kazanmasıyla bunun giderek önemini yitireceği, ortadan kalkacağı düşünülüyordu. Nitekim 1940 sonrasında fiilen ortadan kalktı. Nafakanın tümünden kaldırılması ve ihtiyacın devletin oluşturacağı “fon”dan karşılanması daha önceden gündeme gelmişti. Fakat bu öneriye en çok kadınlar karşı çıkıyordu. Böyle bir uygulamanın erkeklerin kadınlara ve çocuklara karşı sorumsuz davranışlarını arttıracaklarını ileri sürüyorlardı.

Devrimin getirdiği en önemli değişikliklerden biri de, evlilik dışı doğan çocukların yasa önünde eşit haklara sahip kılınmasıydı. “Gayri-meşru çocuk” kavramı ortadan kaldırıldı, tüm çocuklar devletin kreşinden, çocuk yuvalarından, parasız eğitim ve sağlıktan yararlandırıldı. **1926 yılında kabul edilen yasa ile fiili evlilikler de yasal olarak tanındı.**

Ne var ki, kolay boşanma ve fiili evlilik gibi özgürlükler, henüz sosyalist bilinç almamış kişiler tarafından, ilişkiye karşı sorumsuzca davranışın zemini olarak değerlendirildi. Bu durumun özellikle erkekler tarafından kötüye kullanıldığı tesbit edilmişti. Kısa süreli ilişkiler kurup, kadına ve çocuğa karşı hiç bir sorumluluk duymadan çekip gidenler artmıştı. Kürtajın adeta bir patlama yapmasında bu durumun da etkisi vardı.

18 Ekim 1920 tarihli kararname ile kürtaj yasağı kaldırıldı. Kürtajı

Sosyalist SB’de aile varlığını korudu, fakat kapitalizmdeki aileden çok farklı olarak. Karşılıklı sevgiye dayanan, birbirlerine, çocuklarına, topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren bir aile vardı artık. Birincisi; ailenin, toplumun en küçük “ekonomik birimi” olma özelliğinin kalmamasıdır. Ev işi ve çocuk bakımının tümünden toplumsallaştırılmasıyla bu çözülmüştür. İkincisi, kadın-erkek ilişkisinde erkek egemenliği yasal olarak son bulmuştur. Kadınların üretime katılmasıyla bunun ekonomik temeli de ortadan kaldırılmıştır. Üçüncüsü, ilişkinin tek temeli “karşılıklı sevgi”dir, zorunlu birlikteliğin hiçbir temeli kalmamıştır. Sosyalist SB’de aile varlığını korudu, fakat kapitalizmdeki aileden çok farklı olarak. Karşılıklı sevgiye dayanan, birbirlerine, çocuklarına, topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren bir aile vardı artık.

yasal hale getiren ilk devlet SB oldu. Kürtaj, kadının bedenine zarar veren, en eski “korunma” yöntemiymi. Fakat gerek Çarlık Rusyası’nda, gerekse kapitalist ülkelerde, kürtajın yasak olmasından dolayı, yasadışı ve sağlıksız koşullarda yapılıyor ve bu durum, birçok kez annenin ölümüyle veya hastalık kapmasıyla sonuçlanıyordu. O yüzden Ekim Devrimi’nden sonra kürtaj serbest bırakıldı. Sosyalist insanın gelişmesiyle birlikte, kürtajın da giderek azalacağı düşünülüyordu. Fakat öyle olmadı.

Kürtajın serbest bırakılmasının ardından büyük bir artış yaşandı. 1924 yılında ise patlama yaptı. En fazla da evlilik dışı gebelikte kadınlar kürtaja başvuru yapıyordu. Hem de bu, birden fazla kez gerçekleşiyor, bu durum annenin sağlığına ciddi zararlar veriyordu. Doğum oranları birdenbire olağanüstü düzeylerde düşmüştü.

Bunun üzerine ikinci, üçüncü kürtajlara sınırlama getirildi, kürtajın zararları anlatılarak en aza indirilmeye çalışıldı. Bilim insanları bu konuda araştırmalar yaptılar. Başta kadın kuruluşları olmak üzere her yerde tartışmalar yürütüldü. Ve 1936 yılında kürtaj, bazı istisnalar dışında tutularak yasaklandı. (“Hamile kadının hayatının tehlikeye atıyorsa, ya da sağlığına ciddi zarar verme tehlikesi taşıyorsa, ya da annesinin ağır kalıtsal hastalıkları olması halinde.”)

Kürtajın -zorunlu durumlar dışında- yasaklanması, feministlerin sosyalizm aleyhine en fazla kullandığı konulardan biridir. Fakat sosyalist SB’de kürtaj yasalaşırken de yasaklanırken de “kadının kendi bedeni üzerindeki hakkı” üzerinden değil, kadının sağlığı açısından bakılmış ve sosyalist toplumun yararları esas alınmıştır. Ayrıca o dönemdeki tıbbın durumu (kürtaj yapma tekniklerinden, korunma tedbirlerine kadar) bugünle kıyaslanmayacak ölçüde geridir. Üstelik, sosyalist insanın ulaştığı düzey, annenin bakmak istemediği çocukları devletin tam güvence altına almasına olanak verecek duruma gelmiştir.

Kürtajın yasaklandığı dönem, dünyaki gelişmeler açısından da kritik bir andır. 1936, Nazi Almanyası’nın Avrupa’da işgallere başladığı, ikinci emperyalist savaşın arifesidir. Böyle bir savaşta emperyalistlerin ilk hedefinin sosyalist SB olacağı bellidir. Bunu Stalin başta olmak üzere Sovyet liderleri bilmektedir. Yaşanacak insan kaybını

düşünerek, yasaklamış olabilirler. Bu yönde Sovyet kaynaklarında herhangi bir ibare görülmesi de, sonradan bakıldığında böyle bir bağ kurulabilir. Çünkü ikinci emperyalist savaşta 20 milyon Sovyet vatandaşı ölmüştür. **Ve kürtaj 1955 yılında yeniden yasal hale getirilmiştir.**

Sonuçta ilk sosyalist devlet olmanın sıkıntıları, zorlanmaları sözkonusudur. Öyle ki, bazı konularda deneme-yanılma ile ilerlendiği olmuştur. Sadece kürtaj konusunda değil, birçok konuda iniş çıkışlar yaşanmış, yanlışlar da yapılmıştır. Bize düşen, ilk sosyalist devletin deneyimlerinden doğru sonuçlar çıkarmak, yanlışlarını tekrarlamamak ve onu aşmaktır.

Benzer bir tartışma “sosyalist aile” kavramı için de geçerlidir. Marks ve Engels, sermayenin ortadan kalkmasıyla birlikte fuhuşun ve ailenin de ortadan kalkacağını söylemiştir. Cinsel ilişkilerin değişikliğe uğrayarak “yeni biçimler” alacağını belirtmişlerdir. Ama bunun ne olacağı konusunda hayali formüller üretmemişler, “yeni insanlar”ın kendi pratikleriyle, kendilerinin belirleyeceğini vurgulamışlardır.

Sınıfların tümünden kalktığı bir toplumda, onun ortaya çıkardığı aile de sönmülenecektir. Komünizme geçiş aşaması olan sosyalizmde, hem de birkaç on yılda bunu başarmak mümkün değildir. Fakat başarılacak -ve başarılan- şeyler vardır. Bunlardan **birincisi; ailenin, toplumun en küçük “ekonomik birimi” olma özelliğinin kalmamasıdır. Ev işi ve çocuk bakımının tümünden toplumsallaştırılmasıyla bu çözülmüştür. İkincisi, kadın-erkek ilişkisinde erkek egemenliği yasal olarak son bulmuştur. Kadınların üretime katılmasıyla bunun ekonomik temeli de ortadan kaldırılmıştır. Böylece toplumsal değişim adım adım gerçekleşmektedir. Üçüncüsü, ilişkinin tek temeli “karşılıklı sevgi”dir. Bunun bittiği noktada -tek taraflı bile olsa- ilişki de biter, çünkü zorunlu birlikteliğin hiçbir temeli kalmamıştır.**

Sosyalist SB’de aile varlığını korudu, fakat kapitalizmdeki aileden çok farklı olarak. Karşılıklı sevgiye dayanan, birbirlerine, çocuklarına, topluma karşı sorumluluklarını yerine getiren bir aile vardı artık. Fakat bu haliyle bile “aile” idealize edilmedi. Engels’in sosyalizm için öngördüğü şekilde, “modern bireysel aşk” biçiminde tek eşlilik savunuldu ve bunun zemini

oluşturulmaya çalışıldı.

Fuhuş konusunda ise çok daha başarılı bir yol izlendi ve neredeyse yok denecek düzeye indirildi. Oysa Çarlık Rusyası'nda fuhuş, dönemin tüm burjuva devletlerinin bile çok üzerindeydi. Savaş ve yoksulluk, fuhuşu patlatmıştı. 1889'da tutulan bir belgede, *"kayıtlı fahişelerin yüzde 83'ünün maddi koşulları kötü durumda olan sınıf ve tabakalardan geldiği"* belirtiliyor. Bunların içinde hizmetçilik yapmış olanların oranı ise, yüzde 65'tir! Bu oran, aristokratların ve burjuvaların yanında çalışan kadınların, en başta "patronları"nın cinsel istismarına uğradığını net biçimde ortaya koyuyor. Cinsel istismara maruz kalan kadınlar, sonrasında aileleri tarafından da kabul edilmiyor ve geçimlerini sağlamak için kendi bedenlerini satmak zorunda kalıyorlardı.

Lenin, *"ücretli kölelik varolduğu sürece, fahişelik de kaçınılmaz olarak sürecektir"* diyor ve şu gerçeği çarpıcı bir şekilde ifade ediyor: *"Toplum tarihi boyunca tüm ezilen ve sömürülen sınıflar, ezenlere ilk önce ödenmemiş emeklerini, ikinci olarak da karılarını 'efendileri'ne cariyeleri olarak sunmak zorunda kalmışlardır."* (Kadınların kurtuluşu, Honca Y. sf. 31)

Ekim Devrimi sonrasında Sovyet devleti, genelevleri hemen kapattı. Sağlık Halk Komseri; *"kadının işsizliği ve himayeden yoksunluğu, fuhuşun temel sosyal nedenidir"* diyerek, fuhuşa karşı mücadeleyi, onu doğuran koşullara karşı mücadele olarak ele aldıklarını ifade etti. **"Fuhuşa karşı mücadelenin kesinlikle fahişelere karşı mücadeleye dönüşmemesi"** gerektiği, 16 Aralık 1922'de yayınlanan genelge ile özel olarak belirtildi. Fakat kadınları fuhuşa iten kişiler, arabulcular, ağır şekilde cezalandırılıyordu. Bu kişiler için "sıkı tecritle birlikte yürüyen üç yıllık hapis" cezası öngörülüyordu. Fuhuş yapan kadınların cezalandırılması ise söz konusu değildi. Onlara önce iş bulunuyordu, fakat çalışmamakta ve fuhuşta ısrar edenleri, topluma yararlı bir iş yapmayan herkes gibi "çalışma kampları"na gönderiyorlardı.

Kollontay bu konuda şunları söylüyor:

"Fuhuş, kadının güvencesiz konumunun ve erkeğe bağımlılığının bir sonucuydu... Biz fuhuşa karşı mücadeleyi ahlaksızlığa karşı mücadele olarak ele almıyoruz, bilakis ona karşı mücadeleyi, üretim sabotajının bir biçimine karşı mücadele olarak görüyoruz. Çünkü profesyonel bir fahişe, emeğiyle toplumun zenginliğini arttırmıyor, tam tersine

Bir bütün olarak "cinsel yaşam" aile, evlilik, fuhuş vb. konularda çok başarılı işler yapılmış olmakla birlikte, yanlışlar, eksiklikler de olmuştur. Fakat hemen her konunun kitlelerle tartışılması, partinin kendi içinde bunları değerlendirmesi ve nerede olursa olsun yanlışlarla uzlaşmaması çok daha önemlidir. 1929'da parti içinde yapılan büyük temizlikte, partiden atılan üyelerin dörtte biri, "kadınlara karşı komünist olmayan tutum, uçarılık, içkiye düşkünlük" nedenleriyle yargılanmıştır mesela. Parti, üyelerinden yaşam tarzlarına dikkat etmelerini ve kendilerine duyulan güveni istismar etmelerini istemektedir.

Tek eşliliğe önem vermekte, iki kişiyle aynı zamanda ilişkide olan kişileri, hem güveni hem cinselliği suistimal ettiğinden dolayı ayıplamaktadır.

başkalarının sırtından geçiniyor. Bu nedenle fuhuşu, çalışmadan kaçmanın bir biçimi olarak mahkum ediyor ve buna karşı mücadeleye ediyoruz... İsterse siyasi komiserin kararı olsun, biz tüm üretim kaçkınlarını aynı şekilde yargılıyoruz." (aktaran Sosyalist Ekim Devrimi ve kadınların kurtuluşu, Dönüşüm Y. sf. 396)

Bu yaklaşım sosyalist SB'de fuhuş yok denecek düzeye düşürdü. (Bu konuda fişleme yapmayı doğru bulmadıklarından kesin rakamlar yoktur.) Elbette tümünden ortadan kalkmadı. Sovyet yayınlarında; *"eski burjuva koşullardan gelen, eski varlıklı sınıflara dair anılar ve eğitim ile bozulmuş kızlar"*ın olduğu ve bunların *"SB'ye gelen burjuva temsilcilerinin yakasına ilk yapışanlar"* olarak, bazen bir çift ipek çoraba, şekerlemeye kendilerini sattıkları söyleniyordu. **Fuhuşun ekonomik-toplumsal nedenleri ortadan kalkmıştı, ama burjuva özlemleri taşıyan "eski"nin artıklarında, -bunlar az da olsa- görülebiliyordu.**

Sosyalist SB'nin fuhuşa karşı mücadelede bu farklı yaklaşımı ve elde ettiği başarı, feministlerden liberallere kadar tüm sosyalizm düşmanlarının görmezden geldiği bir konudur. Yalan yanlış iddialarla sosyalizme saldıran feministler ve bir bütün olarak burjuva aydınlar, sosyalizmin başarılarının üstünü bilerek örtmekte ve unutturmaya çalışmaktadır.

Bir diğer yalanları, eşcinselliğin sosyalist SB'de yasaklandığıdır. Bu konuda da gösterdikleri tek bir belge yoktur. Oysa çıkarılan tüm yasalar ve uygulamalar tersini kanıtlamaktadır. "Rusya'da Cinsel Devrim" adlı kitabında Dr. Batkis şunları söylüyor:

"Sovyet yasamasının ruhu, tek tek kişilerin cinsel meselelerine karışmamayı temel alır... İki yetişkin kişi arasında cereyan eden cinsel ilişkilere, bunda herhangi bir baskı ve zor görünümü olmadığı sürece kesinlikle karışmaz. Böyle bir ilişkinin cinsel uygulamadaki biçimleri, ilgili kişilerin özel meselesidir. Bu durumda yasama için toplum ahlaki sorunu mevcut değildir... Avrupa yasamalarında toplumsal ahlaka aykırılık olarak görülen homoseksüelliğe, sodomiye ve cinsel doyumun diğer biçimlerine karşı Sovyet yasası, aynen 'doğal' cinsel ilişkiye yaklaştığı gibi yaklaşmaktadır." (aktaran Sosyalist Ekim Devrimi ve kadınların kurtuluşu, sf. 389)

Sosyalist SB'de **"cinsel suçlar"** kapsamında en ağır cezalar, **"tecavüz"**de uygulanmıştır. Bu suç işledikleri kesinleşenlere "idam" verilip,

kurşuna dizilenler olmuştur. Karısıyla cinsel ilişkide fiziki veya psikolojik şiddet uygulayan ya da onun çaresizliğini kullanan koca da Sovyet ceza yasasına göre tecavüzle yargılanmaktadır. Aynı şekilde fahişelik yapan bir kişiye de tecavüz cezalandırılır. **Çocuklara karşı her türlü cinsel davranış ise, "cinsellik suçu" kapsamına alınmıştır.** Bu, tecavüze varmışsa, çok ağır biçimde cezalandırılmaktadır.

Bir bütün olarak "cinsel yaşam" aile, evlilik, fuhuş vb. konularda çok başarılı işler yapılmış olmakla birlikte, yanlışlar, eksiklikler de olmuştur. Fakat hemen her konunun kitlelerle tartışılması, partinin kendi içinde bunları değerlendirmesi ve nerede olursa olsun yanlışlarla uzlaşmaması çok daha önemlidir. 1929'da parti içinde yapılan büyük temizlikte, partiden atılan üyelerin dörtte biri, "kadınlara karşı komünist olmayan tutum, uçarılık, içkiye düşkünlük" nedenleriyle yargılanmıştır mesela. **Parti, üyelerinden yaşam tarzlarına dikkat etmelerini ve kendilerine duyulan güveni istismar etmemelerini istemektedir.** Tek eşliliğe önem vermekte, iki kişiyle aynı zamanda ilişkide olan kişileri, hem güveni hem cinselliği suistimal ettiğinden dolayı ayıplamaktadır.

Denilebilir ki, **"eski"nin kendini en fazla ürettiği alan, "özel ilişkiler"dir.** Görüldüğü gibi, parti içinde de izlerine rastlanmıştır. **Bununla mücadele, asıl olarak sosyalist eğitimle ve "yeni insan"ın yaratılmasıyla mümkün olacaktır.** Ancak bu durum sosyalist SB'nin katettiği mesafeyi görmezden gelmeyi, yok saymayı asla getirmemelidir.

Sonuç

"Yeni bir üretim tarzının uzun süre başarısızlıklar, yanlışlar, bozuk yönlerle mücadelemeksizin birdenbire başarıya ulaştığı görülümüş müdür?" diye soruyordu Lenin ve şöyle yanıtlıyordu: "Yeni doğunca, ondan daha güçlü olan eski bir süre daha kalır. Bu doğada olduğu gibi toplumsal hayatta da böyledir. Yeni tohumların cılızlığı üzerine yapılan acı alaylar, aydın insanların ucuz şüphencilikleri vs. bütün bunlar proletaryaya karşı sınıf savaşı yöntemlerinden ve kapitalizmin sosyalizme karşı savunulmasından başka birşey değildir." (Proletarya Kültürü, Yar Y. sf. 46)

Dün olduğu gibi bugün de her tür anti-ML akımın yöntemi böyle olmuştur. **Ne yazık ki, bugün sosyalizmin prestijinin gerilemesiyle birlikte,**

anti-ML savları ortaya atanların sesi daha gür çıkıyor. Daha önce bunlara karşı duranlar bile, bu yaygaradan etkileniyor, benzer argümanlara sarılıyor. Bunların başında da “kadın sorununu sosyalizmin çözemediği, sosyalist SB’nin bu konuda çok yanlışlar yaptığı” geliyor.

Yaklaşık 30 yılı bulan ve bu 30 yıl içinde bir çok badireyi atlatmak zorunda kalan ilk sosyalist devletin, kadın sorunu konusunda yaptıklarını özetlemeye çalıştık. **Sadece kadın emeğini toplumsallaştırması; onu eve bağlayan, Lenin çok çarpıcı ifadeleriyle “kadını boğan, aptallaştıran, aşağılayan, onur kırıcı, sinir bozucu” ev işlerinden ve çocuk bakımından kurtarması bile, kadının kurtuluşu yönünde atılmış büyük bir adımdır.** Diğer alanlarda hiçbir şey yapmamış olsa dahi, salt bu adımla kadının köleliğine -bugüne dek hiçbir devletin yapmadığı şekilde- büyük bir darbe indirmiştir.

Ama diğer alanlarda da küçümsenmeyecek şeyler yaptıklarını biliyoruz. **Kadını, mutfak ve çocuk odasına zincirleyen yaşamdan çıkarıp üretime katmakla kalmadı; toplumsal-siyasal yaşamın her alanında aktif hale getirdi.** Evlilik, cinsel ilişkiler konusunda da “erkek egemen” zihniyete ciddi darbeler vurdu. Kadın-erkek eşitliğini, (pozitif ayrımcılık yaparak) kadınların lehine olacak şekilde düzenledi. Bütün yasaları “zayıfı koruma”ya (kadını ve çocuğu) dönük olarak hazırladı.

Kadının kurtuluşu için birçok önemli adım atılmış olmasına rağmen, Lenin devrimden sonra şunları söylüyordu:

“Yasama sözkonusu olduğunda kadınla erkeği eşit bir seviyeye getirmek için elimizden gelen herşeyi yaptık ve bundan ne kadar gurur duysak azdır. Sovyet Rusya’da kadınların durumu en ileri ülkelerle karşılaştırıldığında ideal konumdadır. Ancak bunun sadece başlangıç olduğunu biliyoruz.” (aktaran Sharon Smith, Kadınlar ve sosyalizm, Yordam Y. sf 182)

Konunun başında belirttiğimiz gibi, **ilk sosyalist ülke olarak SB, kadın sorunu dahil birçok konuda, iyi bir “başlangıç” yaptı.** Devrimin liderleri, sorunu tümünden çözemediklerinin bilincinde olarak ve yaptıklarını hiç abartmadan, aksine büyük bir alçakgönüllülikle bunu ifade ettiler. Gelin görün ki, **feministinden troçkistine tüm ML düşmanları, sosyalist SB’nin kadın sorununu çözemediğini bağırıp duruyor, Lenin’e örtük biçimde, Stalin’e ise açıktan saldırıyor.**

Oysa sosyalist SB’nin bu kısa sürede yaptıklarının binde birini, ne o zaman ne de şimdi, en demokratik kapitalist-emperyalist ülkeler yapabildi. Çünkü kadının ezilmesi, sınıflı toplumların karakterinde vardı. Onun son temsilcisi kapitalizmde de özü korunarak sürüyordu. Özel mülkiyete son verilmediği sürece de böyle devam edecekti.

Diyalektiğin “yadsımanın yadsıması” yasası, bir şeyin kendini yadsıyarak başka bir şeye

dönüştüğünü, ama bir sonraki evrede yine kendini yadsıyarak eski haline -daha gelişmiş bir şekilde- döndüğünü gösterir. En tipik örneği, tohumun başağa, başağın tekrar tohuma dönüşmesidir. Doğada olduğu gibi toplumsal olaylarda da buna rastlanır. Sınıfsız toplum kendini yadsıyarak sınıflı toplum haline gelmiştir; sınıflı toplum da kendini yadsıyacak ve tekrar sınıfsız topluma ulaşılacaktır. Fakat bu, eskisinin aynısı olmayacaktır. Yani yeniden ilkel bir komünal toplum değil, gelişmiş bir komünist toplum çıkacaktır karşımıza. Bu dönüşüm, kadının köleliğine de nihai olarak son verecektir. Ama **yeniden “anaerkil dönem” şeklinde değil, kadın-erkek eşitliğinin en üst düzeyde gerçekleştiği bir toplum olacaktır.**

“Yaşamlarında bir kadını asla parayla ya da başka bir toplumsal güç vasıtasıyla satın almamış olan yeni bir erkekler kuşağı; ve kendini gerçek aşktan başka hiçbir nedenle bir erkeğe vermeyecek, ya da bunun iktisadi sonuçlarından korkarak kendini sevdiği kimseye vermekten vazgeçmeyecek olan yeni bir kadınlar kuşağı... İşte bu insanlar dünyaya geldiği zaman, bugün onların nasıl davranmaları gerektiği üzerine düşünülen şeylere hiç kulak asmayacaklar; kendi pratiklerini ve herkesin pratiğini ona göre yargılayacakları kamuoyunu kendileri yaratacaklardır.-nokta.” (Engels, Ailenin, özel mülkiyetin, devletin kökeni, abç)

Engels’in çok güzel bir şekilde ifade ettiği gibi, yeni bir toplum, “yeni kadınlar kuşağı” ile “yeni erkekler kuşağı” tarafından yaratılacaktır. Ve bundan sonra kurulacak olan sosyalist sistem, ilk sosyalist devlet SB’yi aşacaktır, aşmak zorundadır.

Marks ve Engels, birlikte kaleme aldıkları “Komünist Manifesto”da tek düzeltmeyi, Paris Komünü üzerinden yaptılar. Çünkü Komün, proletarya devletin ilk örneğiydi. Engels, “sosyalizmde devlet nasıl olacak” sorusuna, “Paris Komünü’ne bakın” diye yanıt veriyordu. Lenin ise bu fikri “proletarya diktatörlüğü” olarak geliştirdi ve bizzat yaşama geçirdi. Sosyalist SB’nin önündeki tek örnek 72 gün süren Komün’dü. Biz ise 30 yılı aşkın bir sosyalist ülke deneyimine sahibiz. “Kadının kurtuluşu nasıl olacak” sorusuna, “sosyalist SB’ye bakın” diyecek durumdayız. Ama tıpkı Bolşeviklerin Komün’den çıkardıkları dersler gibi, biz de SB’den çıkardığımız derslerle, daha ileriye gideceğiz.

Kadının kurtuluşu ile proletaryanın kurtuluşu, birbirine sıkıca bağlanmış durumdadır. Jenotyel’in ilk kadın başkanı İnessa Armand’ın dediği gibi, “kadının kurtuluşu komünizm olmadan düşünülemezse, komünizm de kadının kurtuluşu olmadan düşünülemez.”

Bundan dolayı **kadının kurtuluşunu başarak tek sınıf proletaryadır, tek ideoloji ise Marksizm-Leninizmdir.**

Feministlerin iddialarının tersine kadın sorunu, cinsiyet değil, sınıfsal bir sorundur, çözümünü de sınıfsal olacaktır. Tüm tarihsel olaylar, bize bu gerçeği tekrar tekrar kanıtlamaktadır.

Yediveren Yayınları İŞÇİ SINIFI BROŞÜRLERİ

Biz işçi sınıfıyız!
Geçimimizi işgücümüzü satarak sağlarız.
Toplumsal bütün maddi varlıklarını
biz üretiriz. Bu sömürü düzenini
yerle bir edecek tek güç biziz!

Kapitalist sistem, işgücünü meta haline getirir.
İşçiler, her tür üretim ve geçim aracından
yoksun bırakılmıştır. Üretmek ve geçinmek
için, kapitalistin yayında çalışmaktan
başka çaresi kalmamıştır.

İşçi sınıfının kurtuluşu, kendi eseri olacaktır!
Kendisiyle birlikte tüm sömürülen, ezilen
kesimleri, yani insanlığı kurtaracaktır.
Bunun da tek yolu, kendi davası için
örgütlenmek ve mücadele etmektir!

İşçi sınıfının en etkili mücadele araçlarından
biridir, grev. İşçiler bu hakkı elde edebilmek
için yüzyıllarboyu mücadele etmiştir.
Bugün de işçiler, grev hakkını yine grev
yaparak elde etmekle karşı karşıyadır.

Oku-Okut-Yay!

Cizre, Sur, İdil, Nusaybin...

DİRENEN HALK YENİLMEZ!

Aç ve kavruk bir memeden
Direnmeyi yudum yudum emen
Bir çocuk gibi öğrendik
Ve direndik
Ordular kurduk türkü renklerinden
Bütün ağıtları bir hücumda yendik
Acıya kurşun işlemez artık
Biz yaşamayı zulümsüz sevdik

Adnan Yücel